

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นการ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้จาก เอกสารและจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันฝึกหัดครูต่างๆ รวมทั้งปัญหาที่ประมวลได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู ส่วนที่สอง เป็นการ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูจาก เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันฝึกหัดครูต่างๆ โดยจะนำเสนอในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. การดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบัน

ฝึกหัดครู

2. หลักการในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันฝึกหัดครู

3. โครงสร้างการบริหารงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบัน

ฝึกหัดครู

4. กิจกรรมการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันฝึกหัดครู

5. ปัญหา เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

การดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันฝึกหัดครู

เพื่อให้การดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาฝึกหัดครู อันได้แก่ กรมการฝึกหัดครูและ คณะครุศาสตร์ ศึกษาครุศาสตร์ ได้มีการดำเนินการ เกี่ยวกับ เรื่องการจัดประสบการณ์

วิชาชีพครู ดังนี้

กรรมการฝึกหัดครู ซึ่งมีวิทยาลัยครูในสังกัด 36 แห่ง ได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการปรับปรุงคุณภาพของการฝึกหัดครู โดยกรรมการฝึกหัดครูได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพครูขึ้น เพื่อสร้างแนวปฏิบัติในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นิสิตนักศึกษาครู ให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกหัดครู การพัฒนางานประสบการณ์วิชาชีพครูนี้ คณะอนุกรรมการดำเนินงานพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพได้เสนอว่า ควรยึดหลักการดังต่อไปนี้ คือ

1) ประสบการณ์วิชาชีพครู ถือว่าเป็นหัวใจของการฝึกหัดครู ที่ผู้บริหารหลักสูตรทุกระดับและทุกสาขาวิชาจะต้องยึดเป็นหลัก มีความเข้าใจและรับรู้กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูร่วมกัน

2) ประสบการณ์วิชาชีพ มีความหมายไม่จำกัด เฉพาะการฝึกสอน แต่ครอบคลุมถึงประสบการณ์ทั้งหมด ที่จะเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูให้แก่ผู้เรียน การจัดประสบการณ์วิชาชีพจึงควรจัดเป็นกิจกรรมหลายรูปแบบและหลายทาง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้กว้างขวางและมีความเข้าใจงานของครูเท่าที่ครูผู้เริ่มการสอนจะพึงมี

3) การจัดควรมุ่งประสานทฤษฎีกับการฝึกปฏิบัติให้ควบคู่กัน โดยให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติ และหาประสบการณ์ในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด

4) การจัดควรมีความต่อเนื่อง เป็นระยะๆ มิใช่เพียงช่วงเดียว เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้ไปที่ละขั้น และพัฒนาความสามารถของตน

5) การจัดควรนำงานและความสามารถในการดำเนินงานของครู ในระดับการสอนตามหลักสูตรมาให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้ เข้าใจ และฝึกปฏิบัติอย่าง เข้มแข็งจริงจัง

6) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพควรมีได้มีแบบอย่างที่ยืดหยุ่นแต่ควรให้นักศึกษาได้เรียนรู้ตนเอง และฝึกความสามารถในการปรับตัวเพื่อทำหน้าที่ให้

สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมได้อย่าง เหมาะสมและบัง เกิดผลดี .

7) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรคำนึงถึงกระบวนการที่สัมพันธ์ และครอบคลุมถึงการสร้างคุณภาพของคนทุกด้าน ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ความมีคุณธรรม การพิจารณาตนเองและชุมชน ตลอดจนการดำรงรักษา เอกลักษณ์ วัฒนธรรมของชาติ

8) การผลิตครูหากจะ เป็นบทบาทของวิทยาลัยครูล้วนๆ แต่เพียง ฝ่ายเดียวย่อมจะ เป็นผลดีไปไม่ได้ จะต้องจัดระบบให้หน่วยเจ้าสังกัด โรงเรียนและ ผู้ใช้ครูได้ตระหนักในภาระหน้าที่ในการทำงานร่วมกับวิทยาลัยครูอย่างใกล้ชิด เพื่อ เสริมสร้างคุณภาพของนักศึกษาในการปฏิบัติงาน

9) การจัดระบบของงานในด้านต่างๆ ต้อง เอื้ออำนวยให้เกิดความ คล่องตัวในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และให้เกิดการทำงานที่ประสาน สอดคล้องกัน

จากหลักการดังกล่าวข้างต้น คณะอนุกรรมการดำเนินงานพัฒนาประสพ- การวิชาชีพครูได้กำหนดวัตถุประสงค์ และแนวปฏิบัติในการดำ เนินงานประสพการณ วิชาชีพสำหรับวิทยาลัยครูในสังกัดกรมการฝึกหัดครูไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์

1) เพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของครู และ เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพให้ แก่นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2) เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ เรียนรู้งานครู ตามหลักสูตรในระดับ ที่สอนได้แจ่มแจ้งกว้างขวางจากการฝึกปฏิบัติ และ เรียนรู้ประสพการณจากสถาน- การณ์จริงในรูปแบบต่างๆ

3) เพื่อให้นักศึกษาได้ เรียนรู้ทฤษฎีและปฏิบัติได้สอดคล้องกัน และ สามารถนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนได้ เหมาะสมและบัง เกิดผลดี

4) เพื่อ เสริมสร้าง เจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชน และ เรียนรู้วิธีการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ เพื่อสนองการพัฒนาชุมชน

5) เพื่อ เพิ่มพูนประสิทธิภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึก ประสพการณ์วิชาชีพครู

แนวปฏิบัติ ในการดำเนินงานจัดประสพการณ์วิชาชีพครู มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1) มีเกณฑ์ในการจัดฝึกประสพการณ์วิชาชีพครู โดยจัดให้มีการฝึก ประสพการณ์วิชาชีพแก่นักศึกษาทุกชั้นปี ตลอดระยะเวลา เวลาที่ศึกษาอยู่ โดยกำหนด ระยะเวลาการฝึกสำหรับผู้ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ใ้ไม่น้อยกว่า 30 สัปดาห์

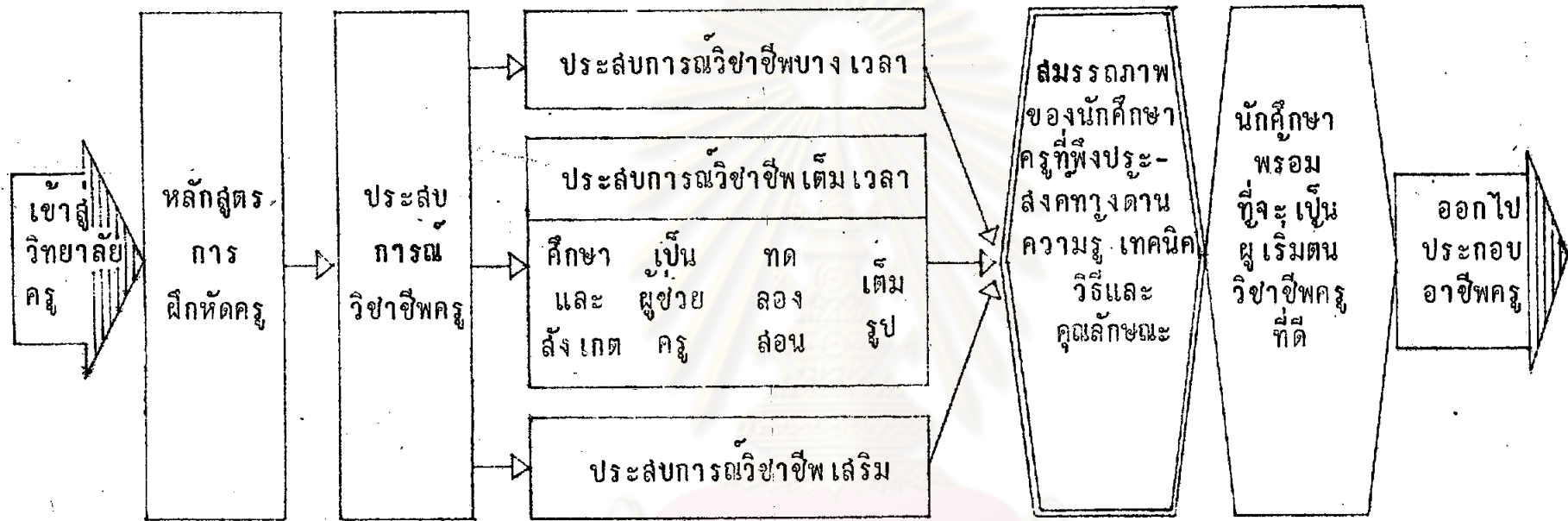
2) มีการวางแผนการฝึกปฏิบัติ โดยกำหนดลักษณะของงาน ลำดับ งานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ ตลอดจนช่วง เวลาที่จะต้องทำการฝึกปฏิบัติในแต่ละปีการศึกษา ใ้อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับรู้ และ เข้าใจร่วมกัน โดยจัดทำคู่มือ ประกอบการฝึกประสพการณ์วิชาชีพในทุกชั้นตอน รวมทั้งมีการ เตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ใ้ให้พร้อม

3) มีการประเมินผลการฝึกประสพการณ์วิชาชีพ โดย เน้นการหาข้อดี และข้อบกพร่องในการที่จะให้นักศึกษาครูสามารถพัฒนาตนเอง เป็นขั้นตอนมากกว่า การที่จะตัดสินให้ผ่านหรือไม่ผ่าน

4) จัดให้มีระบบการบริหารงาน การจัดประสพการณ์วิชาชีพครู ทั้ง ภายในสถาบัน และการประสานงานระหว่างสถาบันฝึกหัดครูกับหน่วยงานภายนอก โดย เฉพาะหน่วยงานใช้ครู ซึ่งใช้ เป็นสถานที่ในการจัดฝึกประสพการณ์วิชาชีพครู รวมทั้งมีระบบการส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรที่มีส่วนในการจัดประสพการณ์วิชาชีพครู ทั้งบุคลากรภายในสถาบันฝึกหัดครู และบุคลากรในสังกัดหน่วยงานที่ใช้ เป็นสถานที่จัด ฝึกประสพการณ์วิชาชีพครูด้วย เพื่อ เป็นการ เสริมแรงให้ปฏิบัติงานให้ เป็นผลดียิ่งขึ้น

การดำเนินงานจัดประสพการณ์วิชาชีพครูตามแนวปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น

แผนภูมิแสดงกระบวนการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

ที่มา : อนุกรรมการดำเนินงานพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพครู แนวปฏิบัติประสบการณ์วิชาชีพครู พุทธศักราช 2525-
กรมการฝึกหัดครู

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะอนุกรรมการดำเนินงานพัฒนาประสพการณวิชาชีพรูได้ เสนอว่าจะต้องมีการจัดระบบการบริหารงาน หน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงานโดยตรง และหน่วยงานอื่นๆ เป็นในอันที่จะสนับสนุนงานจัดประสพการณวิชาชีพรู ดังนี้

ระบบการบริหารงาน

เพื่อให้การดำเนินงานจัดประสพการณวิชาชีพรู เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สถาบันฝึกหัดครูจะต้องมุ่ง เน้นการดำเนินงานต่างๆ กล่าวคือ

- 1) มุ่งที่จะให้มีการพัฒนาทางประสพการณวิชาชีพรูแก่นักศึกษาครู ไปทีละน้อยและทีละขั้นตอนในแต่ละปี โดยให้นักศึกษาได้ผ่านการฝึกประสพการณวิชาชีพรูหลายลักษณะและสัมพันธ์กับวิชาการหลายแขนง ไม่มีลักษณะแยกออก เป็นแต่ละตอนจากกัน หากแต่เป็นงานช่วงยาว ซึ่งสะสมกันขึ้นมาตามลำดับ และมีการประเมินผลรวบยอดขั้นสุดท้าย
- 2) ต้องมีการประสานสัมพันธ์กับงานของหลายหน่วยงาน ทั้งภายนอกวิทยาลัยและภายในวิทยาลัย ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ให้สอดคล้องกัน เพื่อทำให้การฝึกประสพการณวิชาชีพรูดำเนินไปตามวัตถุประสงค์
- 3) ดำเนินการให้ครอบคลุมกิจกรรมทางประสพการณวิชาชีพรูหลายๆ ลักษณะให้มาอยู่ในขอบเขตของภาคปฏิบัติทางวิชาชีพรูร่วมกัน โดยต้องมีการวางแผนการประเมินและติดตามผลการพัฒนางานให้มีผลต่อคุณภาพของการผลิตครูอยู่เป็นประจำ
- 4) การฝึกปฏิบัติ ต้องอาศัยแหล่งหรือหน่วยงานที่สามารถให้บริการเกี่ยวกับการฝึกประสพการณวิชาชีพรู และเอื้ออำนวยให้มีการฝึกปฏิบัติและสามารถเรียนรู้ได้โดยสะดวก ภายในเวลาที่กำหนด เพื่อให้สามารถสนองวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ภาคทฤษฎี และปฏิบัติให้ควบคู่ประสานกันได้

จากลักษณะงานที่มุ่ง เน้นในเรื่องดังกล่าวข้างต้นได้มีการ เสนอว่า ควร มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบงานจัดประสพการณวิชาชีพรู โดยเฉพาะ เรียกว่า

สำนักงานประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อทำหน้าที่วางแผน จัดระบบ และประสานงาน และมีหน่วยงานที่จะทำหน้าที่สนับสนุนงานประสบการณ์วิชาชีพครู เช่น ห้องปฏิบัติการหลักสูตร ห้องปฏิบัติการสอน ห้องฝึกทักษะการสอน ห้องบริการสื่อการเรียน-การสอน ห้องผลิตสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

คณะศึกษาคาสตร์ คณะครุศาสตร์ กลุ่มคณะบดี ได้มีการจัดประชุมสัมมนา เพื่อเสนอผลการดำเนินการ เกี่ยวกับครุศึกษาด้านต่างๆ ที่แต่ละสถาบันดำเนินการเป็นประจำทุกปี โดยสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมสัมมนาดังกล่าว และได้มีการเชิญผู้บริหารของวิทยาลัยครู เข้าร่วมสัมมนาด้วย ในการสัมมนาครั้งที่ 7 เมื่อปี 2526 ณ คณะศึกษาคาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ได้มีการพิจารณาและเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู สรุปได้ดังนี้

1) การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ถือว่ามีความสำคัญมากและเป็นหัวใจของการฝึกหัดครู เพราะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์จริงในวิชาชีพอันเป็นวิธีการที่สำคัญที่จะช่วยให้นักศึกษาคูสามารถออกไปปฏิบัติงานครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมความคาดหวัง เมื่อจบการศึกษาไปแล้ว กล่าวคือ มีความสามารถทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนงานบริหารงานธุรการที่เกี่ยวข้องกับอาชีพครู มีคุณธรรมจริยธรรมของครู พร้อมทั้งมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู มีความเป็นผู้นำในการพัฒนาตนเองและชุมชน และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

2) ควรมีการเตรียมความพร้อมในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูด้านต่างๆ อันได้แก่ ด้านนิสิตนักศึกษา ด้านสถาบันฝึกหัดครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

การเตรียมความพร้อมด้านนิสิตนักศึกษา ควรมีการเตรียมความพร้อมใน 4 ด้าน คือ

- ก. ด้านเจตคติและบุคลิกภาพ โดยใช้วิธีปลูกฝังและสอดแทรกใน กระบวนการวิชาต่างๆ โดยมุ่งปลูกฝัง คุณธรรม และเจตคติ ต่ออาชีพครู
- ข. ด้านความพร้อม ทางวิชาการและ เทคนิคการสอนสำหรับนักศึกษา ที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรสอนผ่านรายวิชาบังคับตามที่สถาบันฝึกหัดครู แต่ละแห่งกำหนดก่อน
- ค. ด้านความรู้ความเข้าใจใน เรื่องงานบริหารและงานธุรการใน โรงเรียน
- ง. ด้านการ เตรียมการ เป็นผู้นำชุมชน และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม สถาบันผลิตครูอาจจัดรายวิชา หรือกิจกรรม เสริมหลักสูตรให้นักศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการ เป็นผู้นำชุมชน ตลอดจนมีส่วนในการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

การเตรียมความพร้อมด้านสถาบันฝึกหัดครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ควรมีการ เตรียมการด้านต่างๆ ดังนี้

- ก. จัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ เรื่องการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- ข. กำหนด เกณฑ์การ เลือกสถานที่ใช้ เป็นที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสอบถาม เกี่ยวกับความพร้อมในการที่จะรับนักศึกษา เข้าฝึก
- ค. จัดสัมมนา ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง ผู้บริหาร-สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวางแนวทาง ในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพ
- ง. มีการประเมินความพร้อมของนักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ ซึ่งอาจทำได้โดยการส่ง เกตต่างๆ ไป หรือการประเมินจากจุดมุ่งหมายที่ วางไว้ด้านต่างๆ อันได้แก่ ความมีบุคลิกภาพเหมาะสม การมีความรู้ด้านวิชาการ และการผ่านวิชาบังคับก่อนออกฝึกปฏิบัติ

3) การฝึกปฏิบัติงานจริง เมื่อนิสิตนักศึกษาผ่านการประเมินความพร้อมครบถ้วนตามวิธีการแล้ว สถาบันฝึกหัดครูควรมอบหมายให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับประสบการณ์วิชาชีพครูด้านต่างๆ อันได้แก่ ด้านงานสอน โดยจัดให้สอนรายวิชาตรงกับวิชา เอก-โทที่ศึกษา ด้านงานแนะแนวในโรงเรียน และด้านงานเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน รวมทั้งการฝึกงานธุรการในโรงเรียนด้วย

สำหรับวิธีการส่งนิสิตนักศึกษาออกปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้มีข้อเสนอแนะว่า ควรดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

ก. สร้างความคุ้นเคยกับสถานที่ฝึกปฏิบัติ โดยส่งนิสิตนักศึกษาไปประจำที่สถานฝึกปฏิบัติก่อนเปิดภาคการศึกษา

ข. เมื่อเริ่มฝึกสอนจริง ให้มีครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์คอยควบคุม ดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

ค. ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ทำการประเมินผล โดยให้คะแนนการพัฒนาการในการฝึกปฏิบัติ เป็นระยะๆ

ส่วนการประเมินผลการฝึกปฏิบัติ เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตศึกษานั้น ได้มีการเสนอว่าควรมีการประเมินสมรรถภาพในทุกด้าน คือ ด้านงานสอน งานธุรการ การร่วมกิจกรรม ตลอดจนบุคลิกภาพ และเจตคติต่ออาชีพครู โดยมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่แน่ชัด และผู้ประเมินควรเป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครูแก่นิสิตนักศึกษา

อาจกล่าวได้ว่า ได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งในส่วนของวิทยาลัยครูและคณะศึกษาศาสตร์ ครูศาสตร์ โดยมีการกำหนดหลักการ แนวปฏิบัติในการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งในส่วนของวิทยาลัยครูเอง และดำเนินการร่วมกันระหว่างคณะศึกษาศาสตร์ ครูศาสตร์และวิทยาลัยครู โดยการประชุมสัมมนาร่วมกัน เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ซึ่งอาจส่งผล

ให้สถาบันฝึกหัดครูดังกล่าวข้างต้นดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู โดยยึดถือหลักการและแนวปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน

หลักการในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

จากการศึกษา เอกสารและจากการสัมภาษณ์พบว่า วิทยาลัยครูยึดหลักการตามที่คณะอนุกรรมการดำเนินงานพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพครูได้เสนอไว้ คือถือว่าการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู เป็น เรื่องสำคัญและถือว่าเป็นหัวใจของการฝึกหัดครู และไม่จำกัด เฉพาะการฝึกสอน เท่านั้น แต่จะครอบคลุมถึงประสบการณ์ทั้งหมดที่จะช่วย เสริมสร้างความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูให้แก่ผู้เรียนอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติให้เข้าใจงานของครู ที่ครูผู้เริ่มการสอนจะพึงมี โดยเน้นให้นักศึกษามีสมรรถภาพด้านต่างๆ คือ

- ก. สมรรถภาพทางด้านความรู้ อันได้แก่ ความรู้ในเนื้อหาที่ใช้สอนตามหลักสูตร และความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ
- ข. สมรรถภาพทางด้านเทคนิควิธี อันได้แก่ ความสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ด้านต่างๆ ทั้งด้านงานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนาตนและพัฒนาชุมชน
- ค. สมรรถภาพทางด้านคุณลักษณะ อันได้แก่ ความสามารถในการพัฒนางาน ความตั้งมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมของครู ตระหนักในคุณค่าของการดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ และมีจิตสำนึกในการพัฒนาสังคม

การดำเนินการ เพื่อให้เกิดสมรรถภาพดังกล่าวข้างต้น จะต้องมีการจัดให้นักศึกษาได้เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นตอน ตั้งแต่การศึกษาถึง เหตุการณ์สอน การเป็นผู้ช่วยครู การทดลองสอน และการฝึกสอน ซึ่งดำเนินการควบคู่กันไป ระหว่างภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ ต่อเนื่องกันไปตั้งแต่ปีแรกจนกระทั่งถึงปีสุดท้ายของการศึกษาตามหลักสูตร โดยเน้นให้เกิดประสบการณ์จากสถานการณ์จริงให้มากที่สุด ซึ่งแนวการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในเรื่องของการศึกษาถึง เหตุการณ์สอน

การ เป็นผู้ช่วยครู และการทดลองสอนนั้นมีแนวในการจัดแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูจันทร เกษม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา และวิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้มอบให้คณบดี หรือสำนักงานประสพการณ์วิชาชีพครู เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำอย่าง เป็นระบบ ส่วนวิทยาลัยครูธนบุรีและวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้มอบหมายให้อยู่ในความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ทำการสอนรายวิชาต่างๆ เช่น วิชาจิตวิทยา หลักการสอน และการเตรียมประสพการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ซึ่งผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมต่างๆ ให้นักศึกษาได้ศึกษา สังเกต และฝึกปฏิบัติอยู่แล้ว และจะเน้นการจัดอย่าง เป็นระบบมากขึ้นในขั้นตอนการฝึกสอนในวิชาการฝึกประสพการณ์วิชาชีพครู ซึ่งวิทยาลัยครูทุกแห่งจัด เป็นระบบคล้ายคลึงกัน

ส่วนคณะครุศาสตร์ คึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยต่างๆ มีหลักการและแนวคิดตรงกัน คือถือว่า การจัดประสพการณ์วิชาชีพครู เป็น เรื่องสำคัญและถือ เป็น หัวใจของการฝึกหัดครู และควรจัดให้นักศึกษาได้ศึกษา สังเกต การ เรียนรู้ของ เด็ก การจัดโรง เรียน การทำงานของครู ธรรมชาติของนักเรียน การทำสื่อการสอน การทดลองใช้สื่อ เพื่อประกอบการสอน การเตรียมบท เรียน การปกครองนักเรียน งานธุรการ โรง เรียน บทบาทหน้าที่ของครู และกิจกรรมอื่นๆ เพื่อให้ผู้ที่ได้รับการฝึกปฏิบัติได้มีความรู้และประ สพการณ์ในการ เตรียมตัวที่จะออกไป เป็นครูในอนาคต ในการจัดประสพการณ์วิชาชีพครูนั้น คณะครุศาสตร์ คึกษาศาสตร์ทุกแห่งมีการจัด อย่าง เป็นระบบในเรื่องของการฝึกสอนและฝึกงาน ซึ่งจะดำเนินการฝึกในปีสุดท้าย ของการศึกษาตามหลักสูตร หรือต้อง เรียนและสอบผ่านรายวิชาพื้นฐาน วิชาบังคับ วิชาชีพ หรือวิชา เอก ตามเกณฑ์ที่สถาบันกำหนดก่อนจึงจะมีสิทธิฝึกสอน เช่น คณะ คึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง นักศึกษาที่จะออกฝึกสอนจะต้องนำรายงานผล การศึกษามาแสดงว่าสอบผ่านวิชาบังคับมาแล้วไม่น้อยกว่า 27 หน่วยกิต วิชาชีพไม่ น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชา เอกจะต้องสอบได้และเหลือที่จะต้อง เรียนอีกไม่เกิน 6 หน่วยกิต ส่วนคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะคึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ คณะคึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยา เขตประสานมิตร วิทยา เขตบาง เชน วิทยา เขตปทุมวัน และวิทยา เขตพลศึกษา

ได้จัดให้นักศึกษาได้เรียนวิชาพื้นฐาน วิชาบังคับและวิชาเอก ซึ่งนักศึกษาจะต้องไป
 ล้าง เกตสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน การเตรียมการสอน การทดลองสอน ซึ่งอยู่ใน
 ความรับผิดชอบของผู้สอนประจำวิชานั้นๆ โดยอาจจะจัดให้นักศึกษาทดลองสอน เพื่อน
 ในชั้นเรียน ซึ่งจัดเป็นสถานการณ์จำลอง ทดลองสอนในโรงเรียนสาธิตในกรณีที่มี
 โรงเรียนสาธิต หรือทดลองสอนในโรงเรียนประถมมัธยมใกล้ๆ สถาบัน แล้วออกไป
 ฝึกสอนจริงในปีที่ 4 ซึ่งถือเป็นรายวิชาหนึ่งที่นักศึกษาครูทุกคนจะต้องเรียนและได้รับ
 การฝึกปฏิบัติ

โครงสร้างการบริหารงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู สถาบันฝึกหัดครูได้แบ่ง
 โครงสร้างการบริหารงานจัดประสบการณ์วิชาชีพไว้ดังนี้ คือ

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
2. องค์กรที่รับผิดชอบในการดำเนินงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
3. อาจารย์นิเทศก์
4. อาจารย์พี่เลี้ยง

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

วิทยาลัยครู มีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดประสบการณ์
 วิชาชีพครูขึ้น เป็นการภายใน เพื่อรับผิดชอบในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูแก่
 นักศึกษาครู วิทยาลัยครูแต่ละแห่งอาจ เรียกชื่อหน่วยงานดังกล่าวแตกต่างกันออก
 ไป กล่าวคือ วิทยาลัยครูส่วนสุนันทา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และ
 วิทยาลัยครูจันทระเกษม เรียกหน่วยงานนั้นว่า ศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัย-
 ครูพระนครและวิทยาลัยครูสวนดุสิต เรียกว่า สำนักงานประสบการณ์วิชาชีพ ส่วน
 วิทยาลัยครูธนบุรี ตั้งเป็นฝ่าย เรียกว่า ฝ่ายประสบการณ์วิชาชีพ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดตั้งหน่วยงานจัดประสบการณ์
 วิชาชีพขึ้น โดยเฉพาะ เรียกว่า ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตบางเขน และ

วิทยา เขตปทุมวัน ได้มอบหมายให้ภาควิชาหลักสูตรและการสอนซึ่งมีอยู่แล้ว เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แต่คณะศึกษาคาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยา เขตพลศึกษา คณะศึกษาคาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ คณะศึกษาคาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไม่ได้มีหน่วยงานใดรับผิดชอบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเฉพาะ แต่มีการตั้งคณะกรรมการขึ้น เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการฝึกสอนขึ้น โดยเฉพาะ ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดในเรื่องขององค์กร

2. องค์กรที่รับผิดชอบในการดำเนินงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

คณะกรรมการประสบการณ์วิชาชีพ

วิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีองค์กรรับผิดชอบในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู เหมือนกัน กล่าวคือ วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูจันทร เกษม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นรับผิดชอบในการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู 2 ชุด เป็นระดับบริหารหรือระดับนโยบาย 1 ชุด และระดับปฏิบัติการ 1 ชุด คือ

ก. คณะกรรมการอำนวยการประสบการณ์วิชาชีพ ประกอบด้วย อธิการ เป็นประธาน และมีผู้บริหารระดับสูงของวิทยาลัย อันได้แก่ รองอธิการฝ่ายต่างๆ หัวหน้าคณะวิชาต่างๆ เป็นกรรมการ และมีประธานกรรมการดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพ หรือหัวหน้าศูนย์/สำนักงานประสบการณ์วิชาชีพ เป็นกรรมการ และเลขานุการ

ข. คณะกรรมการดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพ ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์/สำนักงานประสบการณ์วิชาชีพ เป็นประธาน อาจารย์จากคณะ/ภาควิชาต่างๆ ร่วมเป็นกรรมการ

หน้าที่ของคณะกรรมการประสับการณวิชาชีพรู

ก. คณะกรรมการอำนวยการประสับการณวิชาชีพรู

สถาบันฝึกหัดครูที่มีคณะกรรมการอำนวยการในการจัดประสับ-การณวิชาชีพรู อันได้แก่วิทยาลัษครูจันทร เกษม วิทยาลัษครูลวณสุนันทา วิทยาลัษครูลวณดุสิต วิทยาลัษครูพระนคร ได้มีการกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการคล้ายคลึงกัน สรุปรูได้ดังนี

- 1) กำหนดนโยบายการฝึกประสับการณวิชาชีพรูของสถาบัน
- 2) ควบคุมดูแลให้การดำ เนินงานจัดประสับการณวิชาชีพรูของสถาบันนั้น เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้
- 3) สันัษสุนการดำ เนินงานของคูนยหรือสำนักงานประสับการณวิชาชีพรูของสถาบันให้ เป็นไป โดย เรียบร้อย
- 4) อำนวยการความสะดวกอื่น ๆ ในการดำ เนินงานจัดประสับการณวิชาชีพรู

สำหรับวิทยาลัษครูบ้านสม เด็จ เจ้าพระยานันไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ จะมีเพียงคณะกรรมการดำ เนินงานชุดเดียว เรียกว่าคณะกรรมการประสับการณวิชาชีพรู มีกรรมการประกอบด้วยอาจารย์จากคณะวิชาต่างๆ คณะกรรมการดำ เนินการหรือคณะกรรมการประสับการณวิชาชีพรูนี้จะมีวาระการดำ เนินงาน 1 ปี เมื่อหมดวาระแล้วอาจได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการต่อไปอีก ลวณวิทยาลัษครูธนบุรีมีการแต่งตั้งคณาจารย์ฝ่ายประสับการณวิชาชีพรู เพื่อทำหน้าที่จัดประสับการณวิชาชีพรู มีหัวหน้าฝ่ายประสับการณวิชาชีพรู ทำหน้าที่ เช่น เดียวกับประธานคณะกรรมการดำ เนินงานประสับการณวิชาชีพรูของวิทยาลัษครูอื่น ๆ คณาจารย์ฝ่ายประสับการณวิชาชีพรูมีวาระการทำงาน 2 ปี

ข. คณะกรรมการดำ เนินงานประสับการณวิชาชีพรู

วิทยาลัษครูจันทร เกษม วิทยาลัษครูลวณสุนันทา วิทยาลัษครูลวณดุสิต วิทยาลัษครูพระนคร วิทยาลัษครูบ้านสม เด็จ เจ้าพระยา มีการแต่งตั้ง

คณะกรรมการดำเนินงานประสพการณ์วิชาชีพ ส่วนวิทยาลัยครูธนบุรีก็มีกลุ่มคณาจารย์ฝ่ายประสพการณ์ดังกล่าวข้างต้น และได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานและบุคลากรที่รับผิดชอบในงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดประสพการณ์วิชาชีพครูไว้คล้ายคลึงกัน สรุปได้ดังนี้

หน้าที่ทั่วไป มีงานในหน้าที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

- 1) ประสานงานกับฝ่ายวิชาการและอาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่างๆ คณะ ภาควิชา ในการเตรียมนักศึกษาออกฝึกประสพการณ์วิชาชีพครู
- 2) ประสานงานกับ โรงเรียนหรือหน่วยงานภายนอกวิทยาลัย เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดประสพการณ์วิชาชีพครู
- 3) เสนอ นโยบายและแผนพัฒนาการจัดประสพการณ์วิชาชีพครู ในแต่ละภาค เรียนตลอดปีการศึกษา ต่อคณะกรรมการอำนวยการหรืออธิการ
- 4) เสนอแต่งตั้งอาจารย์นิเทศก์
- 5) ประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์และออกนิเทศก์ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์จากคณะภาควิชาต่างๆ
- 6) ประมวลผลการปฏิบัติงานของอาจารย์นิเทศก์และกรรมการดำเนินงาน เสนอต่อวิทยาลัย เพื่อประกอบในการพิจารณาความดีความชอบประจำปี

หน้าที่เฉพาะงาน

ก. งานธุรการ มีงานในหน้าที่จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

- 1) งานสารบรรณ - โต้ตอบหนังสือ ติดต่อกับโรงเรียนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 2) จัดลงทะเบียน และลงทะเบียนนักศึกษา เกี่ยวกับงานประสพการณ์วิชาชีพ รวมทั้งตรวจสอบคุณสมบัตินักศึกษาออกฝึกสอน
- 3) จัดบริการพิมพ์แบบฟอร์ม เอกสารต่างๆ เกี่ยวกับงานจัดประสพการณ์วิชาชีพครู

- 4) จัดทำงบประมาณ และทำบัญชีพัสดุ ครุภัณฑ์
- 5) ประชาสัมพันธ์โรงเรียน คณะวิชา ภาควิชา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
- 6) จัดสายรถออกนิเทศ

ข. งานวางแผน มีงานในหน้าที่จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

- 1) วางแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยกำหนดช่วงเวลาที่จะออกสั่ง เกิดการสอน การเป็นผู้ช่วยครู การทดลองสอน และการฝึกสอน
- 2) กำหนดกลุ่มวิชา เอกที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 3) ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน ในการจัดทำแผนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 4) จัดทำหนังสือคู่มือและปฏิทินแผนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 5) ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนวิชาการ ติดต่อจัดหาโรงเรียนที่จะออกศึกษาสั่ง เขต ปฐมวัย เทศนัศึกษ กําหนดหัวข้อที่จะศึกษาสั่ง เขต จัดทำแบบฝึกหัดการสั่ง เขต รวมทั้ง เชิญผู้บริหาร โรงเรียนที่เกี่ยวข้องมาทำความเข้าใจและชี้แจงให้ทราบเกี่ยวกับกระบวนการศึกษาสั่ง เขต โรงเรียน
- 6) ประสานกับอาจารย์ผู้สอน ติดต่อหาโรงเรียนที่จะออกฝึกเป็นผู้ช่วยครู กําหนดหัวข้องานการ เป็นผู้ช่วยครู ปฐมวัย เทศนัศึกษา เกี่ยวกับการฝึกเป็นผู้ช่วยครู จัดทำแบบบันทึกการทำงาน เป็นผู้ช่วยครู และเชิญฝ่ายวิชาการของโรงเรียนมาประชุมปรึกษา เพื่อทำความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการ
- 7) ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนวิธีสอน ติดต่อหาโรงเรียนที่จะออกทดลองสอน และเชิญฝ่ายวิชาการของ โรงเรียนมาประชุม เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ
- 8) สํารวจว่านัศึกษได้ผ่านการฝึกประสบการณ์ชั้นตอนต่างๆ ตามที่กําหนดไว้ก่อนที่จะจัดให้ออกฝึกสอนและจัดหา โรงเรียนฝึกสอน จัดนัศึกษออกฝึกสอน สอบถามไปยัง โรงเรียนต่างๆ ว่าต้องการหรือพร้อมที่จะรับ

นักศึกษาสาขาวิชา เอกใด จำนวนเท่าใด จัดปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกสอน จัดทำปฏิทิน และคู่มือออกฝึกสอนและจัดสัมมนาหลังจากกลับจากฝึกสอนแล้ว

ค. งานนิเทศ มีงานในหน้าที่ๆ ต้องปฏิบัติดังนี้

- 1) ประสานงานกับ คณะวิชา ภาควิชาต่างๆ เพื่อขอให้ ส่งรายชื่ออาจารย์จากคณะวิชา ภาควิชา มาร่วมเป็นอาจารย์นิเทศก์
- 2) จัดอาจารย์นิเทศก์ไปส่งตัวนักศึกษาที่ โรงเรียนฝึกสอน ในวันแรกที่ส่งนักศึกษาออกฝึกสอน
- 3) จัดอาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศนักศึกษาฝึกสอนที่ โรงเรียนฝึกสอน
- 4) รวบรวมแบบประเมินผลการฝึกสอน ส่งกรรมการที่รับผิดชอบประเมินผลการฝึกสอน
- 5) ช่วยแก้ปัญหา เมื่อมีปัญหา เกี่ยวกับการฝึกสอน เกิดขึ้น
- 6) จัดสัมมนาบุคลากรหรือจัดกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อพัฒนางานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

ง. งานวิจัยและประเมินผล มีงานในหน้าที่ต้องปฏิบัติดังนี้

- 1) ดำเนินการจัดเตรียมแบบประเมินผล โดยประสานงานกับกรรมการฝ่ายงานนิเทศ เกี่ยวกับการสังเกต การเป็นผู้ช่วยครู การทดลองสอน และการฝึกสอน รวมทั้งชี้แจงแบบประเมินผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมาสอนและเข้าใจ
- 2) จัดทำระเบียบประมวลผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตามขั้นตอนต่างๆ
- 3) รวบรวมผลการฝึกสอนจากอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง ส่งส่งแผนกทะเบียนและวัดผล
- 4) จัดสัมมนา ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ อาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อประมวลปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในเรื่อง

ต่างๆ ร่วมกับงานวางแผนและงานนิเทศ

5) ดำเนินการศึกษาระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัด
 ประสพการณ์วิชาชีพครู เพื่อเป็นการติดตามผลและหาแนวทางในการพัฒนาการ
 จัดประสพการณ์วิชาชีพครูของสถาบัน

คณะกรรมการคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีคณะกรรมการที่คณะบดีแต่งตั้ง
 ให้รับผิดชอบในการจัดประสพการณ์วิชาชีพครู 2 ชุด คือ คณะกรรมการอำนวยการ
 และคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์ประสพการณ์วิชาชีพ โดยมีองค์ประกอบของกรรม-
 การแต่ละชุดดังนี้

ก. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วยคณะบดีคณาจารย์คณาจารย์ เป็น
 ประธาน รองคณะบดีฝ่ายวิชาการ รองคณะบดีฝ่ายบริหาร รองคณะบดีที่ทำหน้าที่
 อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตฝ่ายมัธยม และฝ่ายประถม หัวหน้าภาควิชาต่างๆ
 ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการจัดประสพการณ์วิชาชีพครู 2-3 คน และหัวหน้าศูนย์ประสพ-
 การณ์วิชาชีพ เป็น เลขานุการ เลขานุการศูนย์ประสพการณ์วิชาชีพ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข. คณะกรรมการดำเนินงานศูนย์ประสพการณ์วิชาชีพ ประกอบด้วย
 หัวหน้าศูนย์ประสพการณ์วิชาชีพ เป็นประธาน ผู้แทนจากภาควิชาต่างๆ เช่น
 ผู้แทนจากภาควิชาประถมศึกษา ภาควิชามัธยมศึกษา ภาควิชาศิลปศึกษา ผู้แทนจาก
 ภาควิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาพลศึกษา ภาควิชาสัตตศึกษา
 ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา ฯลฯ โดยมี เลขานุการศูนย์ประสพการณ์วิชาชีพ เป็น
 เลขานุการ และได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานประสพการณ์
 วิชาชีพไว้ดังนี้

1) ติดต่อสถาบันฝึกประสพการณ์วิชาชีพให้นิสิตทุกสาขาวิชาใน
 ทุกปีการศึกษา

2) จัดให้นิสิตไปฝึกสอนและฝึกปฏิบัติงานตามสถาบันต่างๆ ให้
 สอดคล้องกับนโยบายของคณะครุศาสตร์ และนโยบายของสถาบันฝึกประสพการณ์
 วิชาชีพ ตลอดจนคุณลักษณะและความต้องการของนิสิต

- 3) จัดประชุมอาจารย์ใน แต่ละคณะสาขาวิชาต่างๆ
- 4) ตรวจสอบคุณสมบัติของนิสิตที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และจัดทำระเบียบนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพรายบุคคล
- 5) พานิสิตไปรายงานตัวที่ โรงเรียน หรือสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พร้อมกันมอบหมายข้อมูล เกี่ยวกับนิสิตและ เอกสาร เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 6) จัดการปฐมนิเทศให้แก่นิสิตก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และจัดสัมมนาประสบการณ์วิชาชีพ เมื่อ เสร็จสิ้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 7) จัดพิมพ์ เอกสารและแบบฟอร์มต่างๆ สำหรับ โครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 8) ทำหน้าที่ เป็นอาจารย์ใน แต่ละที่ไปประจำ โรงเรียนและสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยทำหน้าที่ต่อไปนี้
 - ก) ประสานงานระหว่างคณะครุศาสตร์กับสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพในเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับนโยบายและปัญหาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 - ข) เยี่ยมนิสิตตามสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อรับทราบปัญหาและแนะนำวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ไป ที่ไม่เกี่ยวกับการฝึกสอนวิชาเฉพาะ ซึ่งนิสิตมีอาจารย์ใน แต่ละที่วิชารับผิดชอบ โดยตรงอยู่แล้ว
 - ค) ประสานงานกับอาจารย์ใน แต่ละที่วิชา และอาจารย์ใน แต่ละฝ่าย โรงเรียน (อาจารย์พี่เลี้ยง)
- 9) จัดประชุมนิสิตที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อรับทราบปัญหาและแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหากับจัดกิจกรรม เสริมประสบการณ์เป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม

10) ดำเนินการ เกี่ยวกับการ เบิกจ่ายค่าพาหนะและค่า-
เบี้ยเลี้ยงของอาจารย์นิเทศศึกษาคำสอน

11) จัดประชุมทางวิชาการให้แก่อาจารย์นิเทศศึกษาคำสอน
ตามความเหมาะสม

12) รวบรวมผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของ
นิสิตแต่ละคนจากอาจารย์นิเทศศึกษา โรงเรียน และอาจารย์นิเทศศึกษาคำสอน
แล้วสรุปผล เสนอคณะกรรมการอำนวยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และกรรมการ
ประจำคณะ เพื่อประกาศให้นิสิตทราบต่อไป

13) จัดประชุมสังสรรค์ระหว่างอาจารย์นิเทศศึกษาคำสอน
กับอาจารย์นิเทศศึกษา โรงเรียน และผู้บริหารสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อ
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและหาข้อ เสนอแนะสำหรับการปรับปรุง โครงการฝึกประส-
บการณ์วิชาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คณะศึกษาคำสอน มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มีคณะกรรมการดำเนินงาน
ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาคำสอน แต่งตั้ง โดยคณะบดี ประกอบด้วย ผู้ช่วยคณบดีฝ่าย
วิชาการ เป็นที่ปรึกษา มีอาจารย์จากภาควิชาการศึกษาทำหน้าที่ประธานและ เลข-
านุการ นอกจากนี้ยังมีอาจารย์จากภาควิชาต่างๆ ในคณะศึกษาคำสอน และผู้แทน
จาก โรงเรียนสาธิตร่วม เป็นกรรมการ มีวาระการดำเนินงาน 1 ปี และได้กำหนด
บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ไว้ดังนี้

1) ประสานงานกับภาควิชาในเรื่องนโยบายการจัดประสบการณ์
วิชาชีพศึกษาคำสอน การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์นิเทศ
และการแต่งตั้งอาจารย์นิเทศ การตรวจสอบคุณสมบัติของนิสิตนักศึกษา การสำรวจ
และพิจารณา โรงเรียนที่นิสิตจะออกไปฝึกปฏิบัติงานสอน

2) สร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับนโยบายการจัดประสบการณ์วิชาชีพ
ศึกษาคำสอน กับ โรงเรียนที่จัดส่งนิสิตนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงานสอน

3) ประสานงานกับอาจารย์นิเทศและอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อให้การ

ฝึกปฏิบัติงานสอนของนิสิตนักศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ให้บริการด้านวิชาการใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียน การสอนแก่ โรงเรียนที่ส่งนิสิตไปฝึกปฏิบัติงานสอนตามความเหมาะสม

5) พิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงานประสพการณวิชาศึกษาคาสตร์ โดยวางแนวปฏิบัติและพิจารณาว่า ปัญหาลักษณะใดที่อยู่ในขอบข่ายความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินงาน ประสพการณวิชาศึกษาคาสตร์

คณะศึกษาคาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีคณะกรรมการฝึกสอน ซึ่งได้รับการแต่งตั้ง โดยคณบดี ประกอบด้วยอาจารย์จากภาควิชาหลักสูตรและ การสอน อาจารย์จาก ภาควิชาพลานามัยรวม เป็นกรรมการ มีวาระการทำงาน 2 ปี โดยได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการฝึกสอนไว้ ดังนี้

- 1) ติดต่อประสานงานกับสถาบัน หรือ โรงเรียน เพื่อส่งนักศึกษา ไปฝึกสอน
- 2) ประสานงานกับคณะ และภาควิชาต่างๆ เกี่ยวกับการจัดส่ง นักศึกษาออกไปฝึกสอน รวมทั้งดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของนักศึกษา ก่อน ออกฝึกสอน
- 3) ประสานกับภาควิชาต่างๆ เพื่อขอให้ส่งรายชื่ออาจารย์นิเทศก์ เพื่อ เล่นนอกคณบดีแต่งตั้ง
- 4) ตรวจสอบและประสานงานการไปนิเทศของอาจารย์นิเทศก์
- 5) จัดประชุมสัมมนา ปลูกนิเทศนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน ระหว่าง ฝึกสอน และจัดปัจฉิมนิเทศนักศึกษาก่อน
- 6) จัดประชุม อบรม อาจารย์ที่เลี้ยงและผู้บริหารของสถาบันหรือ โรงเรียนฝึกสอน
- 7) ดำเนินการประเมินผลนักศึกษาฝึกสอน

คณะศึกษาคำสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสาน-
มิตรและวิทยาเขตบางเขน ได้มอบหมายให้อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ทำหน้าที่เป็นกรรมการประสับการณวิชาชีพรู ส่วนวิทยาเขตปทุมวันมีคณะกรรมการ
การฝึกสอน ซึ่งแต่งตั้งโดยรองอธิการบดี ประกอบด้วยรองคณบดีคณะศึกษาคำสตร์
เป็นประธาน ผู้แทนโรงเรียนสาธิต อาจารย์จากภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ร่วมเป็นกรรมการ และได้กำหนดหน้าที่ขององค์กรที่รับผิดชอบในการจัดประสับ
การณวิชาชีพรู ซึ่งได้แก่กรรมการประสับการณวิชาชีพรูหรือคณะกรรมการฝึกสอน
ไว้ดังนี้

- 1) ดำเนินการติดต่อ โรงเรียนหรือสถาบันฝึกสอนฝึกงาน เพื่อส่ง
นักศึกษาออกไปฝึกสอนและฝึกงาน
- 2) เสนออธิการหรือรองอธิการ เพื่อพิจารณาแต่งตั้งอาจารย์นิเทศก์
- 3) ทำหน้าที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ทั่วไป ดูแลการฝึกประสับการณ
วิชาชีพรูในเรื่องต่างๆ ไปที่ไม่เกี่ยวกับงานนิเทศวิชาเอก
- 4) นำนักศึกษาไปส่งยัง โรงเรียนหรือสถาบันฝึกสอนหรือฝึกงาน
- 5) ดำเนินการประเมินผลการฝึกสอนฝึกงานร่วมกับอาจารย์นิเทศก์
วิชาเอก และอาจารย์พี่เลี้ยง
- 6) จัดสัมมนานักศึกษา ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการฝึกสอนฝึกงาน
- 7) ดำเนินการอื่นๆ เกี่ยวกับการฝึกสอนฝึกงานนักศึกษา

สำหรับคณะศึกษาคำสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขต-
พลศึกษา มีคณะกรรมการ เรียกว่าคณะกรรมการดำเนินการฝึกสอนและฝึกงานนิสิต
แต่งตั้งโดยรองอธิการบดี มีรองอธิการบดีเป็นประธาน ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่าย
วิชาการ เป็นรองประธาน ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายต่างๆ รองคณบดีคณะศึกษา-
คำสตร์ รองคณบดีคณะพลศึกษา ผู้ช่วยคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ผู้ช่วยคณบดีคณะมนุษย-
ศาสตร์ ผู้ช่วยคณบดีคณะศึกษาคำสตร์ หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา หัวหน้าภาควิชา
สุขศึกษา หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย หัวหน้าภาควิชาวิทยาคำสตร์ และอาจารย์

บางท่านที่มีความเหมาะสม เป็นกรรมการ และมีคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ อัน ได้แก่ คณะอนุกรรมการฝ่ายนิเทศการสอน คณะอนุกรรมการฝ่ายประเมินผล คณะอนุกรรมการฝ่ายการเงิน คณะอนุกรรมการฝ่ายเลขานุการและเอกสาร พร้อมทั้งมีนิสิตฝึกสอนและฝึกงานกลุ่มหนึ่งรวม เป็นคณะกรรมการกลางนิสิตฝึกสอน และฝึกงาน เพื่อร่วมประสานงานและให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ และสถาบันที่นิสิตไปฝึกสอนและฝึกงาน โดยได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการฝึกสอนและฝึกงานนิสิตไว้ ดังนี้

ประธานกรรมการฝึกสอนและฝึกงานนิสิต มีหน้าที่

- 1) วางนโยบายและแนวปฏิบัติ โดยทั่วไป เกี่ยวกับการฝึกสอน ฝึกงานนิสิต
- 2) พิจารณาและอนุมัติ โครงการฝึกสอนฝึกงานนิสิต ตลอดจนจัดหาปัจจัยสำหรับการนี้ให้เพียงพอและเหมาะสม
- 3) ควบคุมดูแลและสั่งการให้บุคลากร เกี่ยวกับการนี้ ให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความรับผิดชอบและอย่างมีประสิทธิภาพ

รองประธานกรรมการฝึกสอนและฝึกงานนิสิต มีหน้าที่

- 1) ควบคุมดูแลและประสานงานการฝึกสอนฝึกงานของบุคลากร ที่เกี่ยวกับการนี้ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่ประธานกรรมการฯ ได้วางไว้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- 2) ดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการนี้อย่างทันที่ โดยยึดความเห็นชอบของประธานกรรมการ หรือที่ประชุมกรรมการดำเนินการ ตลอดจนความคิดเห็นของคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ

กรรมการฝึกสอนและฝึกงานนิสิต มีหน้าที่

- 1) ร่วมมือในการพิจารณาและตัดสินใจใดๆ เกี่ยวกับการจัดดำเนินการฝึกสอนฝึกงานอย่างเต็มความสามารถ

2) ควบคุมดูแลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ ที่ตนได้รับมอบหมาย ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อนุกรรมการฝ่ายนิเทศการสอน ประกอบด้วยคณาจารย์ที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศ ดังนี้

1) จัดนิสิตฝึกสอนและฝึกงานในสถาบันการศึกษาต่างๆ ตามจำนวน และตามความต้องการของสถาบันการศึกษานั้นๆ ทั้งนี้โดยยึดถือข้อมูลจากโครงการฝึกสอนฝึกงาน และที่ได้รับจากการสัมมนาหลังการฝึกสอนฝึกงาน ตลอดจนได้รับจากสำนักงานเลขาธิการ และ เอกสารการฝึกสอนและฝึกงาน เป็นหลัก

2) จัดอาจารย์นิเทศ โดยพิจารณาตามความเหมาะสมทางด้านคุณวุฒิ ประสบการณ์ทางวิชาการ อัตราส่วนงานนิเทศที่เหมาะสมกับหน้าที่ประจำ ตลอดจนความสามารถในการนิเทศ

3) วางแนวปฏิบัติและควบคุมการนิเทศให้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและได้ผล

4) ประสานงานกับฝ่ายอื่นในอันที่จะทำให้การฝึกสอนและฝึกงาน ดำเนินไปด้วยดีและประสบผลสำเร็จ

อนุกรรมการฝ่ายประเมินผล มีหน้าที่ดังนี้

1) กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการฝึกสอนและฝึกงาน

2) ออกแบบการประเมินผลการฝึกสอนและฝึกงาน

3) ชี้แจงและประสานงานการประเมินผลกับอนุกรรมการฝ่ายนิเทศอย่างใกล้ชิด

4) พิจารณาและประเมินผลการฝึกสอนและฝึกงานนิสิตของอาจารย์นิเทศและอาจารย์พี่เลี้ยง แล้วเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อตัดสินและดำเนินการต่อไป

อนุกรรมการฝ่ายการเงิน มีหน้าที่ดังนี้

- 1) จัดและอำนวยความสะดวก เกี่ยวกับการ เบิกจ่ายค่าพาหนะแก่ อาจารย์นิเทศก์อย่างรวดเร็ว
- 2) จัดและดำเนินการ เกี่ยวกับการ เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายใดๆ ตาม โครงการฝึกสอนและฝึกงาน

อนุกรรมการฝ่าย เลขานุการและ เอกสาร มีหน้าที่ดังนี้

- 1) ประสานงานงานของอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) ดำเนินงานในความรับผิดชอบทั้งในแง่ เตรียมการและในแง่ ปฏิบัติการ ให้สอดคล้องกับนโยบายและความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินงาน
- 3) จัดและดำเนินงาน เอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการฝึกสอนฝึกงาน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อนุกรรมการกลางนิสิตฝึกสอนและฝึกงาน มีหน้าที่ดังนี้

- 1) ให้ความร่วมมือและประสานงานอย่างใกล้ชิดกับอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ
- 2) ให้ความร่วมมือและประสานงานอย่างใกล้ชิดกับสถาบันการศึกษาที่ฝึกสอนหรือฝึกงาน

3. อาจารย์นิเทศก์

สถาบันฝึกหัดครูทุกแห่งจะมีการแต่งตั้งอาจารย์นิเทศก์ เพื่อทำหน้าที่ นิเทศน์นักศึกษาในการออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยทั่วไปอาจารย์นิเทศก์ จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ อาจารย์นิเทศก์ทั่วไป และอาจารย์นิเทศก์วิชา-เอกหรือวิชา เฉพาะ

ก. อาจารย์ เก่งกั้วไป

วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูจันทร เกษม วิทยาลัยครูสวนดุสิต มีการแต่งตั้งอาจารย์ เก่งกั้วไป โดยเฉพาะ ส่วนวิทยาลัยครู ธนบุรี และวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ เจ้าพระยาไม่ได้แต่งตั้งอาจารย์ เก่งกั้วไปไว้ โดยเฉพาะ แต่ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ เก่งกั้วไปคือ คณะอาจารย์ฝ่ายประสบการณ์ วิชาชีพ และคณะกรรมการประสบการณ์วิชาชีพ ตามลำดับ

คณะครูค่าสตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีคณะกรรมการดำเนินงาน ศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาค่าสตร มหาวิทยาลัย เกษตรค่าสตร มีคณะกรรมการดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพศึกษา คณะศึกษาค่าสตร มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีคณะกรรมการฝึกสอน คณะศึกษาค่าสตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยา เขต ประสานมิตร วิทยา เขตบางเขน มีคณาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอนทำหน้าที่ เป็นอาจารย์ เก่งกั้วไป ส่วนวิทยา เขตปทุมวัน มีคณะกรรมการฝึกสอนทำหน้าที่ อาจารย์ เก่งกั้วไป สำหรับวิทยา เขตพลศึกษา มีอนุกรรมการฝ่ายนี้ เก่งกั้วไป ทำหน้าที่ เป็นอาจารย์ เก่งกั้วไป

หน้าที่ของอาจารย์ เก่งกั้วไป

โดยทั่วไปแล้วอาจารย์ เก่งกั้วไปหรือองค์กรที่ทำหน้าที่อาจารย์ เก่งกั้วไป มีบทบาทหน้าที่คล้ายคลึงกันสรุปได้ ดังนี้

- 1) นำนิสิตฝึกสอนไปแนะนำตัวกับ โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 2) รับตารางสอนจากนิสิตฝึกสอนมาให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการ จัดประสบการณ์วิชาชีพ
- 3) รวบรวมและตรวจบัญชีลง เวลาปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ
- 4) ให้คำแนะนำปรึกษา เกี่ยวกับการจัดทำ การเตรียมการสอน บันทึกการสอน บันทึกกิจกรรมและอื่นๆ

- 5) ดูแลให้คำปรึกษาในการจัดทำกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาภายในโรงเรียน
- 6) ดูแลให้คำตักเตือนความประพฤติและการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆของนิสิตนักศึกษาภายในโรงเรียน
- 7) เป็นที่ปรึกษาของนิสิตนักศึกษาฝึกสอน
- 8) นิเทศและประเมินผลการฝึกสอน
- 9) ประสานงานการนิเทศกับอาจารย์นิเทศฝ่ายต่างๆ
- 10) ประสานงานระหว่างโรงเรียนฝึกสอนกับสถาบันฝึกหัดครูเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพ
- 11) ร่วมสัมมนา ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับนิสิตนักศึกษาและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข. อาจารย์นิเทศวิชา เอกหรือวิชา เฉพาะ

สถาบันฝึกหัดครูทุกแห่งมีการแต่งตั้งอาจารย์นิเทศวิชา เอกหรือวิชา เฉพาะ ซึ่งเป็นอาจารย์จากภาควิชา คณะต่างๆ ที่มีนักศึกษาสาขาวิชาเอกนั้นๆ ต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สำหรับวิทยาลัยครู อธิการ เป็นผู้แต่งตั้งอาจารย์นิเทศ ส่วนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณบดีเป็นผู้แต่งตั้งอาจารย์นิเทศ ส่วนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร อธิการบดีเป็นผู้แต่งตั้ง สำหรับวิทยาเขตบางเขน วิทยาเขตปทุมวัน และวิทยาเขตพลศึกษา รองอธิการบดีเป็นผู้แต่งตั้งอาจารย์นิเทศ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 แต่งตั้งข้าราชการ ควบคุมดูแลการฝึกสอนและฝึกงาน ส่วนใหญ่อาจารย์นิเทศที่ได้รับการแต่งตั้งมีวาระการทำงาน 1 ปี มีบางแห่ง เช่น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์และวิทยาลัยครูธนบุรี อาจารย์นิเทศมีวาระการทำงาน 1 ภาคเรียน

หน้าที่ของอาจารย์ เทคโนโลยีฯ เอกหรือวิชา เฉพาะ

วิทยาลัยครูได้กำหนดหน้าที่ของอาจารย์ เทคโนโลยีฯ คล้ายคลึงกันในแต่ละ
ขั้นตอนของการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาและสังเกต อาจารย์ เทคโนโลยีฯ มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

- 1) ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในวิทยาลัยแก่นักศึกษาให้พร้อม
ในหัวข้อที่จะออกไปศึกษาและสังเกต
- 2) อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือและแบบบันทึกการ
สังเกตก่อนออกโรงเรียน
- 3) นิเทศและติดตามผลการออกศึกษาและสังเกต โรงเรียนของ
นักศึกษา
- 4) รวบรวมและเก็บแบบประเมินผลการศึกษาลงเกตของนักศึกษา
ที่ตนรับผิดชอบ เพื่อส่งให้ศูนย์หรือสำนักงานประสบการณ์วิชาชีพ

2. ขั้นตอนการเป็นผู้ช่วยครู อาจารย์ เทคโนโลยีฯ มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

- 1) ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในวิทยาลัยแก่นักศึกษาให้พร้อม
ในหัวข้อที่จะออกไปเป็นผู้ช่วยครู
- 2) อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือและแบบบันทึกการ
เป็นผู้ช่วยครูก่อนออกไปโรงเรียน
- 3) นิเทศและติดตามผลการเป็นผู้ช่วยครู โรงเรียน
- 4) รวบรวมและเก็บแบบประเมินผลการเป็นผู้ช่วยครูของนักศึกษา
เพื่อส่งให้ศูนย์หรือสำนักงานประสบการณ์วิชาชีพ

3. ขั้นตอนการทดลองสอน โดยทั่วไป เป็นหน้าที่รับผิดชอบของอาจารย์
ประจำวิชาวิธีสอน ซึ่งทำหน้าที่อาจารย์ เทคโนโลยีฯ ด้วย มีบทบาทหน้าที่ในเรื่องต่างๆ
ดังนี้

- 1) ขอความร่วมมือจากครูพี่เลี้ยง เกี่ยวกับการนำหัวข้อบทเรียน มาให้นักศึกษา เตรียมการ
- 2) ชี้แจงให้ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษา เข้าใจ โครงการทดลองสอน อย่างแจ่มแจ้ง
- 3) มอบให้นักศึกษา เตรียมบทเรียนที่จะนำไปทดลองสอน
- 4) ตรวจสอบและให้คำแนะนำ ปรับปรุง แก้ไขบทเรียนที่นักศึกษา เตรียม
- 5) ออกไปศึกษา สังเกต ให้คำแนะนำ และประเมินผลร่วมกับ ครูพี่เลี้ยง
- 6) รวบรวมผลการสอนและร่วมวินิจฉัยข้อดี ข้อเสีย กับนักศึกษา ภายหลังการทดลองสอนสิ้นสุดลง

4. ขั้นตอนการฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์วิชา เอก มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

- 1) ให้การนิเทศก์วิชา เอกแก่นักศึกษาฝึกสอน ตามสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมาย
- 2) ตรวจสอบบันทึกการสอน พร้อมทั้งให้คำแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไข
- 3) สังเกตการสอนวิชา เอกอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง โดยเชิญครูพี่เลี้ยงร่วมสังเกตการสอนของนักศึกษาด้วย และประชุมปรึกษาร่วมกันระหว่าง อาจารย์นิเทศก์วิชา เอก ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอน
- 4) ประเมินผลการฝึกสอนตามแบบฟอร์มของวิทยาลัย แล้วส่งให้คณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
- 5) ให้คำปรึกษาในการจัดปฐมนิเทศน์นักศึกษาก่อนออกฝึกสอนการ สัมมนาต่างๆ การประชุมปรึกษาหารือ และการจัดดำเนินการฝึกสอนของวิทยาลัย
- 6) ปรึกษาหารือและประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์ทั่วไป

คณะกรรมการค่าสมัคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของ อาจารย์นิเทศก์ไว้ ดังนี้

- 1) นิเทศก์การฝึกปฏิบัติงานของนิสิตให้สอดคล้องกับนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของคณะและของสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 2) ตรวจแก้ไขบันทึก เตรียมการสอนของนิสิตพร้อมทั้งอธิบายให้นิสิตเข้าใจ
- 3) สังเกตการสอนในชั้นเรียน และบันทึกผลการนิเทศการสอนแต่ละครั้ง เพื่อติดตามผลพัฒนาการทางการสอนของนิสิต
- 4) พบนิสิต เป็นรายบุคคลหรือ เป็นกลุ่ม เพื่อรับทราบปัญหาในการปฏิบัติงานและปัญหาอื่นๆ และแนะแนวทางในการแก้ปัญหานั้นๆ
- 5) พบปะปรึกษาหารือ เกี่ยวกับผลการฝึกปฏิบัติงานของนิสิตร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน เพื่อให้การนิเทศบรรลุวัตถุประสงค์ตรงกัน
- 6) สังเกตพฤติกรรมทั่วไปนอกชั้นเรียนของนิสิตฝึกสอน แล้วบันทึกผลการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ
- 7) พบปะกับผู้บริหารของโรงเรียน เพื่อรับทราบนโยบายเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีตามโอกาสอันควร
- 8) ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิต เป็นระยะตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานและการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พร้อมทั้งรวบรวมและสรุปผลการประเมินส่งคณะกรรมการดำเนินการประสบการณ์วิชาชีพ
- 9) เข้าร่วมการประชุมนิเทศและการสัมมนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 10) สรุปปัญหาและขอเสนอแนะให้แก่คณะกรรมการดำเนินการประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

11) รวบรวมผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตแต่ละคนจาก อาจารย์นิเทศก์ฝ่าย โรงเรียนและอาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์แล้วสรุปผล เสนอคณะกรรมการอำนวยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและคณะกรรมการประจำคณะ เพื่อประกาศให้ นิสิตทราบต่อไป

12) จัดประชุมสังสรรค์ระหว่างอาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์กับอาจารย์นิเทศก์ฝ่าย โรงเรียนและผู้บริหารสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและหาข้อ เสนอแนะสำหรับการปรับปรุง โครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คณะศึกษาคำสั่ง มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ กำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์วิชา เอกไว้สรุปได้ดังนี้

1) ออกนิเทศน์นักศึกษาในสาขาวิชา เอกที่รับผิดชอบอย่างน้อย 5 ครั้ง ตลอดระยะเวลาการฝึกสอนของนักศึกษา

2) ประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง

คณะศึกษาคำสั่ง มหาวิทยาลัยรามคำแหง กำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์วิชา เอกไว้ สรุปได้ดังนี้

1) ออกนิเทศน์นักศึกษาประมาณสัปดาห์ที่ 2 หรือสัปดาห์ที่ 3 ของช่วงระยะเวลาการฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์แต่ละคนจะต้องออกไปนิเทศน์นักศึกษา 3-6 ครั้ง

2) ประเมินผลการฝึกสอนร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง

คณะศึกษาคำสั่ง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ไว้ ดังนี้

1) อธิบายถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่นิสิตฝึกสอนจะประสบ

2) ปรึกษาหารือกับอาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับโครงการฝึกสอน

- 3) ตรวจสอบตราพิจารณาผลงานของนิสิตฝึกสอน เสมอๆ
- 4) เมื่อไปตรวจการสอนแต่ละครั้งมาแล้ว ก็ปรึกษาหารือกับนิสิตฝึกสอน หรือให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องบางประการในการสอน ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ ในการปฏิบัติการสอน
- 5) ช่วยให้นิสิตฝึกสอนทราบถึงแหล่งที่จะให้ความสะดวกในการหาอุปกรณ์ต่างๆ
- 6) พิจารณาผลงานของนิสิตฝึกสอน
- 7) พบปะปรึกษาหารือกับอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนฝึกสอน เสมอ
- 8) ให้ความช่วยเหลือแก่อาจารย์พี่เลี้ยง เพื่ออาจารย์พี่เลี้ยงจะได้ทำหน้าที่ได้เต็มที่

คณะศึกษาคาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขต กำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์วิชา เฉพาะไว้ดังนี้

- 1) ให้คำปรึกษาแนะนำและดูแลนิสิตในด้านต่างๆ
- 2) ตรวจสอบและประเมินผลการเตรียมการสอน บันทึกการสอนของนิสิต
- 3) นิเทศและประเมินผลการฝึกสอน
- 4) ให้ความช่วยเหลือกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายต่างๆ

คณะศึกษาคาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตปทุมวัน มิได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ไว้ เป็นลายลักษณ์อักษร แต่พอสรุปงานในหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์วิชา เอกได้ ดังนี้

- 1) ออกนิเทศก์การฝึกสอนฝึกงานของนักศึกษา ตลอดระยะเวลาการฝึกสอนฝึกงาน 2 เดือน
- 2) ให้คำปรึกษาแนะนำด้านต่างๆ เกี่ยวกับการฝึกสอนฝึกงานแก่นักศึกษา

3) ดำเนินการประเมินผลการฝึกสอนฝึกงาน ร่วมกับอาจารย์
นิเทศก์ทั่วไปและอาจารย์พี่เลี้ยง

คณะกรรมการค่าสตร มหาวิทาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ วิทยา เขตพลศึกษา
ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ไว้สรุปได้ ดังนี้

- 1) ประสานงานการฝึกสอนและฝึกงานระหว่างมหาวิทาลัยและ
สถาบันที่มหาวิทาลัยส่งนิสิตออกฝึกสอนและฝึกงาน
- 2) ประสานงานกับคณะกรรมการและอนุกรรมการการฝึกสอน
และฝึกงานฝ่ายต่างๆ เพื่อให้งานนิเทศการสอนสามารถดำเนินไปอย่างบรรลุ
เป้าหมาย
- 3) เป็นที่ปรึกษานิสิตในโรง เรียนที่ออกนิเทศ
- 4) จัดเตรียมนิสิต เพื่อให้พร้อมที่จะออกไปทำหน้าที่ฝึกสอนและ
ฝึกงาน
- 5) ตรวจสอบแนะนำการทำโครงการสอนและบันทึกการสอนแก่นิสิต
- 6) ให้คำแนะนำช่วยเหลือนิสิตในด้านการสอน การปกครองชั้น
การจัดห้องเรียนและการจัดกิจกรรม
- 7) แนะนำนิสิต เกี่ยวกับการจัดหา จัดทำและการเลือกใช้อุปกรณ์
- 8) แนะนำนิสิต เกี่ยวกับการจัดหา จัดทำและการเลือกใช้อุปกรณ์
- 9) ทำหน้าที่วัดและประเมินผลความก้าวหน้าในการฝึกสอนและ
ฝึกงานของนิสิต ตามแบบประเมินที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการฝึกสอนและฝึกงาน
นิสิต
- 10) แนะนำแหล่งวิชาการแก่นิสิต เพื่อช่วยเหลือด้านวิชาการอย่าง
เพียงพอ

4. อาจารย์พี่เลี้ยง

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาคณะนั้น ผู้ที่มีบทบาทอย่างสำคัญในการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูทางด้านสถาบันหรือ โรงเรียนฝึกสอนคืออาจารย์พี่เลี้ยง ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสถาบันหรือ โรงเรียนฝึกสอนให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์พี่เลี้ยง คอยให้คำแนะนำ ดูแลนิสิตนักศึกษาที่มาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยปกติสถาบันฝึกหัดครูที่ส่งนักศึกษาออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันใด มักจะ เชิญผู้ที่ได้รับมอบหมายหรือ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์พี่เลี้ยงมาประชุมปรึกษาหารือ เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยมอบ เอกสารคู่มือ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงให้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ และ เพื่อให้การดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หากสถาบันฝึกหัดครูใดไม่มีการจัดประชุมอาจารย์พี่เลี้ยง เนื่องจากได้ เคยส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์ที่ โรงเรียนหรือสถาบันนั้น เป็นประจำ และได้เคยประชุมชี้แจงผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นอาจารย์พี่เลี้ยงแล้วในปีก่อนๆ ก็ จะจัดส่งคู่มือ หรือแนวปฏิบัติในการ เป็นอาจารย์พี่เลี้ยงไปให้ เกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยงนี้ สถาบันฝึกหัดครูบางแห่งได้เรียกชื่อต่างกันไป เช่น เรียกว่าครูพี่เลี้ยงบ้าง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรียกว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน เป็นต้น

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยง

วิทยาลัยครูจันทร เกษม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนดุสิต วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูธนบุรี และวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงไว้คล้ายคลึงกัน สรุปได้ดังนี้

- 1) รับมอบนักศึกษาจากผู้บริหาร โรงเรียน
- 2) มอบหมายงานแก่นักศึกษาและอำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่นักศึกษา รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาในเรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และช่วยแก้ปัญหาต่างๆ

3) ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านต่าง ๆ ของ นักศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนด แล้วนำส่งหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อส่งรูปผลส่งวิทยาลัยต่อไป

4) ประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ประจำวิชา

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กำหนดหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยง หรือที่คณะกรรมการ เรียกว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนไว้ดังต่อไปนี้

- 1) จัดหาที่พักและที่ทำงานให้กับนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้เหมาะสม
- 2) ให้ความรู้เกี่ยวกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ความรู้เกี่ยวกับระบบบริหารของโรงเรียน ตลอดจนประวัติความเป็นมาและรายละเอียดเกี่ยวกับโรงเรียน
- 3) ช่วยแนะนำให้นิสิตได้รู้จักคุ้นเคยกับผู้บริหารโรงเรียน เช่น ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หัวหน้าหมวดวิชา ตลอดจนบุคลากรอื่น ๆ
- 4) ให้ความรู้แนะนำเกี่ยวกับระเบียบวินัย หรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในโรงเรียน รวมถึงข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนในชั้น เพื่อใช้ในการปฏิบัติภารกิจประจำวัน
- 5) ให้นิสิตเข้าใจนโยบายของสถาบันและขอบเขตของงาน ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของการเป็นครู และแนะนำให้นิสิตนักศึกษา รู้จักนักเรียนที่ตนจะต้องฝึกสอน และแนะนำให้นักเรียนรู้จักกับนิสิตนักศึกษา
- 6) จัดให้นักศึกษาได้สั่งเกตการสอนทั้งในทางตรงและทางอ้อม เช่น จัดให้สั่งเกตการสอนจากครูอื่นด้วย โดยเลือกสรรจากครูที่มีความสามารถ และทักษะในการสอนเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ของนิสิตในอันที่จะได้เป็นแบบพฤติกรรมในการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการสอนของนิสิตต่อไป
- 7) ช่วยจัดให้นิสิตได้มีโอกาสร่วมมือทำกิจกรรมทั้งในชั้นที่สอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร และให้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เช่น ประชุม

ร่วมกับอาจารย์เทคก์ การประชุมสมาคมครูและผู้อุปการะ เป็นต้น

8) ช่วยจัดหาและแนะนำหนังสือคู่มือหลักสูตร ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน เพื่อนิสิตจะได้ใช้ประโยชน์ในการฝึกสอนต่อไป

9) ช่วยแนะนำส่งเสริมและให้กำลังใจให้นิสิตพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และทำตนให้เป็นอย่างที่ดีแกนนิสิต โดยการปฏิบัติตามระเบียบข้าราชการครู และจรรยาบรรณครู

10) ช่วยประเมินผลความก้าวหน้าทางด้านพฤติกรรมในการสอน และทักษะในการสอน ตลอดจนพฤติกรรมนอกห้องเรียน และช่วยให้คำแนะนำหรือแจ้งให้นิสิตได้ทราบพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของตนทุกระยะ

11) รายงานเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติงาน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แกนนิสิต

คณะศึกษาคาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่ได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และไม่ได้มีการอบรมอาจารย์พี่เลี้ยงอย่างเป็นทางการ แต่มีการพูดคุยปรึกษาหารือกันระหว่างกรรมการดำเนินงานประสพการณ์วิชาชีพและอาจารย์เทคก์ เกี่ยวกับสิ่งที่อาจารย์พี่เลี้ยงควรปฏิบัติ พอสรุปได้ดังนี้

1) ให้คำแนะนำปรึกษาและมอบหมายงานแก่นักศึกษาในกิจกรรมการฝึกประสพการณ์วิชาชีพ

2) ประเมินผลการฝึกประสพการณ์วิชาชีพของนักศึกษา ร่วมกับอาจารย์เทคก์

คณะศึกษาคาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไม่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เนื่องจากได้มีการติดต่อส่งนักศึกษาไปฝึกสอนในโรงเรียนนั้น ๆ เป็นประจำ ผู้ที่เคยเป็นอาจารย์พี่เลี้ยงก็เป็นอาจารย์พี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกสอนรุ่นก่อน ๆ มาแล้วต่างบทบาทหน้าที่ของตนว่าควรจะทำอะไร

ซึ่งพอสรุปได้ว่าบทบาทหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงมีดังนี้

1) ให้คำปรึกษาแนะนำและมอบหมายงานแก่นักศึกษาฝึกสอน เพื่อปฏิบัติ

2) ดำเนินการประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษา เพื่อส่งให้ผู้บริหาร โรงเรียนและคณะศึกษาคำสตรต่อไป

คณะศึกษาคำสตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตต่าง ๆ ได้มีการกำหนดหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงไว้แตกต่างกัน กล่าวคือ

วิทยาเขตประสานมิตร กำหนดหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงในด้านความร่วมมือแก่มหาวิทยาลัยในการฝึกสอน ดังนี้

1) แนะนำนิสิตในด้านอาชีพ และการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับอาชีพครูในฐานะเป็นบุชณียบุคคล สร้างความรู้สึกเป็นกันเองให้เกิดขึ้น

2) เตรียมนักเรียนในชั้นเรียนที่นิสิตเข้าสอนให้เกิดความรู้สึกว่านิสิต นักศึกษาฝึกสอน เป็นครูผู้หนึ่งของโรงเรียน และนิสิตต้องการความร่วมมือจากนักเรียนในการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีกับนักเรียนเอง

3) ให้นิสิตผู้จะรับสอนวิชาในความรับผิดชอบของตน ได้สังเกตการสอนก่อน เข้าสอนจริงอย่างน้อยวิชาละสองครั้ง เต็มชั่วโมง เพื่อให้นิสิตรู้แนวการปกครองนักเรียนกลุ่มนั้น โดยได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกในขณะที่เรียนวิชานั้น หลังจากนั้นควรจะได้พบปะกับนิสิต เพื่อชี้แจงให้นิสิตเข้าใจสิ่งที่ได้สังเกตไปแล้วให้ถูกต้อง และให้แนวคิดที่จะเป็นทางช่วยนิสิตสามารถปรับตนเองให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ และเหมาะสมกับลักษณะของนักเรียนกลุ่มนั้น ๆ ได้โดยรวดเร็ว ทั้งให้ทราบถึงนักเรียนที่มีปัญหาในกลุ่มเป็นรายบุคคลด้วย

4) ตรวจสอบบันทึกการสอน เพื่อควบคุมเนื้อหาวิชาให้พอเหมาะกับเวลาที่มีอยู่ และควบคุมวิธีสอนให้ถูกหลักการ เช่น ไม่ใช้วิธีบอกให้นักเรียนเรียนตามคำบอก ให้นักเรียนไปท่องจำแทนการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดฝึกแก้ปัญหา และสรุปตั้งกฎเกณฑ์ หรือถ้าเห็นว่าเนื้อหาวิชาไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามหลักสูตร

หรือขัดกับนโยบายของโรงเรียน ควรได้แนะนำให้นิสิตแก้ไขให้ถูกต้องก่อนสอนเสมอ ดังนั้นนิสิตควรส่งสมุดเตรียมการสอนให้อาจารย์พี่เลี้ยงตรวจล่วงหน้าอย่างช้าสองวันก่อนทำการสอน

5) ปรึกษาหารือกับนิสิตเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาในการปกครองและการสอนให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ พร้อมทั้งแจ้งให้นิสิตทราบผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยประมาณสัปดาห์ละครั้ง

6) สังเกตการสอนของนิสิตเพื่อหาทางแก้ไขตั้งแต่ตอนต้นของการฝึกสอนหลายๆ ครั้งจนนิสิตสามารถปรับตัวได้ดีพอสมควร ต่อจากนั้นควรเข้าดูการสอนเป็นครั้งคราวตามจะเห็นสมควร หรือประมาณสัปดาห์ละสองครั้ง

7) ประเมินผลการสอนและสรุปการประเมินผลส่งต่อมหาวิทยาลัยโดยผ่านอาจารย์นิเทศก์ทั่วไปรวมสองครั้ง คือ กลางภาคเรียนหนึ่งครั้ง และปลายภาคเรียนหนึ่งครั้ง

วิทยา เขตบางเขน กำหนดหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงไว้ดังนี้

1) ให้คำปรึกษาและแนะนำในด้านการสอน การปกครองนักเรียน และการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

2) ดูแลเด็ก เตือนความประพฤติและการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของนิสิตฝึกสอน

3) ตรวจ แนะนำการทำโครงการสอน การเตรียมการสอนและบันทึกการสอน

4) ให้คำแนะนำการจัดกิจกรรมและประเมินผลบันทึกกิจกรรม

5) นิเทศและประเมินผลการฝึกสอน

6) ให้ความร่วมมือกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายต่าง ๆ

วิทยา เขตปทุมวัน ไม่ได้กำหนดหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่พอสรุปได้ดังนี้

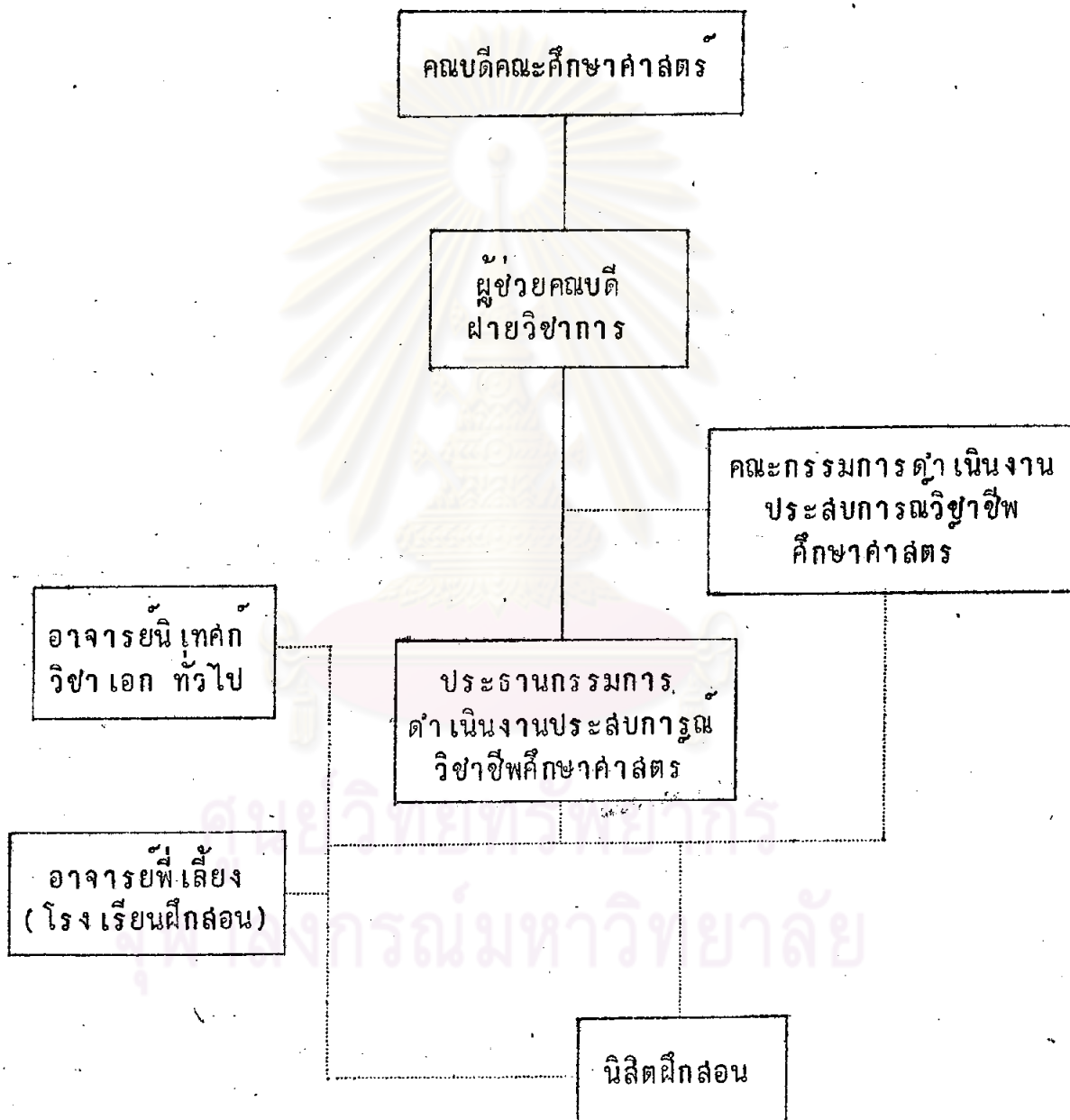
- 1) ให้ความสำคัญและแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับกิจกรรมด้านการสอนและวิธีสอน
- 2) ประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาฝึกสอน
- 3) ประเมินผลการฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ประจำวิชา และอาจารย์นิเทศก์ทั่วไป

วิทยาเขตพลศึกษา ได้มีการกำหนดหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงไว้ดังนี้

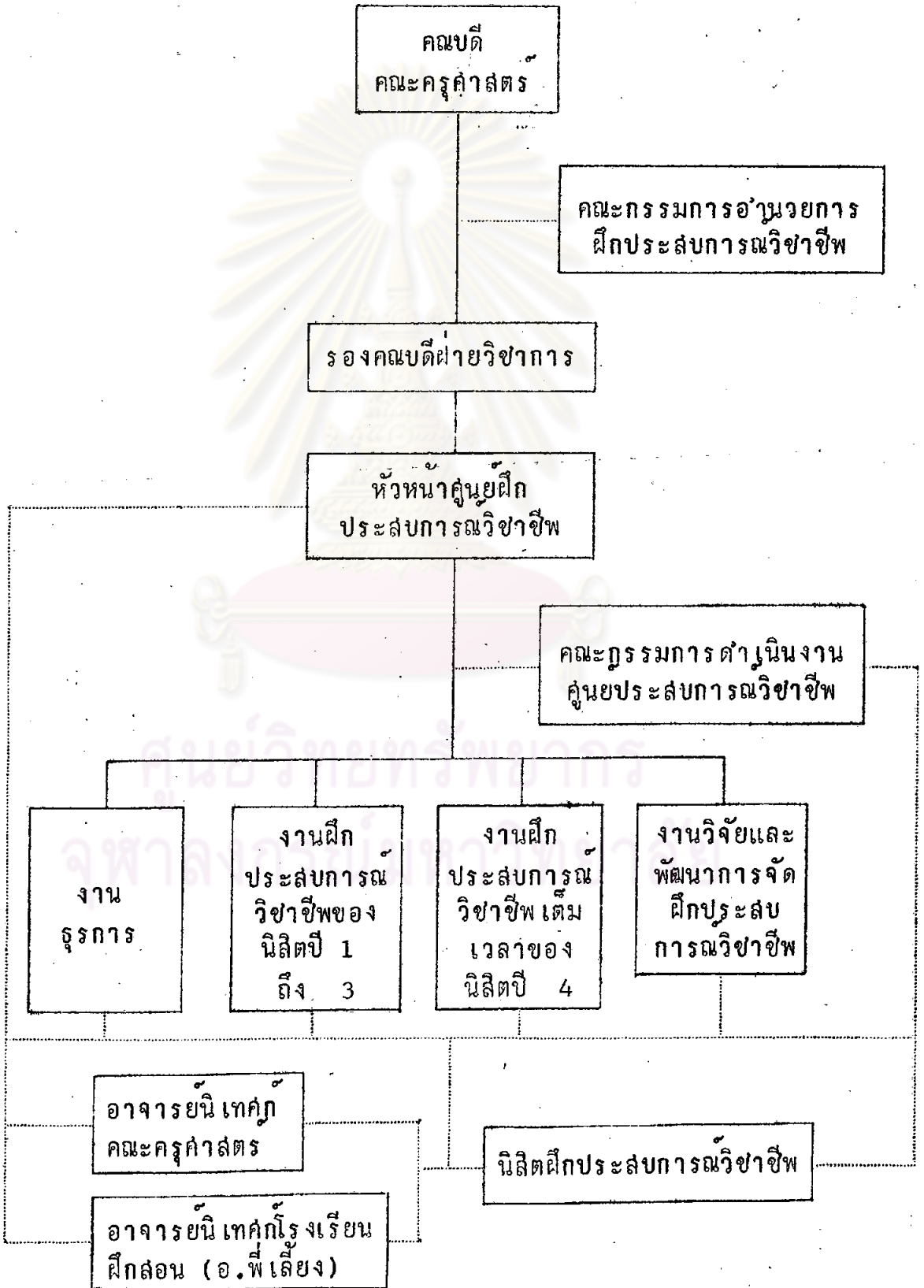
- 1) นิเทศและให้คำแนะนำการฝึกสอนและฝึกงานของนิสิตตามแบบประเมินผลของมหาวิทยาลัย
- 2) ประสานงานกับหน่วยงานการฝึกสอนของมหาวิทยาลัย เพื่อให้การฝึกสอนและฝึกงานของนิสิตมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 3) อำนวยความสะดวกในการฝึกสอนและฝึกงานนิสิต
- 4) ควบคุมดูแลให้การฝึกสอนและฝึกงานของนิสิต เป็นไปตามระเบียบของโรงเรียนและมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมีการ เชิญอาจารย์พี่เลี้ยงมาสัมมนา ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์และนิสิตฝึกสอน หลังจากการฝึกสอนและฝึกงาน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการฝึกสอน ฝึกงาน และหาทางแก้ปัญหาการฝึกสอน ฝึกงาน ร่วมกัน

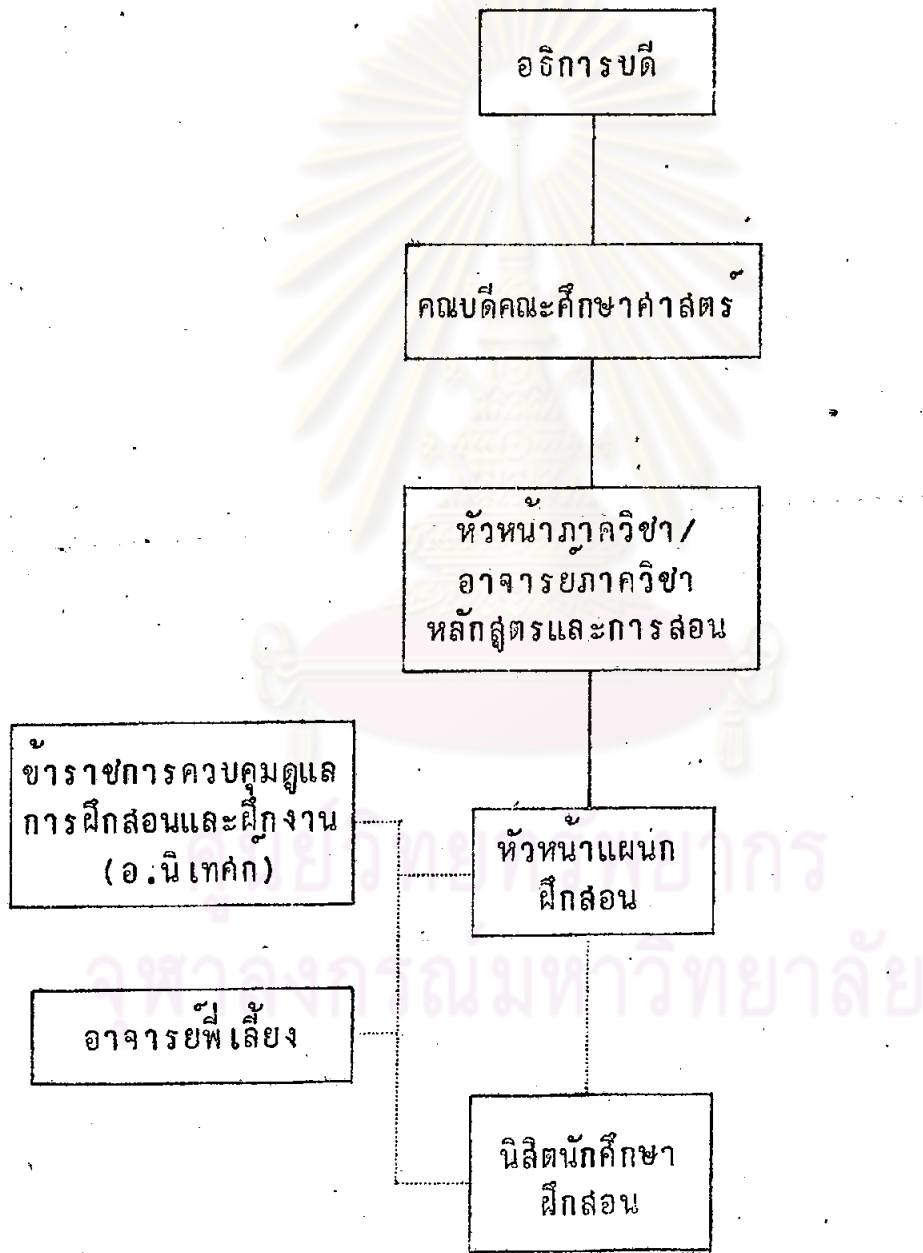
แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างการบริหารงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ของคณะศึกษาศาสตร์ ม. เกษตรศาสตร์

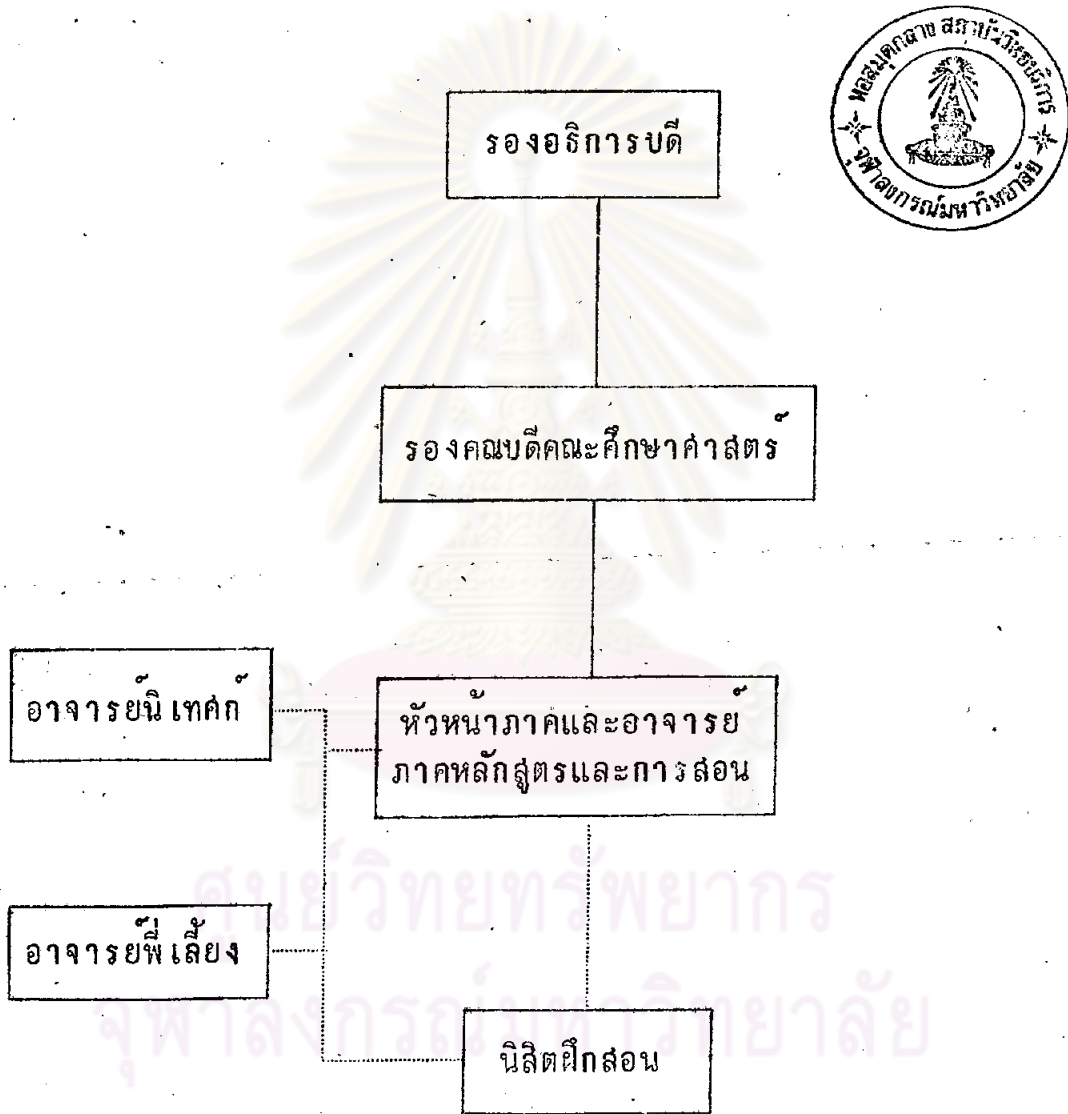
แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

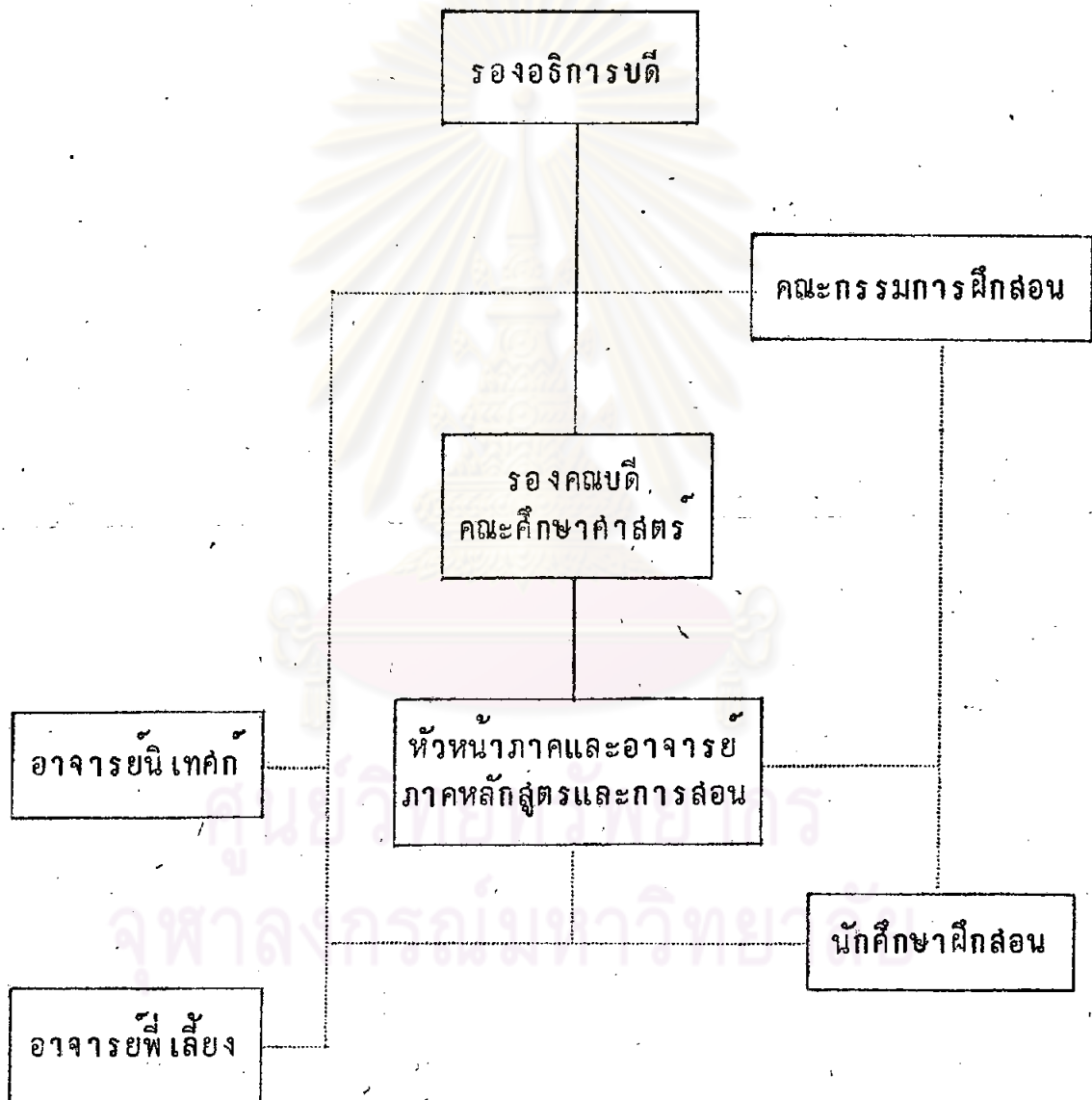
แผนภูมิที่ 3 โครงสร้างการบริหารงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ของคณะศึกษาศาสตร์ มศว.ประสานมิตร

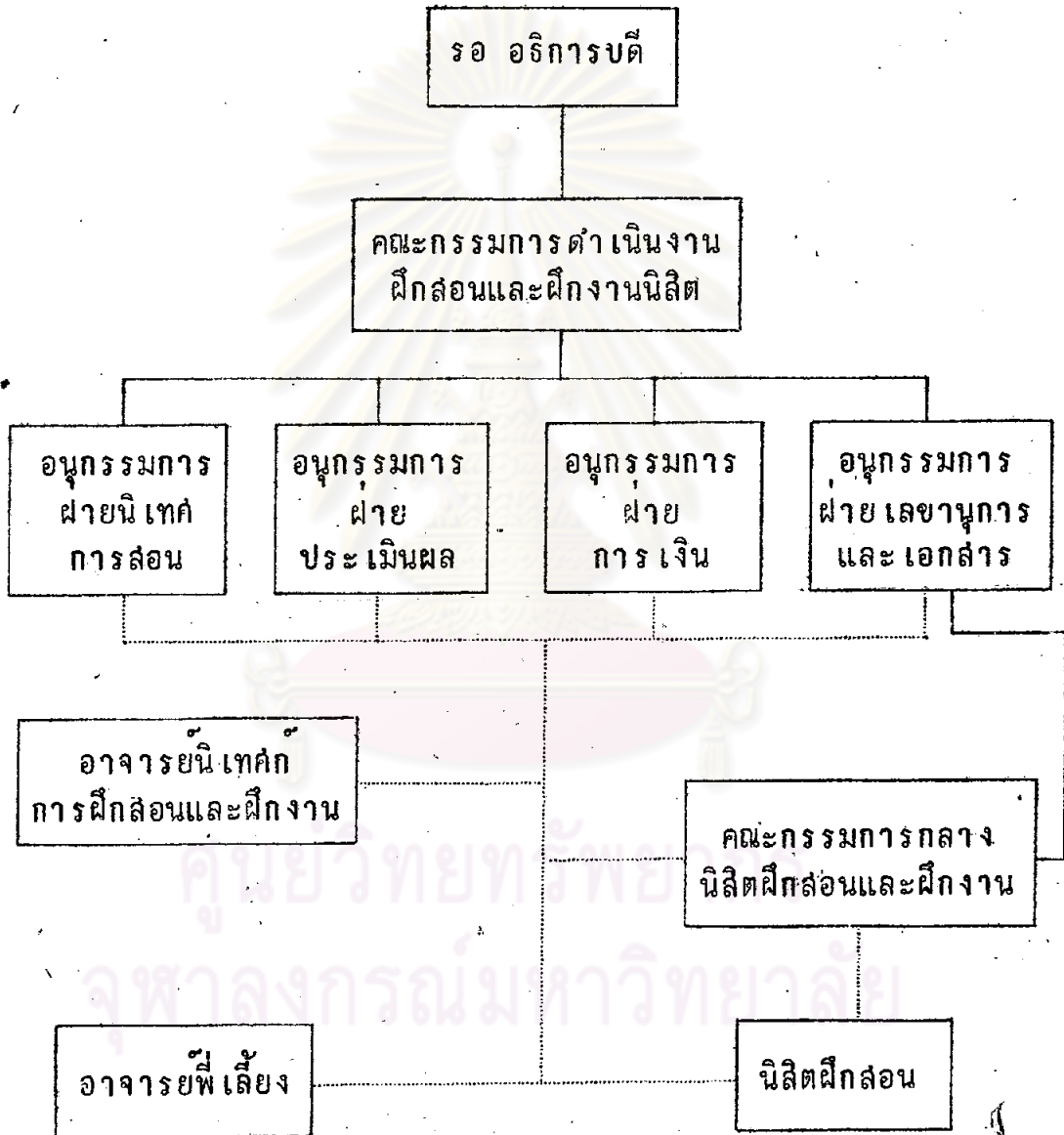
แผนภูมิที่ 4 โครงสร้างการบริหารงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ของ มคอ. บางเขน

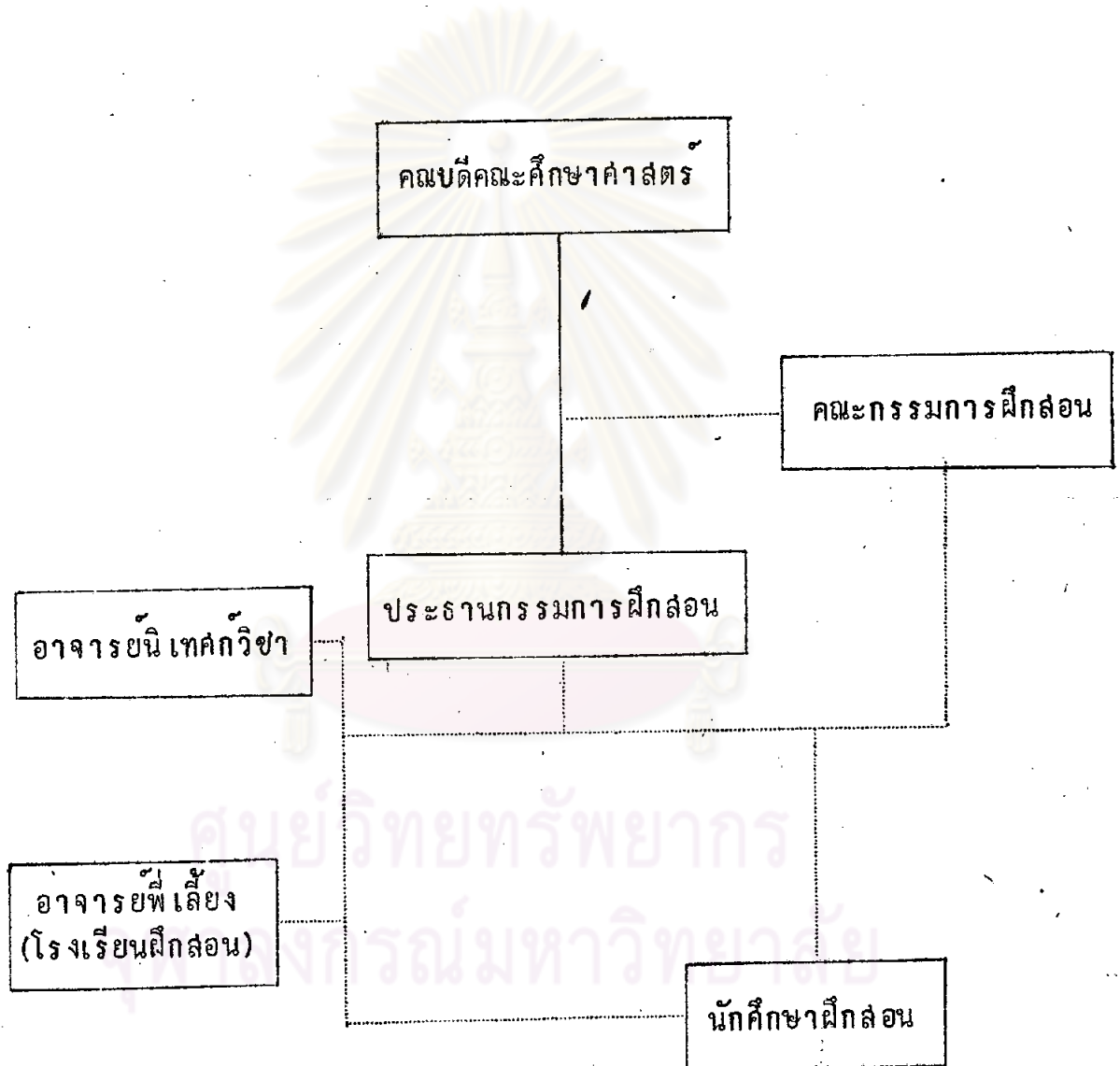
แผนภูมิที่ 5 โครงสร้างการบริหารงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ของ มคอ.ปทุมวัน

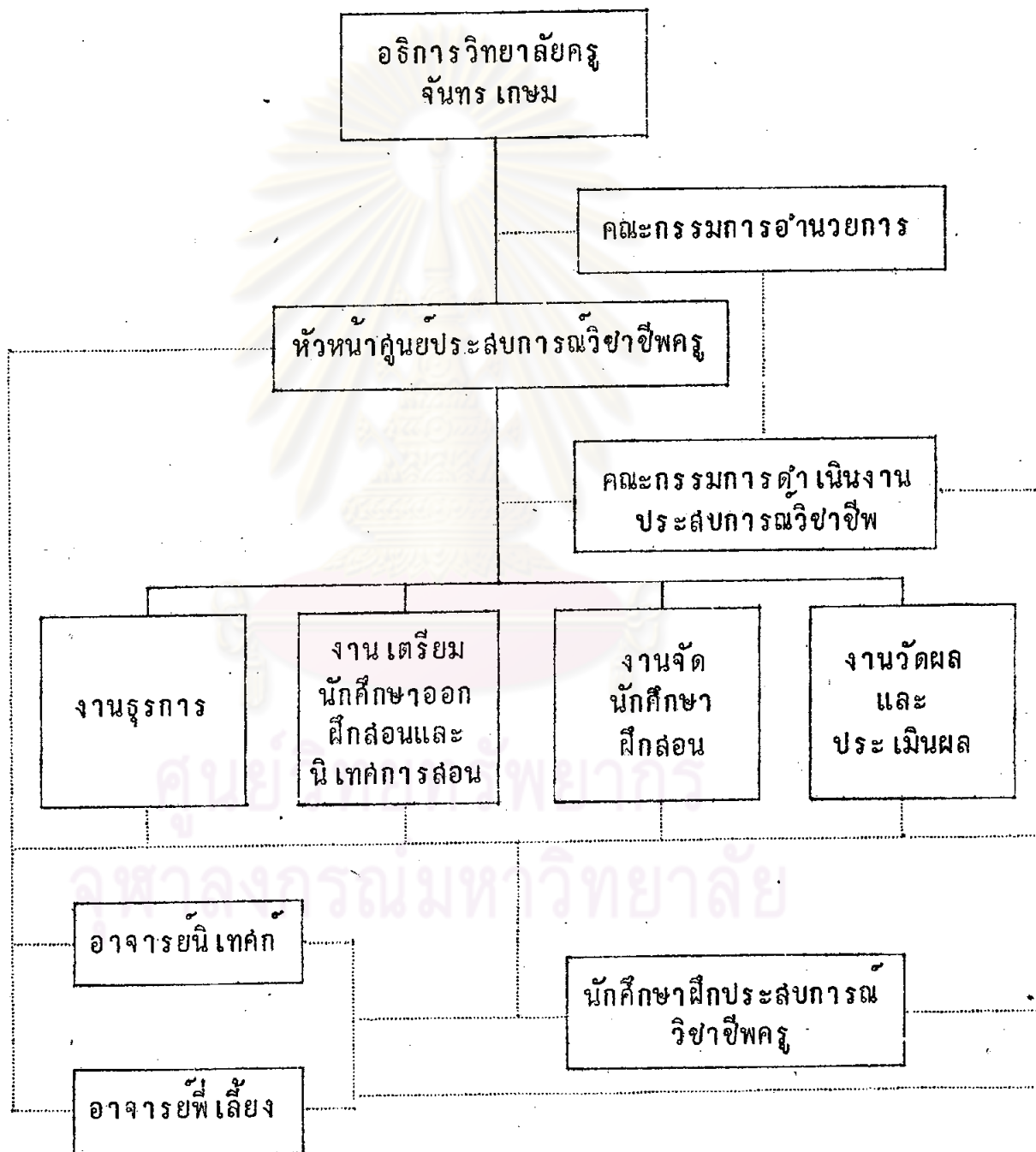
แผนภูมิที่ 6 โครงสร้างการบริหารงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ของ มศว.พลศึกษา

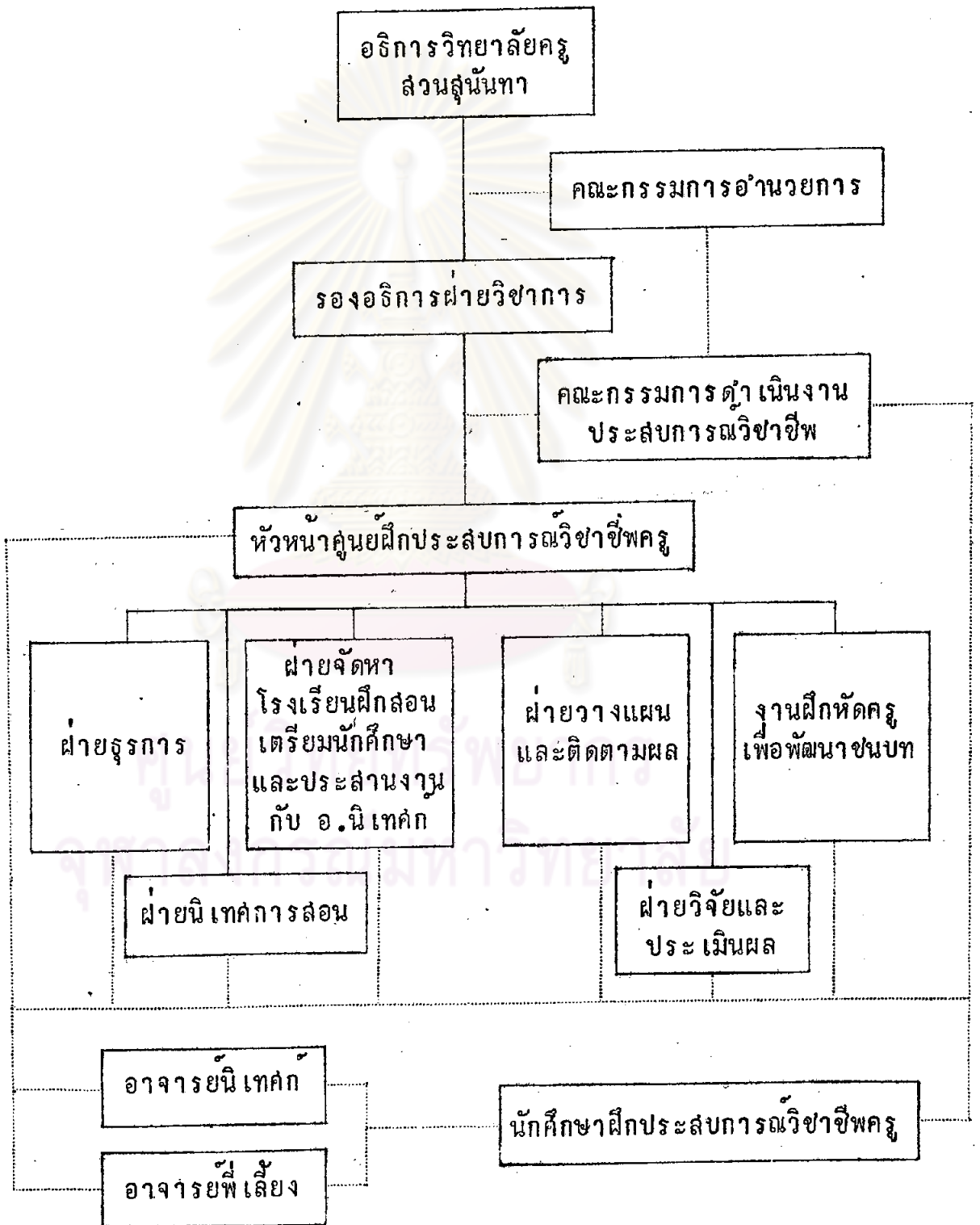
แผนภูมิที่ 7 โครงสร้างการบริหารงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ของคณะศึกษาศาสตร์ ม.รามคำแหง

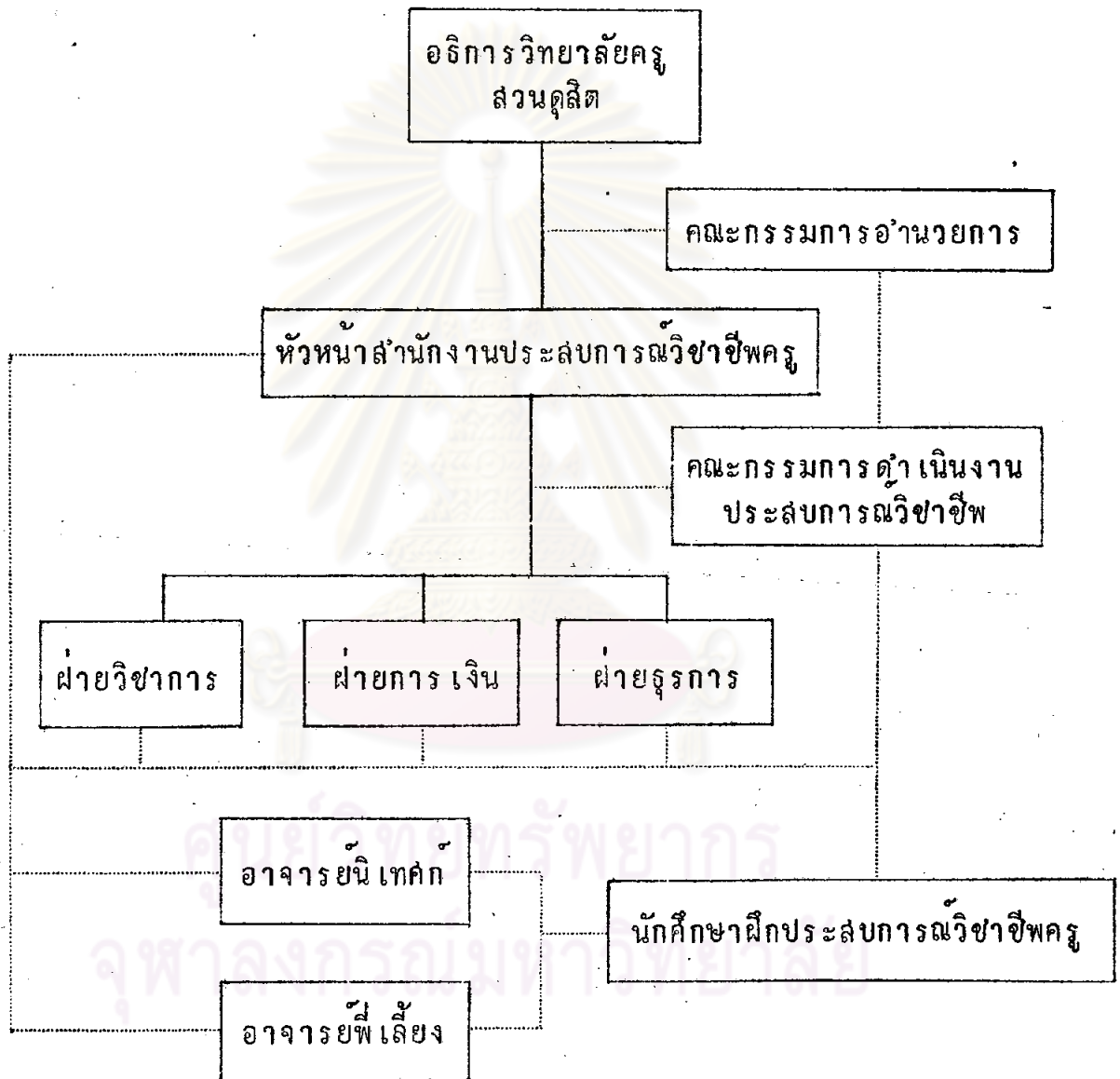
แผนภูมิที่ 8 โครงสร้างการบริหารงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ของวิทยาลัยครูจันทร เกษม

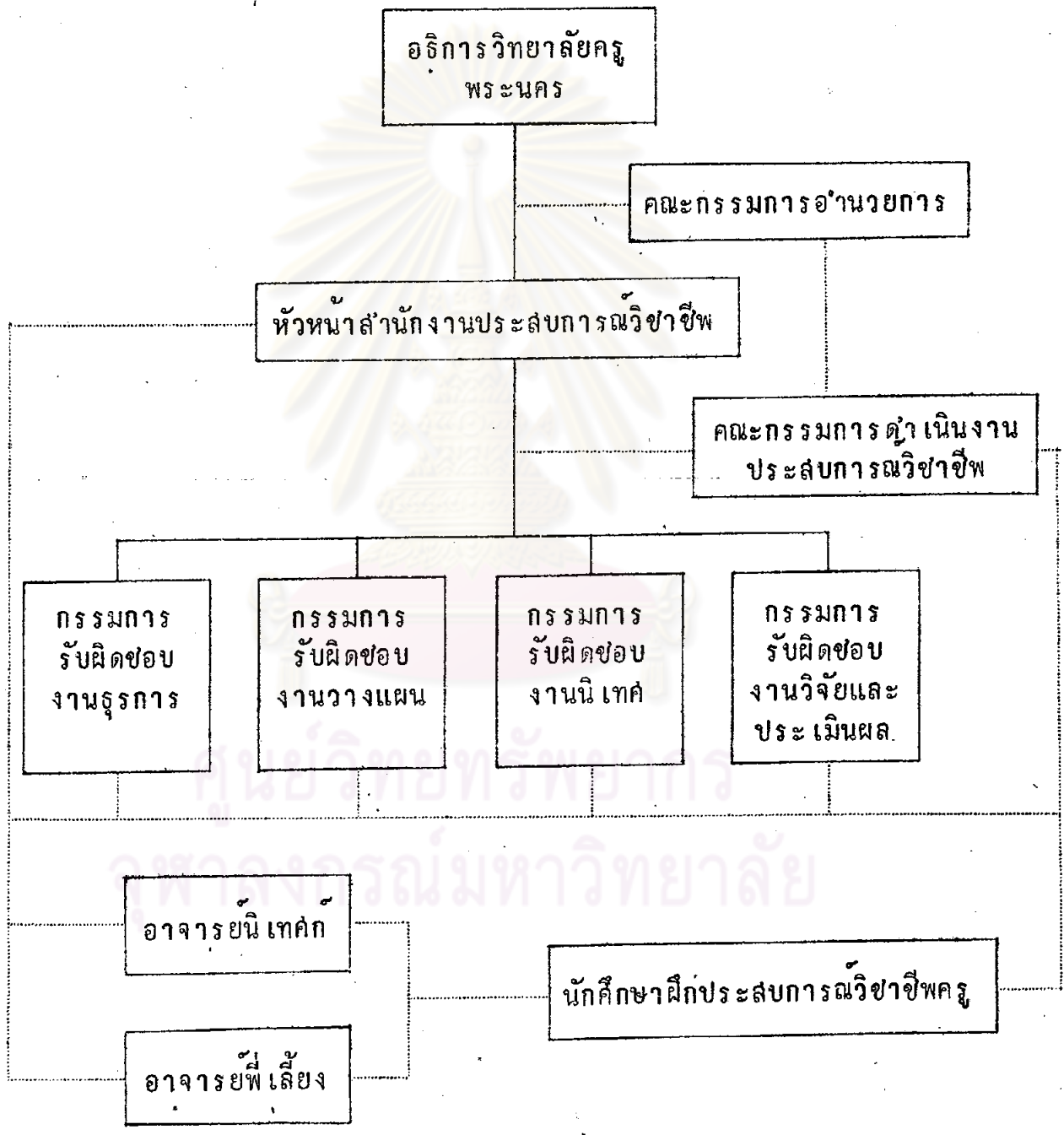
แผนภูมิที่ 9 โครงสร้างการบริหารงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ของวิทยาลัยครูส่วนสุนันทา

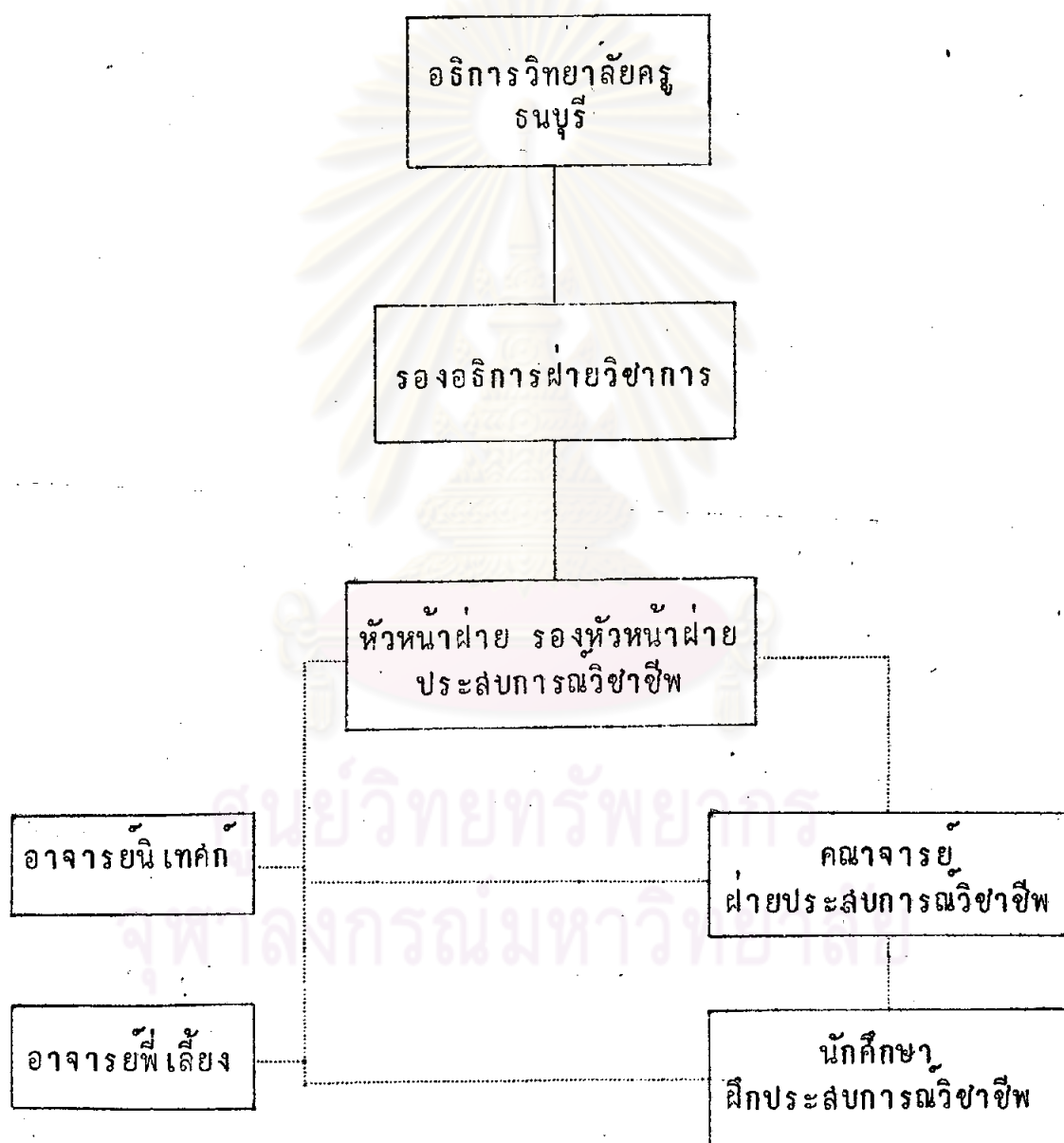
แผนภูมิที่ 10 โครงสร้างการบริหาร งานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ของวิทยาลัยครูสวนดุสิต

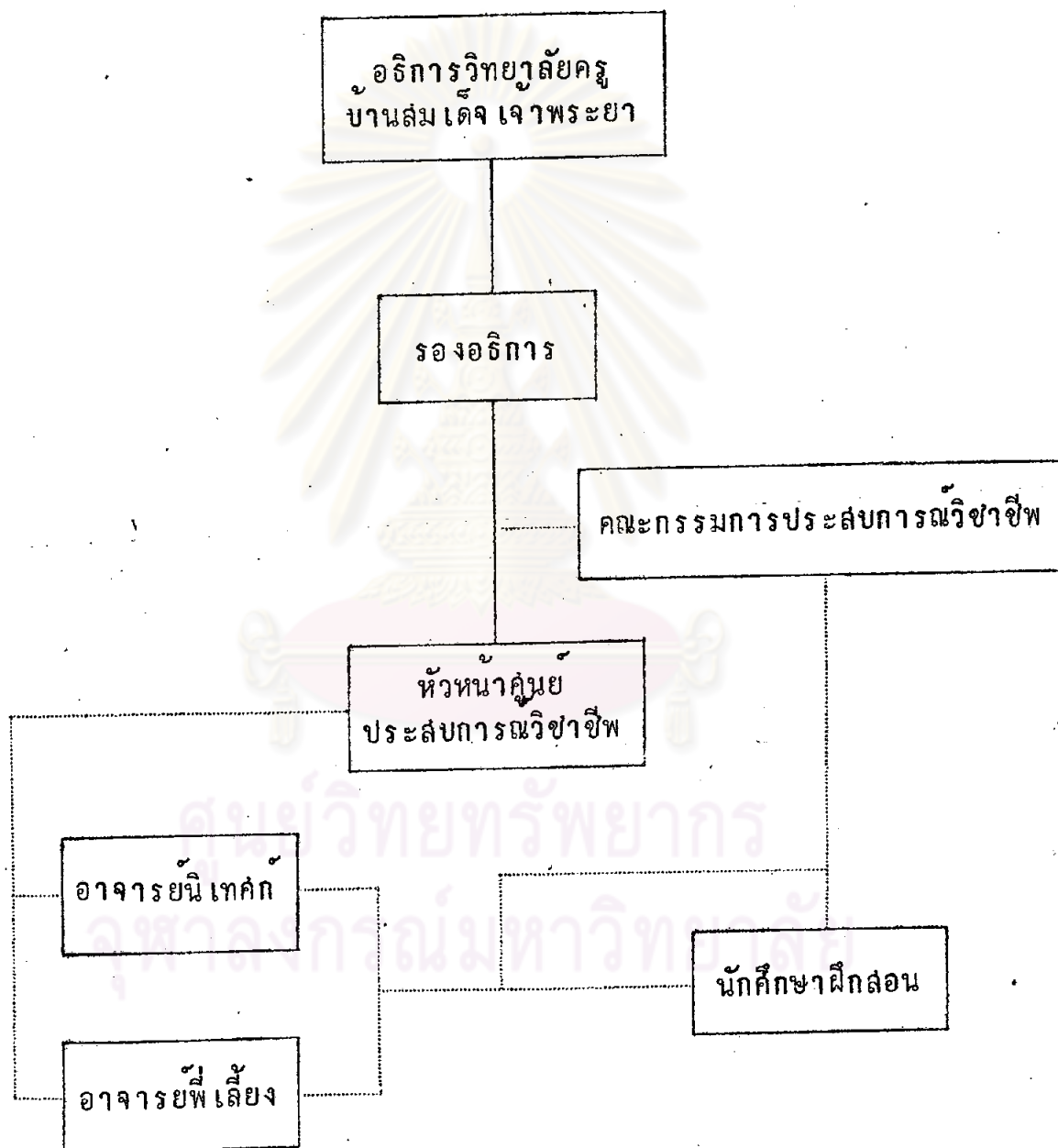
แผนภูมิที่ 11 โครงสร้างการบริหารงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ของวิทยาลัยครูพระนคร

แผนภูมิที่ 12 โครงสร้างการบริหารงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ของวิทยาลัยครูธนบุรี

แผนภูมิที่ 13 โครงสร้างการบริหารงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

กิจกรรมการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

การเลือกโรงเรียนเพื่อใช้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การเลือกโรงเรียนเพื่อใช้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นขั้นตอนสำคัญของการจัดกิจกรรมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สถาบันฝึกหัดครู ทั้งวิทยาลัยครูและคณะครุศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มีเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนเพื่อใช้เป็นสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาครูคล้ายคลึงกัน สรุปได้ดังนี้

- 1) เป็นโรงเรียนที่อยู่ไม่ไกลจากสถาบันฝึกหัดครูและหรือมีการคมนาคมที่มีความปลอดภัยแก่นักศึกษาในการเดินทางไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และอาจารย์แท็กซี่มีความสะดวกในการเดินทางไปนิเทศ
 - 2) เป็นโรงเรียนที่มีความยินดีให้ความร่วมมือในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษา
 - 3) เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้าน ครู อาจารย์ เพียงพอที่จะเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง มีสถานที่และอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน เหมาะที่นักศึกษาครูได้ฝึกปฏิบัติ
 - 4) เป็นโรงเรียนที่เคยส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมาก่อน
- มีสถาบันฝึกหัดครูบางแห่งมีเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนเพื่อใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นอกเหนือจากที่ระบุไว้ข้างต้นกล่าวคือ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา กำหนดไว้ด้วยว่า เป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตที่วิทยาลัยดูแลให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เนื่องจากการใช้หลักสูตรใหม่และทางวิทยาลัยได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำ วิทยาลัยครูพระนคร กำหนดว่า ต้องเป็นโรงเรียนที่เคยฝึกทดลองสอนมาก่อน วิทยาลัยครูจันทระ เกษม กำหนดไว้ว่า เป็นโรงเรียนที่มีขนาดเหมาะสม และมีครูครบชั้น ส่วนวิทยาลัยครูธนบุรี กำหนดไว้ว่า เป็นโรงเรียนมีการจัดการดี ควบคุมนักเรียนดี และเห็นความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำหนดเกณฑ์ในการ

เลือก โรงเรียนฝึกสอนนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ข้างต้น คือ เป็น โรงเรียนที่มีที่พักให้
นักศึกษา และมีครูพี่เลี้ยงในสาขาวิชาที่นิสิตไปฝึกสอน

ขั้นตอนการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันฝึกหัดครู

สถาบันฝึกหัดครูต่าง ๆ มีการจัดกิจกรรมประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษา
ครูแตกต่างกันไป สรุปได้ดังนี้

วิทยาลัยครู ได้มีการจัดกิจกรรมประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางของ
คณะกรรมการดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพครู โดยสรุปมีขั้นตอนการฝึกประสบ-
การณ์วิชาชีพครู ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสังเกต ได้จัดให้นักศึกษาปีที่ 1 ออกไป
ศึกษาสังเกตสถานการณ์จริงใน โรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา สังเกตพฤติกรรม
ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา กำหนดให้ เลือกหัวข้อการศึกษาสังเกตในเรื่องต่างๆ
อันได้แก่ ธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูด้านต่างๆ
การจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียน การจัดชั้นเรียน การจัดหลักสูตรและกิจกรรม
เสริมหลักสูตร การจัดการกรรมการบริหาร โรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับชุมชน ฯลฯ โดยใช้เวลา 1 สัปดาห์ ในภาคใดภาคหนึ่ง ภายใต้การดูแลของ
อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพครู อาจารย์พี่เลี้ยง มีแบบการสังเกตให้
นักศึกษานำบันทึกแล้วส่งให้อาจารย์พี่เลี้ยงตรวจ

ขั้นตอนที่ 2 การเป็นผู้ช่วยครู จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ออกไปร่วมฝึก
ปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู อาจารย์ ในโรงเรียน ร่วมทำงานกับครูพี่เลี้ยง อันเป็น
การ เสริมสร้าง เจตคติที่ดีต่องานในหน้าที่ครู โดยกำหนดหัวข้อในการฝึก เป็นผู้ช่วยครู
ให้เลือกในเรื่องต่าง ๆ อันได้แก่ ช่วยเตรียมการสอนและเตรียมบทเรียน ช่วย
เตรียมสื่อการเรียน ช่วยตรวจงานนักเรียน ช่วยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ
จัดชั้นเรียน ช่วยงานธุรการชั้นเรียน ช่วยปกครองชั้นเรียน ช่วยกิจกรรมโรงเรียน
และชุมชน ช่วยงานแนะแนวและอบรมนักเรียน ฯลฯ ใช้เวลา 2 สัปดาห์ ภายใต้

การดูแลของอาจารย์นี้ แท้ก็ อาจารย์ผู้สอนวิชาวิชาชีพครูรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในภาคเรียนนั้น

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองสอน จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 นำหลักการและวิธีการที่ได้เรียนรู้ในวิชาวิธีสอน ไปทดลองปฏิบัติในสถานการณ์จริงในโรงเรียน เพื่อให้นักศึกษาได้ทดลองดูว่าสิ่งที่เรียนไปนั้นสามารถนำไปปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด และมีแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้นได้อย่างไร ทั้งนี้ได้เล็งผลเลิศที่ผลของการทดลองสอนของนักศึกษา แต่มุ่งที่จะให้นักศึกษาได้มีโอกาสนำสิ่งที่เรียนไปทดสอบและรู้แนวทางที่จะแก้ไขปรับปรุง ทั้งตนเองและวิธีการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การทดลองสอนนั้น นักศึกษาสายประถมศึกษาให้ทดลองสอนในกลุ่มวิชาทั้ง 4 กลุ่ม สายมัธยมศึกษา ทดลองสอนวิชา เอก วิชา โท สายอนุบาล ทดลองสอนชั้น เด็ก เล็ก อนุบาลหรือปฐมวัย และสายเทคนิคการศึกษา ทดลองฝึกปฏิบัติงานในสาย ใช้เวลาฝึก 3 สัปดาห์ ภายใต้การดูแล นิเทศของอาจารย์ผู้สอนวิชา เฉพาะตามวิชา เอกและวิชา โท ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนนั้น

ขั้นตอนที่ 4 การฝึกสอนเต็มรูป สำหรับขั้นตอนการฝึกสอนเต็มรูปนี้ วิทยาลัยครูทุกแห่งดำเนินการคล้ายคลึงกัน โดยจัดให้นักศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของการศึกษาตามหลักสูตร มุ่งให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาแล้ว ออกไปฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ครูทุกอย่าง เสมือนเป็นครูประจำการคนหนึ่ง ใช้เวลาฝึกสอนทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ ภายใต้การดูแลของอาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ ทั้งอาจารย์นิเทศก์ทั่วไป และอาจารย์นิเทศก์วิชา เอก และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีหน่วยกิตรวมทั้งสิ้น 5 หน่วยกิต

ระบบการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนที่ 3 มีบางวิทยาลัย ได้แก่วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูธนบุรี และวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้มอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบในการสอนสายวิชาที่จะต้องมีการฝึกตามขั้นตอนนั้น ๆ เป็นผู้ประเมินตามแบบประเมินที่กำหนด สำหรับวิทยาลัยครูจันทระ เกษม วิทยาลัยครูสวนดุสิต และ

วิทยาลัยครูพระนคร ได้กำหนดการประเมินและผู้รับผิดชอบในการประเมินไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสังเกต ผู้ที่รับผิดชอบในการประเมิน คือ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง คณบดีประสภารณวิชาชีพ โดยประเมินตามแบบประเมินที่กำหนดไว้ในเรื่องคุณลักษณะและการปฏิบัติงาน และการศึกษาสังเกต

ขั้นตอนที่ 2 การเป็นผู้ช่วยครู ผู้ที่รับผิดชอบในการประเมินคือ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยงหรือครูประจำชั้น และคณบดีประสภารณวิชาชีพ โดยประเมินตามแบบประเมินที่กำหนดในเรื่อง คุณลักษณะและการปฏิบัติงานของนักศึกษา การเป็นผู้ช่วยครู แบบบันทึกการปฏิบัติงานการเป็นผู้ช่วยครูตามหัวข้อที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองสอน ผู้ที่รับผิดชอบในการประเมินคือ อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และหรืออาจารย์ผู้สอน วิธีสอน คณบดีประสภารณวิชาชีพ โดยประเมินตามแบบประเมินที่กำหนดในเรื่องคุณลักษณะและการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกสอน ผลการสอน

ขั้นตอนที่ 4 การฝึกสอน ผู้ที่รับผิดชอบในการประเมินคือ อาจารย์นิเทศก์ทั่วไป อาจารย์นิเทศก์วิชาเอก และอาจารย์พี่เลี้ยง โดยประเมินตามแบบประเมินที่กำหนดไว้ในเรื่องคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี แผนการสอน โครงการสอนหรือชุดการสอน ผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนกับนักศึกษาฝึกสอน

เกณฑ์การประเมิน

วิทยาลัยครูทุกแห่งใช้เกณฑ์การประเมินผลการฝึกประสภารณวิชาชีพครูในขั้นตอนต่าง ๆ โดยใช้ระบบการประเมินแบบ ผ่าน ไม่ผ่าน โดยใช้เสียงข้างมาก เป็นเกณฑ์ตัดสิน นักศึกษาฝึกสอนแต่ละคนที่ผ่านการฝึกสอน จะต้องได้รับผลการประเมินผ่าน 4 รายการของคณะกรรมการประเมิน คือ

1) รายการประเมินบุคลิกลักษณะของความเป็นครูจากการประเมินของ อาจารย์นิเทศก์วิชาเอก อาจารย์นิเทศก์ทั่วไป และอาจารย์พี่เลี้ยง

2) รายการประเมินโครงการสอนหรือแผนการสอน หรือชุดการสอน จากการประเมินของอาจารย์ในภาควิชา เอก

3) รายการประเมินการปฏิบัติการสอนจริง จากการประเมินของอาจารย์ในภาควิชา เอก อาจารย์ในภาควิชาทั่วไป และอาจารย์พิเศษ

4) รายการประเมินผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนกับนักศึกษาฝึกสอน จากการประเมินของอาจารย์ในภาควิชา เอก

ถ้านักศึกษาไม่ผ่านรายการใดรายการหนึ่ง ถือว่าไม่ผ่านการฝึกสอน อาจจะต้องนำผลเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์ประสานงานวิชาชีพครูของวิทยาลัย เพื่อตัดสินชี้ขาด และจะต้องมีการฝึกสอนใหม่ในกรณีที่ผลการตัดสินชี้ขาดว่าไม่ผ่าน ส่วนระยะเวลาการฝึกสอนใหม่นั้นจะอยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการดำเนินงานในศูนย์ประสานงานวิชาชีพครู

นอกจากการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังได้กล่าวแล้วข้างต้น ยังมีกิจกรรมการประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการจัดประสานงานวิชาชีพครู ดังนี้

1) ก่อนออกฝึกปฏิบัติในทุกขั้นตอนจะมีการประชุมปฐมนิเทศ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้นักศึกษาทราบ

2) การสัมมนาระหว่างฝึกสอน บางแห่งจะเรียกนักศึกษากลับมาสัมมนาที่วิทยาลัย หรือมีการประชุมปรึกษาปัญหาการฝึกสอนระหว่างกัน ระหว่างนักศึกษา อาจารย์พิเศษ และอาจารย์ในภาควิชา เพื่อหาทางแก้ไขปัญหา หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการฝึกสอน

3) การสัมมนาหลังการฝึกสอน มีการสัมมนานักศึกษา เพื่อสรุปผลการฝึกสอน เพื่อทราบปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาในการฝึกสอน รวมทั้งจัดกิจกรรม ปัจฉิมนิเทศ เพื่อแนะแนวทางในการออกไปประกอบอาชีพ ตำแหน่งงานต่าง ๆ โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

คณะครุศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มีการจัดกิจกรรมประสบการณ์วิชาชีพครูแตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดให้นักศึกษาปี 1 ได้เรียน วิชาปฐมนิเทศ วิชาจิตวิทยาสำหรับครู มีการส่งนิสิตนักศึกษาไปทำการศึกษาค้นคว้ากรณี (Case Study) ที่โรงเรียนสาธิต และศึกษาสังเกตห้องเรียน ในปีี่ 2 จัดให้เรียนวิชาพฤติกรรมกรรมการสอน มีการจัดการเรียนการสอนแบบจุลภาค ให้ นิสิตนักศึกษาสอนเพื่อนหน้าชั้นเรียน โดยมีอาจารย์ประจำวิชา เป็นผู้ดูแล และ อาจารย์ที่สอนวิชาพฤติกรรมกรรมการสอน เป็นอาจารย์นิเทศก์ นอกจากนั้นศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ จะจัดประชุมนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 เพื่อแจ้งให้ทราบถึงราย วิชาต่าง ๆ ที่นิสิตนักศึกษาจะต้อง เรียนและสอบผ่านก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งจะต้องสอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ได้หน่วยกิต 2 ใน 3 ของหน่วยกิตที่จะต้อง ศึกษาตลอดหลักสูตร หรืออย่างน้อย 90 หน่วยกิต ซึ่งในจำนวนนี้ต้องสอบผ่าน 2 ใน 3 ของหน่วยกิตในหมวดวิชาเอก 2 ใน 3 ของหน่วยกิตหมวดวิชาครู และ 2 ใน 3 ของหน่วยกิตหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หลังจากนั้นทางคณะฯ จึงได้ดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นิสิตตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง การประชุมนิสิตชั้นปีที่ 3 เพื่อให้ข้อมูลและแนะนำ แก่นิสิตดังกล่าว เกี่ยวกับ เรื่องที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ปกติจะจัดประชุม ก่อนปิดภาคเรียนฤดูร้อน หรือภาคปลาย แจ้ง เรื่องสถานที่ ๆ จะทำการฝึก ขั้นตอน การฝึก การเตรียมตัวก่อนออกฝึก การประเมินผลการฝึก รวมทั้ง เก็บข้อมูลภูมิหลัง ของนักศึกษา

ขั้นตอนที่สอง การปฐมนิเทศ โดยปกติจะจัดในช่วงแรกของเดือน พฤษภาคม ซึ่งเป็นเวลาที่ โรงเรียนที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เปิดเรียน ภาคต้น เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้พบปะกัน และ เลือกผู้แทนนิสิตของแต่ละ โรงเรียน ได้พบปะกับอาจารย์นิเทศก์ของคณะและผู้แทน ของ โรงเรียนที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ชี้แจงให้ทุกฝ่ายได้ เข้าใจตรงกัน ในจุดประสงค์ของการฝึก ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย

ขั้นตอนที่สาม การส่งนิสิตไปยังสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ปกติจะเป็นช่วงสัปดาห์ที่สองของเดือนพฤษภาคม โดยให้นิสิตได้เริ่มเรียนรู้และทำความเข้าใจ คุณเคยกับสภาพแวดล้อม บุคลากรของ โรงเรียน นักเรียน ชีวิตการทำงานของคุณ และเริ่มฝึกประสบการณ์วิชาชีพตลอดช่วงระยะเวลา 12 สัปดาห์

ระบบการประเมินผล

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีการประเมิน โดยการให้คะแนนจากกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่นักศึกษาปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งหมด 5 ส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่ง คะแนนจากการประเมินพัฒนาการ พฤติกรรมการสอน และการทำงานของนักศึกษา ซึ่งอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง เป็นผู้ทำการประเมิน 3 ครั้ง ตลอดช่วงระยะเวลาการฝึกสอน คือ ประเมินครั้งที่หนึ่ง เพื่อทำการประเมินในช่วงสัปดาห์ที่ 5 ของการฝึกสอน ประเมินครั้งที่สอง เพื่อทำการประเมินในช่วงสัปดาห์ที่ 8 ของการฝึกสอน และประเมินครั้งที่สาม เพื่อทำการประเมินในช่วงสัปดาห์ที่ 11 ของการฝึกสอน

ส่วนที่สอง คะแนนจากการประเมินพฤติกรรมทั่วไป ผู้ประเมินคือ อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ช่วงเวลาและจุดประสงค์คล้ายกับการประเมินส่วนที่หนึ่ง แต่ต่างกันที่พฤติกรรมที่ประเมิน เป็นพฤติกรรมนอกห้องเรียน

ส่วนที่สาม คะแนนจากการประเมิน เวลาในการไปฝึกสอนฝึกงานที่สถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผู้ประเมินคือ คณะกรรมการดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพ

ส่วนที่สี่ คะแนนจากการประเมินการสอบสอน โดยจะทำการประเมินในช่วงสัปดาห์ที่ 11-12 ของช่วงระยะเวลาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งทำการประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง

ส่วนที่ห้า คะแนนจากการมีส่วนร่วมในการสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์

วิชาชีพ ผู้ประเมินคือ คณะกรรมการดำเนินงานประสับการณวิชาชีพ
มีเกณฑ์การให้น้ำหนักในการประเมินส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน ผู้ประเมินและ
เกณฑ์การให้น้ำหนัก

ส่วน ที่	ข้อมูล	น้ำหนัก ของ ข้อมูล	น้ำหนักของข้อมูลจาก ผู้ประเมินแต่ละฝ่าย		
			อาจารย์ นิเทศก์	อาจารย์ พิเศษ	คณะกรรมการ ดำเนินงาน ฯ
1	การพัฒนาการสอนการ ทำงานของนักศึกษา	40%	20%	20%	-
2	การพัฒนาการ พฤติกรรมทั่วไป	20%	10%	10%	-
3	เวลาในการปฏิบัติงาน	5%	-	-	5%
4	การสอบสอน	30%	15%	15%	-
5	การมีส่วนร่วมในการ สัมมนาหลังการฝึก ประสับการณวิชาชีพ	5%	-	-	5%
	รวม	100%	45%	45%	10%

เกณฑ์การประเมิน

ใช้ระบบการให้คะแนนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็น เกณฑ์ดังนี้

- A หมายถึง ดีเยี่ยม
- B หมายถึง ดี
- C หมายถึง พอใช้ (สมควรผ่านการฝึก)
- F หมายถึง ยังใช้ไม่ได้ (ไม่ผ่านการฝึก)
- I หมายถึง ยังไม่ถึงขั้นพอใช้ ต้องทำงานเพิ่มเติม

นอกจากนี้มีการสัมมนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยจัดหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้ว เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้นำประสบการณ์จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาสัมมนา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลรวมสรุปสัมฤทธิ์ผล ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ที่ได้ประสบในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อันจะทำให้นักศึกษาได้ข้อสรุปในเรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ปัญหาและแนวปฏิบัติในภาระกิจของวิชาชีพครูและนักการศึกษา ทั้งเป็นข้อมูลย้อนกลับแก่คณะกรรมการดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพและคณะฯ เพื่อใช้ประกอบในการพัฒนาแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพสำหรับนักศึกษารุ่นต่อไป

คณะศึกษาคาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ คณะกรรมการดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพศึกษาคาสตร์ จะจัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เริ่มออกไปสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครูทั่วไป และฝึกสอนในปีที่ 4 ของการศึกษาตามหลักสูตร โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง จัดให้นักศึกษาออกไปสังเกตงานครูและฝึกปฏิบัติงานครู ในขณะที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ 3 ภาคปลาย สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงที่โรงเรียนสาธิต รวมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง โดยแบ่งเวลาในการฝึกดังนี้

- 1) ศึกษาสิ่ง เกิดและฝึกงานครู เด็ก เล็กในชั้นประถมศึกษา 10 ชั่วโมง
- 2) ศึกษาสิ่ง เกิดและฝึกงานครู เด็ก โตในชั้นมัธยมศึกษา 10 ชั่วโมง
- 3) ดูงานสอน เฉพาะสาขาวิชา เอก 10 ชั่วโมง
ค่าน้ำหนักของชั้นตอนนี้ เท่ากับ 1 หน่วยกิต

ชั้นตอนที่สอง จัดให้นักศึกษาออกไปทดลองสอนหรือฝึกอบรมในภาคต้นหรือภาคปลายของปีที่ 4 ในโรงเรียนต่าง ๆ เป็นระยะเวลา 18 สัปดาห์ ๆ ละ 8-12 ชั่วโมง มีค่าน้ำหนัก 4 หน่วยกิต

ชั้นตอนที่สาม การสัมมนาหลังการฝึกสอน เพื่อทบทวนปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝึกสอน มีค่าน้ำหนัก 1 หน่วยกิต ถือเป็น การเสร็จสิ้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

รวมหน่วยกิตในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 6 หน่วยกิต นักศึกษาจะต้องผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามลำดับขั้นตอน

ระบบการประเมินผล

ชั้นที่หนึ่ง การสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครู มอบหมายให้อาจารย์โรงเรียนสาธิต ที่เกี่ยวข้องกับ การฝึกปฏิบัติ เป็นผู้ประเมิน

ชั้นที่สอง การฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง เป็นผู้ประเมิน

ชั้นที่สาม การสัมมนาหลังการฝึกสอน อาจารย์ที่ปรึกษาในกลุ่มสัมมนา เป็นผู้ประเมิน โดยดูจากการมีส่วนร่วมในการสัมมนาของนักศึกษา

เกณฑ์การประเมิน

ใช้ระบบการให้คะแนนเป็นเกรด A = 4 B = 3 C = 2 D = 1
F = 0 ตก ถือว่าไม่ผ่านต้องฝึกใหม่

คณะศึกษาคาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง การเตรียมการก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาจะต้องสอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย วิชาบังคับไม่น้อยกว่า 27 หน่วยกิต วิชาซีพีไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และเหลือวิชาเอกที่จะต้องเรียนอีกไม่เกิน 6 หน่วยกิต รวมวิชาที่สอบผ่านไปแล้วไม่น้อยกว่า 105 หน่วยกิต ในจำนวนวิชาที่สอบผ่านไปแล้วนี้ จะเป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการเตรียมความพร้อมสำหรับการฝึกสอนได้แก่ วิชาพฤติกรรมกรรมการสอน รวมทั้งมีการฝึกทำโครงการสอน การบันทึกการสอน การฝึกสอนบางหัวข้อ การสอนทักษะสัมพันธ์ แล้วจึงมีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนยัง โรงเรียนสาธิต และหรือ โรงเรียนมัธยมทั้งในกรุงเทพฯ และในจังหวัดใกล้เคียง โดยมีขั้นตอนการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนดังนี้

- 1) ก่อนออกฝึกสอนจะจัดปฐมนิเทศ โดยมีการอธิบายถึงกฎเกณฑ์ การปฏิบัติตนของนักศึกษาระหว่างการออกฝึกสอน แล้วจัดทำหนังสือส่งตัวมอบให้อาจารย์นิเทศก์นำนักศึกษาไปส่งตัวยัง โรงเรียนฝึกสอน โดยใช้เวลาฝึกสอน 12 สัปดาห์
- 2) ระหว่างการฝึกสอนทุกวันอังคารจะเรียกนักศึกษากลับมาสัมมนา ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาความบกพร่องในการสอน การจัดกิจกรรม การแก้ปัญหาด้านมนุษยสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาฝึกสอนกับนักเรียน ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนฝึกสอน และนอกจากนั้นจะมีการประชุมย่อยนักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ ที่โรงเรียนฝึกสอน เป็นระยะ ๆ
- 3) หลังจากออกฝึกสอนแล้วประมาณ 1 เดือน จะเรียกนักศึกษากลับมาสัมมนา ใช้เวลา 1 วัน ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ แล้วประเมินข้อบกพร่องที่อาจารย์นิเทศก์ออกไปพบ เพื่อหาแนวทางแก้ไข

นอกจากนั้น มีการปัจฉิมนิเทศโครงการ เชิญวิทยากรมาบรรยายให้นักศึกษาฟัง เกี่ยวกับตำแหน่งงานที่หน่วยงานต่าง ๆ จะรับเข้าทำงาน โดยวิทยากรจากกรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และจากธุรกิจภาคเอกชน ฯลฯ

เกณฑ์การประเมินผล

มีการประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษา โดยผู้ประเมิน 4 คน คือ อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ประจำวิชา หรืออาจารย์นิเทศก์วิชาเอก หัวหน้าหมวดวิชาของ โรงเรียนฝึกสอน และอาจารย์นิเทศก์ทั่วไป โดยมีเกณฑ์การประเมินให้เป็นเกรด G, P และ F

$$G = 4$$

$$P = 2.25$$

$$F = 0 \quad (\text{ไม่ผ่านการฝึกสอนต้องฝึกสอนใหม่})$$

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตบางเขน วิทยาเขตปทุมวัน และวิทยาเขตพลศึกษา มีการจัดกิจกรรมการวัดประสพการณ์วิชาชีพครู คล้ายคลึงกัน โดยจัดให้นักศึกษาได้เรียนและฝึกประสพการณ์วิชาชีพครู ตั้งแต่ปี 1 จนกระทั่งถึงปีสุดท้าย ทั้งการเรียนรายวิชาและการฝึกปฏิบัติเป็นขั้นตอน ดังนี้

- 1) การเรียนสายวิชาศึกษา 163 ประสพการณ์วิชาชีพครู 1 จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ไปศึกษาสังเกตธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก การจัดโรงเรียนสภาพการ เรียนการสอนในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย หรือ โรงเรียนที่อยู่ใกล้สถานศึกษาสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง 1 ภาคการศึกษา วิชานี้มีค่า 1 หน่วยกิต
- 2) การเรียนรายวิชาศึกษา 263 ประสพการณ์วิชาชีพครู 2 จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 2 เรียน การเรียนรายวิชานี้ นักศึกษาต้องผ่านการเรียนรายวิชาศึกษา 163 ประสพการณ์วิชาชีพ 1 มาก่อน สายวิชานี้จะจัดให้นักศึกษาออกไปฝึกในโรงเรียนประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษา สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษาประมาณ 16 สัปดาห์ โดยใน 8 สัปดาห์แรกจัดให้นักศึกษาฝึกการ เป็นผู้ช่วยครูหรืออาจารย์พี่เลี้ยงในห้องเรียน สัปดาห์ที่ 9 จะมีการประเมินผลโดยอาจารย์พี่เลี้ยง สัปดาห์ที่ 10-15 จะมีการฝึกการ เป็นผู้ช่วยครูต่อ และเมื่อถึงสัปดาห์ที่ 16 จะมีการประเมิน เป็นครั้งสุดท้ายโดยอาจารย์พี่เลี้ยง กิจกรรมตลอดภาคการศึกษา

ที่เรียนและฝึกปฏิบัติวิชานี้ จะมีกิจกรรมการเรียนการสอน ฝึกวิธีการตรวจและ
แก้ไขแบบฝึกหัดของนักเรียน การสอนเด็ก เป็นรายบุคคล ฝึกปฏิบัติการปกครอง
นักเรียนกลุ่มย่อย กิจกรรมเหล่านี้จะมีทั้งกิจกรรมการเรียนและการปฏิบัติ การ
บรรยาย ภายใต้การดูแลของอาจารย์พี่เลี้ยง วิชานี้มีค่า 1 หน่วยกิต

3) การเรียนรายวิชาศึกษา 363 ประสบการณ์วิชาชีพครู 3 จัด
ให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เรียน จัดสอนนักศึกษาให้รู้จักการ เตรียมบทเรียนสั้น ๆ
และทดลองสอนแบบ Micro teaching ภายในคณะศึกษาคาสตร์ สัปดาห์ละ
2 ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา มุ่งฝึกทักษะต่าง ๆ เกี่ยวกับงานธุรการ ทักษะ
การสอนต่าง ๆ เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การอธิบาย การสรุป การใช้คำถาม
การเสริมแรง การแปรเปลี่ยนความสนใจ งานธุรการที่เป็นบทบาทหน้าที่ของครู
ประจำชั้น งานบริการต่าง ๆ ของโรงเรียน วิชานี้มีค่า 1 หน่วยกิต มีอาจารย์
ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลายคนรับผิดชอบ

4) การฝึกสอน รายวิชาศึกษา 463 ประสบการณ์วิชาชีพครู 4
จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 เรียนรายวิชาที่มหาวิทยาลัยในครึ่งภาคแรกก่อน แล้ว
หลังจากนั้นจะส่งนักศึกษาออกไปฝึกสอนในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
ตามสาขาวิชาเอกต่างๆ ยกเว้นสาขาวิชาเอกแนะแนว บรรณารักษ์ เทคโนโลยี
การศึกษา การวัดผลการศึกษา ซึ่งจะจัดให้ฝึกงานในโรงเรียนแทนการฝึกสอน
ระยะเวลาในการฝึกสอนหรือฝึกงานไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์ มีค่าหน่วยกิต 6
หน่วยกิต

นอกจากการเรียนรายวิชาที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีกิจกรรมการสัมมนา
นักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับเรื่องการศึกษา ดังนี้

1) การประชุมนิเทศ มีการจัดประชุมนิเทศนักศึกษาก่อนที่จะส่งออก
ฝึกสอน เพื่อชี้แจงนโยบายและปฏิบัติตนเอง ในการฝึกสอน เชิญวิทยากรมาให้
คำแนะนำ วิธีการปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ระหว่างการฝึกสอน

2) การประชุมสัมมนา ระหว่างการฝึกสอน ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์
ที่ออกไปนิเทศ เพื่อพิจารณาปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหาการฝึกสอนบางครั้งอาจ

ประชุมร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยงด้วย

3) หลังการฝึกสอน มีการประชุมปรึกษานักศึกษาฝึกสอน เพื่อให้ นักศึกษามีโอกาสปรึกษาหารือ รวบรวมข้อมูล และนำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียนที่ตนเองฝึกสอนไปจัดนิทรรศการที่มหาวิทยาลัย

4) การประชุมปฏิบัติการหลังการฝึกสอนจัดโดยอาจารย์นิเทศก์ เพื่อให้คำแนะนำแก่นิสิตนักศึกษาในการแก้ปัญหาข้อข้องใจต่างๆ ที่ประสบมาในระหว่าง การฝึกสอน นำทฤษฎีการสอน หน้าที่ของครูและโรงเรียนมาพิจารณา เพื่อให้ นักศึกษา เข้าใจถึงปรัชญาของการศึกษา และรู้ถึงสิ่งจำเป็นสำหรับอาชีพครู ตรวจสอบโครงการสอนของนักศึกษา ซึ่งผู้ที่จะเป็นครูใหม่จะต้องวางไว้ก่อน โรงเรียนเปิด ฯลฯ

ระบบการประเมินผล

การประเมินผล แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่หนึ่ง การเตรียมตัวนักศึกษา การเข้าร่วมรายการปฐมนิเทศ การร่วมสัมมนา ระหว่าง และหลังการฝึกสอน มีค่า 1 หน่วยกิต ทั้งที่มหาวิทยาลัย และหรือทางโรงเรียนเป็นผู้จัด ผู้ประเมินคือ อาจารย์นิเทศก์ประจำ(ทั่วไป) หากนักศึกษาขาดการปฐมนิเทศจะหมดสิทธิ์ในการฝึกสอน

ตอนที่สอง การฝึกสอนในโรงเรียน มีค่า 5 หน่วยกิต มีผู้ประเมิน 3 ฝ่าย คือ อาจารย์นิเทศก์ประจำ(ทั่วไป) อาจารย์นิเทศก์วิชาเอกหรือวิชาเฉพาะ และอาจารย์พี่เลี้ยง ทุกฝ่ายมีน้ำหนักการประเมินผลเท่ากันฝ่ายละ 3 ส่วน ดังนี้

1) อาจารย์นิเทศก์ทั่วไป หรืออาจารย์นิเทศก์ประจำ ประเมิน 3 ด้านด้วยกัน คือ

- ก. ด้านการสอน มีน้ำหนัก 50%
- ข. ด้านคุณลักษณะของการเป็นครู มีน้ำหนัก 40%
- ค. ด้านกิจกรรม มีน้ำหนัก 10%

2) อาจารย์นิเทศก์วิชาเอกหรือวิชาเฉพาะ ประเมิน 3 ด้าน

ด้วยกัน คือ

- ก. ด้านการสอน มีน้ำหนัก 50%
- ข. ด้านคุณลักษณะของการเป็นครู มีน้ำหนัก 40%
- ค. ด้านการเตรียมการสอนและบันทึกการสอน มีน้ำหนัก 10%
- 3) อาจารย์ที่เลี้ยง ประเมิน 3 ด้านด้วยกัน คือ
- ก. ด้านการสอน มีน้ำหนัก 50%
- ข. ด้านคุณลักษณะของการเป็นครู มีน้ำหนัก 40%
- ค. ด้านกิจกรรม มีน้ำหนัก 10%

ผู้ที่รับผิดชอบในการประเมิน จะทำการประเมินผลนักศึกษา เป็นรายบุคคลตามแบบประเมินผลการฝึกสอนที่กำหนดไว้ โดยประเมินประมาณ 3 ครั้ง ตลอดระยะเวลาการฝึกสอน แล้วจะนำผลการประเมินของแต่ละคนมารวมสรุป เสนอคณะกรรมการฯ และคณะศึกษาคำสั่งต่อไป

เกณฑ์การประเมินผล

นักศึกษาจะต้องมีเวลาฝึกสอนฝึกงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาฝึกสอน ฝึกงานทั้งหมด จึงจะมีสิทธิได้รับการประเมินผลระบบการให้คะแนน ดังนี้

A	หมายความว่า	ดีมาก	ค่าระดับคะแนน	4
B	"	ดี	"	3
C	"	พอใช้	"	2
D	"	อ่อน	"	1
F	"	ตก	"	0
I	"	ผลการฝึกสอนยังไม่สมบูรณ์		
W	"	งดการฝึกสอน โดยได้รับอนุมัติ		

ปัญหา เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

ในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของวิทยาลัยครูและคณะครุศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มีปัญหาแตกต่างกันไปบ้าง จากการศึกษาพบว่าสถาบันฝึกหัดครู ส่วนใหญ่มีปัญหาในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู 4 ด้านด้วยกัน คือ

- 1) ปัญหา เกี่ยวกับ โครงสร้างของหน่วยงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
- 2) ปัญหา เกี่ยวกับบอกระบบหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
- 3) ปัญหา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 4) ปัญหา เกี่ยวกับงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

1. ปัญหา เกี่ยวกับ โครงสร้างของหน่วยงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

วิทยาลัยครูมีการจัดตั้งศูนย์หรือสำนักงานประสบการณ์วิชาชีพครูขึ้น เป็นการภายใน ไม่มีกฎหมายรับรองจึงไม่มีบุคลากรประจำสำหรับทำงานในศูนย์ หรือสำนักงานประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเฉพาะ โดย เฉพาะบุคลากรธุรการต้องใช้บุคลากรจากคณะวิชาต่าง ๆ มาทำงานซึ่งบุคลากรเหล่านั้นมีภาระงานประจำของตนเองอยู่แล้ว เช่น ภาระงานสอน ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานของศูนย์หรือสำนักงานฯ ได้อย่าง เต็มที่และมีประสิทธิภาพ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไม่มีสถานที่ทำงานสำหรับคณะกรรมการประสบการณ์วิชาชีพ หรือคณะกรรมการฝึกสอน โดยเฉพาะ ต้องใช้ห้องทำงานของผู้ที่ทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการฯ หรือ เลขานุการ เป็นสถานที่ทำงานของคณะกรรมการประสบการณ์วิชาชีพ เมื่อมีการ เปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบทำให้มีปัญหาในการ เปลี่ยนสถานที่เก็บ เอกสาร เกี่ยวกับงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู บางครั้งทำให้เกิดการสูญหาย เพราะต้องมีการย้ายเอกสารไปเก็บ ณ ที่ทำงานของผู้ที่มารับ รับผิดชอบงานใหม่

2. ปัญหาเกี่ยวกับองค์กรสถาบันและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพรู

ก. ปัญหาเกี่ยวกับองค์กร มีดังนี้

1) คณะกรรมการดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพรูของวิทยาลัยครู และคณะกรรมการประสบการณ์วิชาชีพ หรือคณะกรรมการฝึกสอนของคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ไม่มีอำนาจในการบังคับบัญชาหรือให้คุณให้โทษอาจารย์นิเทศก์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพรู เรื่องใดที่ต้องการให้มีผลในเรื่องความดีความชอบแก่อาจารย์นิเทศก์หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องเชิญผู้บริหารระดับสูงของสถาบัน เช่น อธิการ คณบดี เข้าร่วมประชุมด้วยจึงจะได้ผลดีเท่าที่ควร

2) กรรมการดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพรู ของวิทยาลัยครูต่าง ๆ บางส่วนยังมีความเข้าใจไม่ตรงกัน เกี่ยวกับระบบงานและวิธีการจัดประสบการณ์วิชาชีพรูของสถาบัน และกรรมการส่วนใหญ่มีวาระการทำงาน 1 ปี ทำให้ไม่สามารถทำงานจัดประสบการณ์วิชาชีพรูได้ครบตามขั้นตอนต่อ เนื่องตั้งแต่การจัดการศึกษา สังเกตการสอน การฝึก เป็นผู้ช่วยครู การทดลองสอน และการฝึกสอนเต็มรูป

ข. ปัญหาเกี่ยวกับสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

วิทยาลัยครูและคณะครุศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มีปัญหาคล้ายคลึงกันสรุปได้ ดังนี้

1) โรงเรียนที่ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษาครูซึ่งมีจำนวนมาก สถาบันฝึกหัดครูไม่สามารถเลือกโรงเรียนที่มีความเหมาะสมในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูแก่นักศึกษาได้อย่างจริงจัง โรงเรียนบางแห่งต้องรับนักศึกษา เข้าทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูจากหลายสถาบัน สถานที่นั่งพักมีไม่เพียงพอ

2) โรงเรียนบางแห่งขาดครูบางสาขาวิชา จึงต้องการรับนักศึกษา

ฝึกสอน เพื่อสอนแทนครูที่ขาด ทั้ง ๆ ที่นักศึกษายังไม่มีความพร้อมเพียงพอที่จะ
ทำการจริง

ค. ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร

ทั้งวิทยาลัยครูและคณะครุศาสตร์ศึกษาคาสตร์ มีปัญหาคล้ายคลึงกัน
สรุปได้ดังนี้

1) อาจารย์นิเทศก์บางส่วนไม่ค่อยให้ความสำคัญในการออกนิเทศ
ออกนิเทศไม่ตรงตามจำนวนครั้งที่กำหนด นิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครั้งละหลาย ๆ คนจึงไม่สามารถให้คำแนะนำปรึกษานักศึกษาได้อย่างทั่วถึง
ครบถ้วน เพราะมีเวลาน้อย

2) อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่ไม่มีเวลาประชุมปรึกษากับอาจารย์-
พี่เลี้ยงและนักศึกษา เพื่อรับทราบปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน เนื่องจาก
มีภาระต้องรีบกลับไปทำการสอนที่สถาบันฝึกหัดครูที่สังกัดด้วย

3) อาจารย์นิเทศก์บางคนวางตัวไม่เหมาะสม ไม่กระทำตนเป็น
แบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา

4) ผู้บริหาร โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพและอาจารย์พี่เลี้ยง
บางส่วนไม่ได้รับการประชุมชี้แจงแนวทางและขั้นตอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ-
ครูจากสถาบันฝึกหัดครูอย่างทั่วถึง และไม่เห็นความสำคัญของงานฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูจากสถาบันฝึกหัดครู

5) อาจารย์พี่เลี้ยงบางคนไม่ดูแลการฝึกสอนของนักศึกษา ปลอบยให้
นักศึกษาสอนแทน นอกจากนั้นยังมอบหมายงานอื่นให้นักศึกษาทำนอกเหนือจาก
งานที่นักศึกษาควรจะได้รับ การฝึกปฏิบัติ

6) อาจารย์พี่เลี้ยงบางคนประพฤติปฏิบัติตนไม่เหมาะสม ไม่เป็น
แบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาฝึกสอน บางคนมีปัญหาเรื่องชู้สาวกับนักศึกษาฝึกสอน

7) นักศึกษาครูบางส่วนมีทัศนคติไม่ดีต่ออาชีพครู ไม่คิดจะประกอบอาชีพครู จึงไม่ตั้งใจฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

8) นักศึกษาไม่มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่ฝึกสอน และใช้สื่อการสอนไม่เป็น ไม่สามารถนำความรู้ต่าง ๆ ที่เรียนมาผสมผสานได้อย่างถูกต้องในการทดลองสอนในสถานการณ์จริง

3. ปัญหา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

กิจกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สำคัญ 6 ด้าน อันได้แก่ กิจกรรมฝึกปฏิบัติด้านการเรียนการสอน กิจกรรมฝึกปฏิบัติด้านงานกิจกรรม-นักเรียน กิจกรรมฝึกปฏิบัติด้านงานแนะแนว กิจกรรมฝึกปฏิบัติด้านงานธุรการ กิจกรรมฝึกปฏิบัติด้านงานพัฒนาสังคมและชุมชน และกิจกรรมฝึกปฏิบัติด้านงานพัฒนาบุคลิกภาพในการเป็นครู ซึ่งวิทยาลัยครูและคณะครูค่าสตรศึกษาค่าสตรมีระบบในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแตกต่างกัน ปัญหาในการจัดกิจกรรมในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันฝึกหัดครูดังกล่าวข้างต้น จึงมีความแตกต่างกัน พอสรุปได้ดังนี้

3.1 วิทยาลัยครู

มีปัญหา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งอาจแบ่งออก เป็นปัญหาทั่วไป และปัญหาในการจัดฝึกปฏิบัติกิจกรรมเฉพาะด้าน มีดังนี้

ก. ปัญหาทั่วไป

1) วิทยาลัยครูบางแห่งยังมีการวางแผนและการประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูยังไม่ดีเท่าที่ควร บางครั้งนักศึกษาต้องปฏิบัติกิจกรรมสองอย่างในเวลาเดียวกัน เช่น ระหว่างที่นักศึกษากำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่โรงเรียน ต้องกลับมาเรียนรายวิชาอื่นที่วิทยาลัยด้วย เพราะอาจารย์รายวิชานั้นยังคงสอนตามปกติ ถ้าไม่มาถือว่าขาดเรียน ทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่ได้ผลเต็มที่เท่าที่ควร

2) ขั้นตอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการศึกษาลัง เกิดการเป็นผู้ช่วยครู และการทดลองสอน โรงเรียนบางแห่งไม่ค่อยอยากรับนักศึกษาเข้าทำการฝึกปฏิบัติ เพราะทางโรงเรียนต้องเสียเวลาเตรียมการมาก และมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนตามปกติของโรงเรียน

3) การจัดประชุม อบรมผู้บริหาร โรงเรียน และอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อทำความเข้าใจ เกี่ยวกับกิจกรรมขั้นตอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาคู ยังทำได้ไม่ทั่วถึง ทำให้การจัดกิจกรรมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูยังไม่เป็นไปตามหลักการที่วางไว้ เท่าที่ควร

4) การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้ระบบผ่าน หรือไม่ผ่าน มีส่วนทำให้นักศึกษาขาดความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพราะทำดีแค่ไหนก็ได้แค่ผ่านเท่านั้น

ข. ปัญหาในการจัดฝึกปฏิบัติกิจกรรม เฉพาะด้าน

ปัญหาการฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้านการเรียนการสอน

1) อาจารย์นิเทศก์บางท่านยังมีความเข้าใจไม่ตรงกันในเรื่องการจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติด้านการเรียนการสอน และมีภาระงานด้านอื่นทำให้ไม่สามารถทำการนิเทศได้อย่างเต็มที่

2) ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้านการเรียนการสอนมีน้อยไป ประกอบกับนักศึกษามีจำนวนมากจึงไม่สามารถจัดให้ได้รับการฝึกปฏิบัติได้อย่างเข้มข้นทั่วถึง

3) นักศึกษาบางส่วนยังไม่มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน การใช้สื่อการสอนไม่ค่อยเป็น ไม่ดำเนินการตามบันทึกการสอน จะทำเฉพาะเวลาอาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศเท่านั้น

4) นักศึกษาจำนวนมากมีทัศนคติไม่ดีต่ออาชีพครู และไม่คิดจะออกไปเป็นครู เมื่อจบการศึกษา จึงไม่ค่อยตั้งใจฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ผ่านไปจะได้จบการศึกษาตามหลักสูตรเท่านั้น

ปัญหาการฝึกปฏิบัติงานด้านงานกิจการนักเรียน

- 1) ขาดเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติในรายละเอียดแก่โรงเรียนในการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียน การฝึกจึงขึ้นอยู่กับผู้สอนหรืออาจารย์พี่เลี้ยงจะจัดให้ฝึก
- 2) ระยะเวลาในการฝึกมีจำกัด ประกอบกับไม่ได้มีการวางแผนการฝึกไว้ล่วงหน้า ประกอบกับบางโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญด้านงานกิจการนักเรียน นักศึกษาจึงไม่ได้รับการฝึกปฏิบัติงานด้านนี้อย่างเต็มที่
- 3) นักศึกษาขาดประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านกิจการนักเรียน จึงไม่สามารถฝึกประสบการณ์ด้านนี้ได้เท่าที่ควร

ปัญหาการฝึกปฏิบัติงานงานแนะแนว

- 1) หาอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการแนะแนวยากและทำได้ในขอบเขตจำกัด ไม่สามารถฝึกปฏิบัติได้อย่างเต็มที่ในโรงเรียนประถมศึกษา
- 2) อาจารย์ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนไม่ยกย่องให้นักศึกษากว่าผลงานของตน เนื่องจากงานแนะแนวเป็นงานละเอียดอ่อนสลับซับซ้อน อาจมีผลเสียมากกว่าผลดี หากกระทำไม่ถูกต้องตามขั้นตอนที่เหมาะสม
- 3) ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติมีจำกัดไม่สามารถจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติสำหรับนักศึกษาสาขาวิชา เอกอื่นได้อย่างทั่วถึง ยกเว้นสาขาวิชาเอกแนะแนวการศึกษา

ปัญหาการฝึกปฏิบัติงานงานธุรการ

- 1) ทางโรงเรียนและอาจารย์พี่เลี้ยงมีทัศนคตินักศึกษาว่าหน้าที่เพียงฝึกสอนเท่านั้น และไม่ไว้วางใจนักศึกษาให้ฝึกงานธุรการ
- 2) นักศึกษาขาดความรับผิดชอบในการฝึกงานธุรการ บางครั้งทำเอกสารหาย และส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของงานธุรการ
- 3) นักศึกษามีจำนวนมาก โอกาสที่จะได้รับการฝึกงานธุรการ

ก. ปัญหาทั่วไป

1) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ เน้นที่กิจกรรมการฝึกสอนเป็นหลัก ซึ่งมีเวลาฝึกสอนระหว่าง 12 สัปดาห์ ถึง 18 สัปดาห์ ระยะเวลาดังกล่าวสั้นไปสำหรับจะฝึกกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากการฝึกด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และระหว่างกาฝึกสอนของโรงเรียนอาจมีกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียน เช่น กิจกรรมที่พานักเรียน งานพัฒนาโรงเรียน และอื่น ๆ ทำให้นักศึกษาฝึกสอนได้ไม่เต็มที่ การเปลี่ยนแปลงระยะเวลาการฝึกสอนทำได้ยาก เพราะมีปัญหาในการจัดตารางสอน

2) การคัดเลือก โรงเรียนฝึกสอนที่มีความพร้อมและมีความเหมาะสม ทำได้น้อยมาก เนื่องจากมีโรงเรียนที่จะใช้เป็นสถานที่ทำการฝึกสอนของนักศึกษามีจำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักศึกษาฝึกหัดครูมีจำนวนมากและไม่ได้มีเฉพาะคณะศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ เท่านั้น ยังมีนักศึกษาครูจากวิทยาลัยครูอีก บางครั้งโรงเรียนเดียวมีนักศึกษาจากหลายสถาบันฝึกหัดครูไปฝึกสอน เป็นภาระแก่โรงเรียนฝึกสอนมากในการจัดระบบการฝึกสอน เพราะแต่ละสถาบันมีความต้องการแตกต่างกัน

3) การจัดประชุมสัมมนาผู้บริหาร โรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางและขั้นตอนตลอดจนกิจกรรมการฝึกสอนยังทำได้ไม่ทั่วถึง ทำให้ส่งผลกระทบต่อเกี่ยวกับกิจกรรมการฝึกสอนของนักศึกษา เนื่องจากโรงเรียนและอาจารย์พี่เลี้ยงไม่สามารถจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้แก่ นักศึกษาได้ตามที่สถาบันฝึกหัดครูคาดหวังไว้ และมีบางโรงเรียนให้ความร่วมมือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาครูไม่มาก เท่าที่ควร

ข. ปัญหาในการจัดฝึกปฏิบัติกิจกรรมเฉพาะด้าน

ปัญหาการฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้านการเรียนการสอน

1) นักศึกษาบางส่วนไม่ตั้งใจฝึกกิจกรรมด้านการเรียนการสอน

อ้างว่าไม่ต้องการไปประกอบอาชีพครู เมื่อจบการศึกษาไปแล้ว

2) ช่วงเวลาในการฝึกปฏิบัติสั้นไปไม่สามารถดำเนินการฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน

3) ยังมีกิจกรรมบางอย่างซึ่งแม้กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แต่ผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูและนักศึกษาครูไม่เห็นความสำคัญ จึงไม่ได้จัดให้มีการฝึกปฏิบัติ

ปัญหาการฝึกปฏิบัติด้านงานกิจการนักเรียน

1) ผู้บริหาร โรงเรียนฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยงไม่สนใจและไม่สนับสนุนงานกิจการนักเรียน นักศึกษาต้องทำตามคำแนะนำและคำสั่งของอาจารย์พี่เลี้ยง จึงไม่ได้มีการฝึกปฏิบัติงานด้านนี้

2) นักศึกษามีเวลาในการฝึกสอนน้อย จึงใช้เวลาส่วนใหญ่ไปที่การฝึกสอน เตรียมการสอน เป็นหลัก ไม่มีเวลาในการฝึกงานด้านอื่น

3) ไม่มีรายวิชาใดที่จะจัดให้นักศึกษาได้สัมผัสงานกิจการนักเรียนไว้อย่างเป็นระบบ ทำให้นักศึกษาขาดประสบการณ์เพื่อเป็นพื้นฐานในการฝึกงานด้านกิจการนักเรียน

ปัญหาการฝึกปฏิบัติด้านงานแนะแนว

1) ไม่มีรายวิชาใดกำหนดจุดมุ่งหมายด้านการแนะแนวไว้โดยเฉพาะ จึงไม่ได้มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานด้านแนะแนวอย่างจริงจัง นอกจากนักศึกษาสาขาวิชา เอกแนะแนว

2) ระยะเวลาในการฝึกสอนมีจำกัด จึงมุ่งให้นักศึกษาฝึกด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหลัก ไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานแนะแนว

ปัญหาการฝึกปฏิบัติด้านงานธุรการ

1) โรงเรียนฝึกสอนไม่ค่อยไว้วางใจให้นักศึกษาฝึกงานธุรการ เพราะเกรงว่านักศึกษาจะทำให้เกิดความเสียหายแก่งานธุรการของโรงเรียนและ

สถาบันฝึกหัดครู หรือผู้ที่รับผิดชอบในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไม่ได้ทำ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางในการฝึกปฏิบัติด้านงานธุรการแก่ โรงเรียนฝึกสอน อย่างแจ่มชัด

2) คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ยังให้ความสำคัญในเรื่อง การจัดฝึกประสบการณ์ด้านงานธุรการแก่นักศึกษาน้อย

ปัญหาการฝึกปฏิบัติด้านงานพัฒนาสังคมและชุมชน

1) คณะศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ส่วนใหญ่ยังถือว่างาน พัฒนาสังคมและพัฒนาชุมชน เป็นงานที่อยู่นอกขอบข่ายของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพสำหรับนักศึกษาครู ส่วนใหญ่ไม่ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ บางแห่ง ทำโดยองค์การนิสิต

2) ระยะเวลาในการฝึกสอนมีจำกัด ไม่มีเวลาในการจัด ให้ฝึกด้านการพัฒนาสังคมและชุมชน ซึ่งต้องใช้เวลามาก

3) ขาดงบประมาณในด้านการฝึกปฏิบัติในการพัฒนาสังคม และชุมชน และมีข้อจำกัดมากสำหรับการฝึกปฏิบัติในสังคมและชุมชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่ง โรงเรียนต่าง ๆ มุ่งจัดการเรียนการสอนเป็นหลักการที่จะหวังให้ โรงเรียนฝึกสอนได้ช่วยฝึกปฏิบัตินักศึกษาครูด้านการพัฒนาสังคมและชุมชนนั้นทำ ได้น้อยมาก

ปัญหาการฝึกปฏิบัติด้านงานพัฒนาบุคลิกภาพในการเป็นครู

1) การฝึก เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพในการเป็นครูต้องใช้เวลา ค่อยฝึกและพัฒนาตลอดระยะเวลาของการศึกษา และมีอาจารย์คอยแนะนำแก้ไข ตลอดเวลา จะใช้เวลาพัฒนาเฉพาะช่วง เวลาการฝึกสอนนั้นไม่ได้ผล

2) บรรยากาศในมหาวิทยาลัยไม่เอื้อต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ การเป็นครูของนักศึกษาครู เพราะปล่อยให้ศึกษามีอิสระมากเกินไปทั้งใน ด้าน การแต่งตัว และการประพฤติปฏิบัติจึงยากต่อการฝึกพัฒนาบุคลิกภาพในการเป็นครู ของนักศึกษาครู

3) ขาดความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการฝึกพัฒนาบุคลิกภาพในการ เป็นครูแก่นักศึกษาคู

4) นักศึกษาบางส่วนได้พบเห็นบุคลิกภาพ การประพฤติปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมของอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูบางคน และได้พบเห็นการประพฤติปฏิบัติตนของอาจารย์ที่เลียงหรือครูประจำการบางคนขณะที่ไปทำการฝึกสอน บางครั้งนักศึกษามีความชื่นชมและ เอาอย่าง

4. ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

วิทยาลัยครูและคณะศึกษาคำสตร์ คณะครุศาสตร์ มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูคล้ายคลึงกัน สรุปได้ดังนี้

1) ไม่ได้จัดตั้งงบประมาณเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ โดยเฉพาะทั้ง ๆ ที่สถาบันฝึกหัดครูทุกแห่งได้ตระหนักว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นหัวใจของการฝึกหัดครู จึงมีปัญหาในการ เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู เพราะต้องขอ เบิกจ่ายจากงบประมาณของส่วนอื่น

2) การ เบิกจ่ายค่าพาหนะในการออกนิเทศของอาจารย์นิเทศวิทยาลัยครู ให้เบิกค่ารถประจำทาง คณะศึกษาคำสตร์บางแห่งให้เบิกค่าแท็กซี่ได้ในกรณีเป็นอาจารย์ระดับซี 6 ขึ้นไป และจะต้องมีสัมภาระ ส่วนอาจารย์ระดับซีต่ำกว่านั้นต้อง เบิก เป็นค่ารถประจำทาง เนื่องจากต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังในการ เบิกค่าพาหนะเดินทาง ในกรณีที่ไปนิเทศโดยพาหนะส่วนตัว จะ เบิกค่าน้ำมัน เชื้อเพลิงได้ไม่เกินระยะทางกิโลเมตรละ 90 สตางค์ ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายจริง

3) ขาดแคลนห้องปฏิบัติการสำหรับจัดประสบการณ์วิชาชีพครู รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีไม่เพียงพอสาเหตุ เนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดังกล่าว

4) ขาดแคลนหลักสูตร แบบเรียน ที่จะให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าได้อย่างทั่วถึง

สรุปได้ว่า ทั้งวิทยาลัยครูและคณะครุศาสตร์ศึกษาคำาสตร์ มีปัญหาสำคัญตรงกัน คือ นิสิตนักศึกษาจำนวนมากและบางส่วนไม่มีความตั้งใจจะเป็นครูจึงไม่ตั้งใจฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ท้ายไปเพียงเพื่อให้ผ่านไปเท่านั้น ระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์ด้านอื่นนอกเหนือจากด้านการเรียนการสอนยังทำได้ในขีดที่จำกัด เนื่องจากระยะเวลาจำกัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้องยังไม่ให้ความสนใจและให้ความร่วมมือไม่มากเท่าที่ควร ไม่มีการตั้งงบประมาณสำหรับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ โดยเฉพาะ ขาดห้องปฏิบัติการและเครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันฝึกหัดครูแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพ และประสบการณ์ของผู้บริหารในการมีส่วนร่วมดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูด้านต่าง ๆ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูด้านต่าง ๆ และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ในแต่ละสถาบัน

ตอนที่ 1 สถานภาพและประสบการณ์ของผู้บริหารในการมีส่วนร่วม
ดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

สถานภาพ	จำนวน N = 208	ร้อยละ
1. สถาบันที่สังกัด		
วิทยาลัยครูพระนคร	19	9.1
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา	26	12.5
วิทยาลัยครูจันทร เกษม	18	8.7
วิทยาลัยครูสวนดุสิต	23	11.1
วิทยาลัยครูธนบุรี	11	5.3
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	17	8.2
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	20	9.6
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	14	6.7
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	10	4.8
คณะศึกษาศาสตร์ มศว. วิทยาเขตพลศึกษา	11	5.3
คณะศึกษาศาสตร์ มศว. วิทยาเขตประสานมิตร	16	7.7
คณะศึกษาศาสตร์ มศว. วิทยาเขตปทุมวัน	11	5.3
คณะศึกษาศาสตร์ มศว. วิทยาเขตบางเขน	12	5.8
2. ตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู		
กลุ่มที่ 1 อธิการ คณบดี รองหรือผู้ช่วยคณบดี ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าคณะวิชา	84	40.4
กลุ่มที่ 2 คณะกรรมการประสบการณ์วิชาชีพครู หรือกลุ่มบุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ ดำเนินงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู	94	45.2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน N = 208	ร้อยละ
กลุ่มที่ 3 บุคลากรที่เป็นทั้งอธิการ, คณบดี รองคณบดี รองอธิการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าคณะวิชา และ กรรมการประสภการณวิชาชีพครู	30	14.4
3. <u>ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งตามข้อ 2</u>		
ไม่เกิน 1 ปี	77	37.0
1-2 ปี	33	15.9
2-3 ปี	12	5.8
3-4 ปี	27	13.0
ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	59	28.3
4. <u>วุฒิการศึกษาสูงสุด</u>		
ปริญญา เอก	28	13.5
ปริญญา โท	158	75.9
ปริญญาตรี	22	10.6
5. <u>สาขาวิชาที่จบการศึกษาระดับสูงสุด</u>		
ศึกษาศาสตร์	145	69.7
ไม่ใช่ศึกษาศาสตร์	63	30.3

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 208 คน เป็นผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูจากวิทยาลัยครูรวมทั้งหมด 114 คน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 20 คน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 14 คน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 10 คน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 50 คน โดยเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่ง

ผู้บริหารกลุ่มที่ 1 ซึ่งได้แก่ผู้มีตำแหน่งเป็น อธิการ คณบดี รองอธิการฝ่ายวิชาการ รองหรือผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าคณะวิชา รวมทั้งสิ้น 84 คน คิดเป็นร้อยละ 40.4 เป็นผู้บริหารกลุ่มที่ 2 คือผู้มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการ ประสพการณ์วิชาชีพครู หรือบุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานจัดประสพการณ์ วิชาชีพครูแก่นิสิตนักศึกษาครู รวมทั้งสิ้น 94 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2 และเป็น ผู้บริหารกลุ่มที่ 3 คือ เป็นบุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารกลุ่มที่ 1 แต่ได้รับ มอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นกรรมการประสพการณ์วิชาชีพครู หรือได้รับมอบหมาย ให้รับผิดชอบในการดำเนินงานจัดประสพการณ์วิชาชีพครูแก่นิสิตนักศึกษาด้วยรวม 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 ในจำนวนผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 37 มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดประสพการณ์ วิชาชีพครูมาแล้วไม่เกิน 1 ปี อีกร้อยละ 34 ดำรงตำแหน่งมาแล้วระหว่าง 1-4 ปี และอีกร้อยละ 28 ดำรงตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา 5 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาด้าน วุฒิกการศึกษาของผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดประสพการณ์วิชาชีพครูแล้ว ปรากฏว่ามีผู้จบการศึกษาสูงสุดชั้นปริญญาโท กวาร์้อยละ 75 รองลงมา เป็นผู้จบ การศึกษาชั้นปริญญาเอก และปริญญาตรี ร้อยละ 13 และร้อยละ 10 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับสาขาวิชาที่จบการศึกษาสูงสุดแล้ว พบว่าผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง กับการจัดประสพการณ์วิชาชีพครู ร้อยละ 70 จบการศึกษาในสาขาวิชาศึกษา คำาสตร์และอีกร้อยละ 30 จบการศึกษาสูงสุดในสาขาวิชาที่ไม่ใช่ศึกษาคำาสตร์

ตารางที่ 4 ประสิทธิภาพของผู้บริหารในการมีส่วนร่วมดำเนินการจัดประสบการณ์
วิชาชีพครูในสถาบันที่สังกัด

ประสบการณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการจัด ประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นิสิตนักศึกษา		
ไม่เคย	66	32.2
เคย	139	67.8
2. ระยะเวลาที่เคยมีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นิสิตนักศึกษา		
ภายในระยะเวลา 1 ปี	120	86.3
ภายในระยะเวลา 2 ปี	10	7.2
2 ปี ผ่านมาแล้ว	10	7.2
มากกว่า 2 ปี	9	6.5
3. การมีส่วนร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอน ร่วมกับอาจารย์ เทศกในสถาบันที่สังกัด		
ไม่เคย	29	13.6
เคย	184	86.4
4. ระยะเวลาที่เคยมีส่วนร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการ ฝึกสอนร่วมกับอาจารย์ เทศกในสถาบันที่สังกัด		
ก. ก่อนส่งนิสิตนักศึกษาออกไปฝึกสอน	15	8.3
ข. ระหว่างที่ส่งนิสิตนักศึกษาไปฝึกสอน	5	2.8
ค. หลังจากที่นิสิตนักศึกษาเสร็จสิ้นการ ฝึกสอนแล้ว	8	4.4
ง. ทั้ง ก และ ข	7	3.9
จ. ทั้ง ข และ ค	5	2.8
ฉ. ทั้ง ก และ ค	13	7.2
ช. ทั้ง ก ข และ ค	128	70.7

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประสพการณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. การมีส่วนร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอน ร่วมกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันที่สังกัด		
ไม่เคย	27	12.7
เคย	185	87.3
6. ระยะเวลาที่เคยมีส่วนร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการ ฝึกสอนร่วมกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันที่สังกัด		
ก. ก่อนส่งนิสิตนักศึกษาออกไปฝึกสอน	17	9.3
ข. ระหว่างที่ส่งนิสิตนักศึกษาไปฝึกสอน	6	3.3
ค. หลังจากที่นิสิตนักศึกษา เสร็จสิ้น การฝึกสอนแล้ว	14	7.7
ง. ทั้ง ก และ ข	7	3.8
จ. ทั้ง ข และ ค	10	5.5
ฉ. ทั้ง ก และ ค	16	8.7
ช. ทั้ง ก ข และ ค	113	61.7
7. การออกนิเทศการฝึกสอนนิสิตนักศึกษาในสถาบันที่สังกัด		
ไม่เคย	31	14.7
เคย	180	85.3
8. ระยะเวลาที่เคยออกนิเทศการฝึกสอนนิสิต นักศึกษาในสถาบันที่สังกัด		
ภายใน 1 ปี	32	16.0
ภายใน 2 ปี	130	65.0
มากกว่า 2 ปี	38	19.0
9. การมีส่วนร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอน ร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง		
ไม่เคย	67	31.8
เคย	144	68.2

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเภทการณ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10. หัวข้อ เรื่องที่ เคยรวมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับ การฝึกสอนร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง		
ก. เกี่ยวกับงานที่จะต้องจัดฝึกให้แก่ นิสิตนักศึกษา	8	5.7
ข. เกี่ยวกับการประสานงานระหว่าง สถาบันฝึกหัดครูกับโรงเรียนฝึกสอน	16	11.4
ค. เกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกสอน ของนิสิตนักศึกษา	10	7.1
ง. ทั้ง ก และ ข	5	3.6
จ. ทั้ง ข และ ค	9	6.4
ฉ. ทั้ง ก และ ค	13	9.3
ช. ทั้ง ก ข และ ค	79	56.4
11. การมีส่วนร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอน นิสิตนักศึกษาร่วมกับบุคลากรท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พัฒนาการ		
ไม่เคย	176	83.4
เคย	35	16.6
12. หัวข้อ เรื่องที่ เคยรวมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการ ฝึกสอนนิสิตนักศึกษาร่วมกับบุคลากรท้องถิ่น		
ก. เกี่ยวกับงานที่จะต้องจัดฝึกให้แก่นิสิต นักศึกษา	5	14.3
ข. เกี่ยวกับการประสานงานระหว่างท้องถิ่น กับสถาบันฝึกหัดครู	7	20.0
ค. เกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกสอนของ นิสิตนักศึกษา	1	2.9
ง. ทั้ง ก และ ข	7	20.0

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประสพการณ์	จำนวน (คน).	ร้อยละ
จ. ทั้ง ข และ ค	1	2.9
ฉ. ทั้ง ก และ ค	2	5.8
ช. ทั้ง ก ข และ ค	12	34.3

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่หรือร้อยละ 67.8 เคยมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดประสพการณ์วิชาชีพครูแก่นิสิตนักศึกษา ส่วนอีกร้อยละ 32.2 ไม่เคยมีส่วนร่วม และในจำนวนผู้บริหารที่เคยมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดประสพการณ์วิชาชีพครูแก่นิสิตศึกษานั้น เกือบทั้งหมดหรือร้อยละ 86.3 เคยมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายฯ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี

สำหรับการมีส่วนร่วมในการประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ในสถาบันฝึกหัดครูที่สังกัด พบว่าส่วนใหญ่หรือร้อยละ 86.4 เคยมีส่วนร่วมในการประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ และร้อยละ 13.6 ไม่เคยมีส่วนร่วมฯ ในจำนวนผู้ที่เคยมีส่วนร่วมในการประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ในสถาบันฝึกหัดครูที่สังกัดนี้ ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 70.6 เคยร่วมประชุมสัมมนาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังจากที่นิสิตนักศึกษา เสร็จสิ้นการฝึกสอนแล้วมีเพียงร้อยละ 8.3 ที่เคยร่วมประชุมสัมมนาเฉพาะก่อนส่งนิสิตนักศึกษาไปฝึกสอน และร้อยละ 7.2 เคยร่วมประชุมสัมมนาร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ ทั้งก่อนและหลังจาก เสร็จสิ้นการฝึกสอนของนิสิตนักศึกษาแล้ว

การมีส่วนร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอนร่วมกับนิสิตนักศึกษาใน
สถาบันฝึกหัดครูที่สังกัด พบว่าผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่หรือร้อยละ 87.3
เคยร่วมประชุมสัมมนาร่วมกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันที่ตนสังกัด และร้อยละ 12.7
ไม่เคยร่วมประชุมสัมมนาฯ ในจำนวนผู้ที่เคยร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอน
ร่วมกับนิสิตศึกษานี้ ปรากฏว่าส่วนใหญ่หรือร้อยละ 61.7 เคยร่วมประชุมสัมมนา
ทั้งก่อนและระหว่างและหลังที่นิสิตนักศึกษา เสร็จสิ้นการฝึกสอนแล้ว มีเพียงร้อยละ
9.3 ที่เคยร่วมประชุมสัมมนา เฉพาะก่อนที่นิสิตนักศึกษาออกฝึกสอน ร้อยละ 8.7
เคยร่วมประชุมสัมมนาทั้งก่อนและหลังการฝึกสอน และร้อยละ 7.7 เคยร่วม
ประชุมสัมมนา เฉพาะหลังจากที่นิสิตนักศึกษา เสร็จสิ้นการฝึกสอนแล้ว

การออกนิเทศการฝึกสอนนิสิตนักศึกษาในสถาบันที่สังกัดพบว่า มีผู้บริหาร
ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่หรือร้อยละ 85.3 เคยออกนิเทศการฝึกสอนนิสิตนักศึกษา
และร้อยละ 14.7 ไม่เคยออกนิเทศ และในจำนวนผู้ที่เคยออกนิเทศการฝึกสอนนี้
พบว่าร้อยละ 65.0 เคยออกนิเทศ เมื่อ 2 ปีผ่านมาแล้ว รองลงมาหรือร้อยละ 19.0
เคยออกนิเทศ เมื่อกว่า 2 ปีผ่านมาแล้ว และอีกร้อยละ 16 เคยออกนิเทศ เมื่อไม่
เกิน 1 ปีมานี้

การมีส่วนร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอนร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง
พบว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 68.2 เคยร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยว
กับการฝึกสอนร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง และร้อยละ 31.8 ไม่เคยร่วมประชุมสัมมนา
เกี่ยวกับการฝึกสอนร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง ในจำนวนผู้ที่เคยร่วมประชุมสัมมนาร่วม
กับอาจารย์พี่เลี้ยงนี้ พบว่า เกินกว่าครึ่งหรือร้อยละ 56.4 เคยร่วมประชุมร่วมกับ
อาจารย์พี่เลี้ยง ทั้ง เกี่ยวกับการที่จะต้องจัดฝึกให้แก่ นิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับการประ-
สานงานระหว่างสถาบันฝึกหัดครูกับ โรงเรียนฝึกสอน และ เกี่ยวกับการประเมินผล
การฝึกสอนของนิสิตนักศึกษา รองลงมาหรือร้อยละ 11.4 เคยร่วมประชุมสัมมนา
เกี่ยวกับเรื่องการประสานงานระหว่างสถาบันฝึกหัดครูกับ โรงเรียนฝึกสอน ร้อยละ
9.3 เคยร่วมประชุมสัมมนาทั้ง เกี่ยวกับการที่จะต้องจัดฝึกให้แก่ นิสิตนักศึกษาและ
เกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกสอนของนิสิตนักศึกษา

การมีส่วนร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอนนิสิตนักศึกษา ร่วมกับบุคลากรท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พัฒนาการ พบว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่หรือร้อยละ 83.4 ไม่เคยร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอนนิสิตนักศึกษา ร่วมกับบุคลากรท้องถิ่นมีเพียงร้อยละ 16.6 เท่านั้นที่เคยร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอนนิสิตนักศึกษา ร่วมกับบุคลากรท้องถิ่น และในจำนวนผู้ที่เคยร่วมประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการฝึกสอนนิสิตนักศึกษา ร่วมกับบุคลากรท้องถิ่นนั้น พบว่าส่วนใหญ่หรือร้อยละ 34.3 เคยร่วมประชุมสัมมนาทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับการที่จะต้องจัดฝึกให้แก่ นิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับการประสานงานระหว่างท้องถิ่นกับสถาบันฝึกหัดครู และเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกสอนของนิสิตนักศึกษา รองลงมาหรือร้อยละ 20.0 เคยร่วมประชุมสัมมนาทั้งเกี่ยวกับงานที่จะต้องจัดฝึกให้แก่ นิสิตนักศึกษา และเกี่ยวกับการประสานงานระหว่างท้องถิ่นกับสถาบันฝึกหัดครู

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูด้านต่าง ๆ.

ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูนั้น ผู้วิจัยจะนำเสนอการวิเคราะห์ในแต่ละด้านรวม 6 ด้าน ได้แก่ สภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการเรียนการสอน ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานแนะแนว ด้านงานธุรการ ด้านงานพัฒนาสังคมและชุมชน และด้านงานพัฒนาบุคลิกภาพในการ เป็นครู โดยตั้งเกณฑ์ในการคิดค่าน้ำหนักค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแต่ละช่วง ดังนี้

4.50 - 5.00	ถือว่าได้ปฏิบัติหรือดำเนินการอยู่แล้วมากที่สุด
3.50 - 4.49	ถือว่าได้ปฏิบัติหรือดำเนินการอยู่แล้วมาก
2.50 - 3.49	ถือว่าได้ปฏิบัติหรือดำเนินการอยู่แล้วน้อย
1.50 - 2.49	ถือว่าได้ปฏิบัติหรือดำเนินการอยู่แล้วน้อยที่สุด
1.00 - 1.49	ถือว่าไม่ได้ปฏิบัติหรือดำเนินการเลย

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับสภาพการจัด
 ประสพการณ์วิชาชีพครูด้านการเรียนการสอน

ข้อที่	กิจกรรม	จำนวนผู้บริหาร (N = 208)		อันดับ
		\bar{X}	S.D.	
1.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ศึกษาหลักสูตร และแบบเรียน	3.98	0.91	3
2.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกทำบันทึกการ สอนรายวัน	4.13	0.85	1
3.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้สังเกตกิจกรรม การเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	3.77	0.88	5
4.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ทดลองสอนใน สถานการณ์จำลอง	3.76	0.92	6
5.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ทดลองสอนเพียง บางหัวข้อวิชาในสถานการณ์จริงใน โรงเรียน	3.28	1.17	10
6.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ปฏิบัติงานสอนจริง ในโรงเรียน	3.87	1.20	4
7.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกทำและใช้สื่อ การสอนชนิดต่าง ๆ	4.01	0.83	2
8.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกตรวจแบบฝึกหัด ของนักเรียน	3.43	1.99	8
9.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกสร้างแบบวัดผล และฝึกประเมินผลการเรียน	3.60	0.91	7
10.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกปกครองชั้นเรียน	3.39	1.12	9

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการเรียนการสอน เห็นว่าสถาบันฝึกหัดครูได้ดำเนินการจัดให้นิสิตนักศึกษาฝึกปฏิบัติในกิจกรรมด้านการฝึกทำบันทึกการสอนมากเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.13$) ส่วนกิจกรรมอื่น คือการจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกทำและใช้สื่อการสอน การจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ศึกษาหลักสูตรและแบบเรียน สถาบันฝึกหัดครูได้จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติมากเป็นอันดับสองและอันดับสามตามลำดับ ($\bar{X} = 4.01, 3.98$) อันดับสุดท้ายได้แก่การจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ทดลองสอนเพียงบางหัวข้อวิชาในสถานการณ์จริงในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.28$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับสภาพการจัด
 ประสพการณ์วิชาชีพครูด้านงานกิจการนักเรียน

ข้อที่	กิจกรรม	จำนวนผู้บริหาร (N = 208)		อันดับ
		\bar{X}	S.D.	
1.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกสังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านความต้องการและความสนใจต่องิจกรรมนักเรียน	3.39	0.93	4
2.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกวางแผนงานโครงการจัดกิจกรรมนักเรียน	3.29	1.02	5
3.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกร่วมกิจกรรมของชุมนุมต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.44	0.95	3
4.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นทั้งในและนอกหลักสูตร	3.56	0.92	2
5.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกช่วยในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน	3.58	0.93	1
6.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกประเมินผลการจัดกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียน	3.19	0.99	6

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูมีความเห็นว่าสถาบันฝึกหัดครูได้ดำเนินการจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้านงานกิจการนักเรียนในระดับมากเพียง 2 กิจกรรม คือ การจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกช่วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน และการจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นทั้งในและนอกหลักสูตร ($\bar{X} = 3.58$ และ 3.56) ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ที่สถาบันฝึกหัดครูจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในระดับน้อย ได้แก่ การฝึกร่วมกิจกรรมของชุมนุมต่าง ๆ ในโรงเรียน การฝึกสังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านความต้องการและความสนใจต่อกิจกรรมนักเรียน การฝึกวางแผนงานโครงการจัดกิจกรรมนักเรียน และการฝึกประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ($\bar{X} = 3.44-3.19$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับสภาพการจัด
 ประสภารณวิชาชีพครูตามงานแนะแนว

ข้อที่	กิจกรรม	จำนวนผู้บริหาร (N = 208)		อันดับ
		\bar{X}	S.D.	
1.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึก เก็บรวบรวมข้อมูล และจัดทำระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียน	2.94	1.00	4
2.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกสังเกตการณ์ปฏิบัติ งานโฮมรูมของอาจารย์พี่เลี้ยง	3.32	1.12	1
3.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงาน โฮมรูม	3.18	1.13	3
4.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกศึกษา เด็ก เป็น รายบุคคล พร้อมท้่งหาวิธีการแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง	3.30	1.03	2
5.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกรวบรวมและจัด เก็บข้อมูล เกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพและ การศึกษาต่อ	2.82	1.12	5
6.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกแนะแนวอาชีพ และแนะแนวการศึกษาต่อ	2.73	1.10	6
7.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกบริการให้ คำปรึกษาแก่นัก เรียนที่มาขอรับบริการ	2.71	1.10	7

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู มีความเห็นว่า
 สถาบันฝึกหัดครูได้ดำเนินการจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติทุกกิจกรรมในระดับ
 น้อย กล่าวคือค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในทุกกิจกรรมอยู่ระหว่าง 2.71 - 3.32
 โดยจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน โฮมรูมของอาจารย์พี่เลี้ยง
 มากกว่ากิจกรรมอื่น และจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกบริการให้คำปรึกษาแก่นัก เรียน
 ที่มาขอรับบริการน้อยกว่ากิจกรรมอื่น ๆ

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับสภาพการจัด
 ประสพการณ์วิชาชีพครูตามงานธุรการ

ข้อที่	กิจกรรม	จำนวนผู้บริหาร (N = 208)		อันดับ
		\bar{X}	S.D.	
1.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกสั่ง ปฏิบัติงาน สารบรรณของ โรงเรียน เช่น งาน หนังสือ โตตอบ งานจัดเก็บเอกสาร	2.36	1.07	4
2.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงาน สารบรรณของ โรงเรียน	2.30	1.05	5
3.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกสั่ง ปฏิบัติงาน ธุรการในชั้นเรียน เช่น การทำบัญชี เรียกชื่อ ทำทะเบียนนักเรียน ฯลฯ	3.36	1.03	1
4.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงาน ธุรการในชั้นเรียน	3.01	1.15	2
5.	จัดให้นิสิตนักศึกษาร่วมประชุมสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนประสพการณ์หลังการ ฝึกงานธุรการ	2.51	1.17	3

จากตารางที่ 8 พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูมีความเห็นว่าสถาบัน
 ฝึกหัดครูได้ดำเนินการจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้
 ในระดับน้อย คือ การจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกสั่ง ปฏิบัติงานธุรการในชั้นเรียน
 ($\bar{X} = 3.36$) การจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานธุรการในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.01$)
 และการจัดให้นิสิตนักศึกษาร่วมประชุมสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนประสพการณ์หลัง
 จากการศึกษาฝึกงานธุรการ ($\bar{X} = 2.51$) ส่วนกิจกรรมที่จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึก
 ปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด ได้แก่กิจกรรมการจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกสั่ง ปฏิบัติงาน
 สารบรรณของ โรงเรียน และกิจกรรมการฝึกปฏิบัติงานสารบรรณของ โรงเรียน
 ($\bar{X} = 2.36$ และ 2.30)

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับสภาพการจัด
 ประสพการณ์วิชาชีพครู ดานงานพัฒนาสังคมและชุมชน

ข้อที่	กิจกรรม	จำนวนผู้บริหาร (N = 208)		อันดับ
		\bar{X}	S.D.	
1.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกสำรวจและ วิเคราะห์ชุมชน	2.54	1.18	4
2.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกวางแผนงาน โครงการพัฒนาสังคมและชุมชน	2.59	1.24	2
3.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกติดต่อและ ประสานงานการพัฒนาสังคมและชุมชน ร่วมกับบุคคลท้องถิ่น	2.62	1.23	1
4.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงาน พัฒนาสังคมและชุมชนด้านต่าง ๆ เช่น ดานอนามัยชุมชน.	2.57	1.25	3
5.	จัดให้ลิตนักศึกษาได้มี โอกาสร่วม ประชุมสัมมนา เพื่อประเมินผลงาน พัฒนาสังคมและชุมชนกับบุคลากรที่ เกี่ยวข้อง เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พัฒนากร	2.25	1.19	5

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูมีความเห็นว่าสถาบัน
 ฝึกหัดครูได้ดำเนินการจัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในด้านนี้อยู่
 ในระดับน้อยเกือบทุกกิจกรรม (\bar{X} 2.62-2.25) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรม
 ที่จัดให้ลิตนักศึกษาได้ร่วมประชุมสัมมนา เพื่อประเมินผลงานพัฒนาสังคมและชุมชน
 กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องนั้นจัดให้ในระดับน้อยที่สุด (\bar{X} = 2.25)

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับสภาพการจัด
 ประสภารณวิชาชีพครู งานพัฒนาบุคลากรในการ เป็นครู

ข้อที่	กิจกรรม	จำนวนผู้บริหาร (N = 208)		อันดับ
		\bar{X}	S.D.	
1.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกด้านกรียา มารยาทให้เหมาะสมกับการ เป็นครู	3.97	0.93	5
2.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกพัฒนาการ แต่งกายให้เหมาะสมกับการ เป็นครู	4.13	0.89	1
3.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกการใช้ถ้อยคำ ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการ เป็นครู	4.06	0.89	3
4.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกวางตัวให้ เหมาะสมกับการ เป็นครู	4.12	0.85	2
5.	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกตนเองในการ หาความรู้ เพิ่มเติมอยู่เสมอ	4.05	0.89	4

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูมีความเห็นว่าสถาบัน
 ฝึกหัดครูได้ดำเนินการจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมาก
 ($\bar{X} = 3.97-4.13$) โดยเน้นกิจกรรมการฝึกพัฒนาการการแต่งกายให้เหมาะสม
 กับการ เป็นครูมาก เป็นอันดับแรก และรองลงมาคือ การจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึก
 วางตัวให้ เหมาะสมกับการ เป็นครู การจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกการใช้ถ้อยคำ
 ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการ เป็นครู ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับสภาพการ
จัดประสบการณ์วิชาชีพครูด้านต่าง ๆ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ
ทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพ
ครูด้านการเรียนการสอน จำแนกตามกลุ่มผู้บริหารที่รับผิดชอบใน
การจัดประสบการณ์วิชาชีพ

ข้อที่	กิจกรรม	ผู้บริหาร						F
		กลุ่ม 1		กลุ่ม 2		กลุ่ม 3		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ ศึกษาหลักสูตรและ แบบเรียน	4.09	0.76	3.80	0.98	4.25	0.97	3.70*
2	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึก ทำบันทึกการสอนรายวัน	4.14	0.80	4.09	0.87	4.21	0.90	0.22
3	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ สังเกตกิจกรรมการเรียน การสอนอย่างเป็นระบบ	3.71	0.87	3.77	0.87	4.00	0.88	1.08
4	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ ทดลองสอนในสถาน การณ์จำลอง	3.83	0.81	3.68	0.98	3.86	1.01	0.73
5	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ ทดลองสอนเพียงบางวิชา ในสถานการณ์จริงใน โรงเรียน	3.22	1.17	3.20	1.12	3.57	1.35	1.13
6	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ ปฏิบัติงานสอนจริงใน โรงเรียน	3.94	1.05	3.82	1.25	3.83	1.47	0.22

ตารางที่ 11) (ต่อ)

ข้อที่	กิจกรรม	ผู้บริหาร						F
		กลุ่ม 1		กลุ่ม 2		กลุ่ม 3		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
7	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกทำและใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ	4.08	0.74	3.89	0.84	4.14	0.95	1.58
8	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกตรวจแบบฝึกหัดของนักเรียน	3.36	1.13	3.39	1.25	3.71	1.21	1.00
9	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกสร้างแบบวัดผลและประเมินผลการเรียน	3.64	0.95	3.43	0.81	3.53	1.02	3.49*
10	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกปกครองชั้นเรียน	3.30	1.12	3.34	1.10	3.72	1.14	1.64

* $p < .05$

จากตารางที่ 11 พบว่าโดยส่วนใหญ่แล้วผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดประสบการณ์วิชาชีพด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นกิจกรรมการจัดให้ลิตนักศึกษาได้ศึกษาหลักสูตรแบบเรียน และกิจกรรมการจัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึกสร้างแบบวัดผลและฝึกประเมินผลการเรียน เท่านั้นที่พบว่าผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มมาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของ เชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison on Treatment Means) ไม่ปรากฏว่ามีคู่ใดที่มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันทั้ง 2 กิจกรรม

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานระดับการณวิชาชีพครูตามงานกิจการนักเรียน จำแนกตามกลุ่มผู้บริหารที่รับผิดชอบในการจัดระดับการณวิชาชีพครู

ข้อที่	กิจกรรม	ผู้บริหาร						F
		กลุ่ม 1		กลุ่ม 2		กลุ่ม 3		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึก ผู้สังเกตพฤติกรรมนักเรียน ด้านความต้องการและ ความสนใจต่อกิจกรรม นักเรียน	3.41	0.88	3.32	0.95	3.55	0.99	0.70
2	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึก วางแผนงานโครงการจัด กิจกรรมนักเรียน	3.53	0.86	3.01	0.05	3.52	1.12	6.46*
3	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึก รวมกิจกรรมของชุมนุม ต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.47	0.91	3.37	0.93	3.61	1.07	0.71
4	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึก รวมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ โรงเรียนจัดขึ้นทั้งในและ นอกหลักสูตร	3.55	0.82	3.51	0.91	3.79	1.10	1.03
5	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึก ช่วยในการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ของนักเรียน	3.57	0.82	3.51	0.98	3.86	0.99	1.66
6	จัดให้ลิตนักศึกษาได้ฝึก ประเมินผลการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ของนักเรียน	3.17	0.82	3.06	1.06	3.57	1.10	2.95

* $p < .05$

จากตารางที่ 12 พบว่าผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูด้านนี้ โดยส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ .05 มีเพียงกิจกรรมเดียวคือ กิจกรรมการจัดให้นักศึกษได้ฝึกวางแผนงาน โครงการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ .05 โดยที่ผู้บริหารกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 มีความคิดเห็นว่าสถาบันฝึกหัดครูได้จัดให้นักศึกษได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$ และ 3.52) ส่วนผู้บริหารกลุ่มที่ 2 เห็นว่าสถาบันฝึกหัดครูได้จัดให้นักศึกษได้ฝึกปฏิบัติในระดับน้อย ($\bar{X} = 3.01$) แต่เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 3 กลุ่มมาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของ เชฟ เฟ (Scheffe's Multiple Comparison on Treatment Means) ก็ปรากฏว่ากลุ่ม 1 และ 2 มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13: เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
 งานงานแนะแนว จำแนกตามกลุ่มผู้บริหารที่รับผิดชอบในการจัด
 ประสบการณ์วิชาชีพครู

ข้อที่	กิจกรรม	ผู้บริหาร						F
		กลุ่ม 1		กลุ่ม 2		กลุ่ม 3		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึก รวบรวมข้อมูลและจัดทำ ระเบียบต่าง ๆ ของ โรงเรียน	2.97	0.89	2.90	0.99	2.96	1.26	0.14
2	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึก สังเกตการปฏิบัติงาน โฮมรูมของอาจารย์พี่เลี้ยง	3.12	0.96	3.43	1.15	3.50	1.32	2.00
3	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ ฝึกปฏิบัติงาน โฮมรูม	3.04	0.94	3.26	1.21	3.25	1.32	0.88
4	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึก ศึกษา เด็ก เป็นรายบุคคล พร้อมทั้งหาวิธีการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง	3.26	0.97	3.29	1.06	3.45	1.15	0.36
5	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึก รวบรวมและจัดเก็บข้อมูล เกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ และการศึกษาต่อ	3.00	1.05	2.62	1.12	2.89	1.17	2.44
6	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ ฝึกแนะแนวการศึกษาต่อ	2.92	1.00	2.49	1.11	3.04	1.23	4.36*
7	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึก บริการให้คำปรึกษาแก่นัก เรียนที่มาขอรับบริการ	2.83	0.95	2.53	1.13	3.00	1.33	2.60

* $p < .05$

จากตารางที่ 13 พบว่าผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในกิจกรรมต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 มีเพียงกิจกรรมเดียวคือการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกแนะแนวอาชีพและแนะแนวการศึกษาต่อที่ผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ .05 โดยทั้งกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 เห็นว่าสถาบันการฝึกหัดครูได้จัดกิจกรรมนี้ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.90$ และ 3.04) ส่วนกลุ่มที่ 2 เห็นว่าสถาบันฝึกหัดครูได้จัดกิจกรรมนี้ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.49$) แต่เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 3 กลุ่มมาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของ เชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison on Treatment Means) ปรากฏว่าคู่ที่แตกต่างกันคือ กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูตามงานธุรการ จำแนกตามกลุ่มผู้บริหารที่รับผิดชอบในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

ข้อที่	กิจกรรม	ผู้บริหาร						F
		กลุ่ม 1		กลุ่ม 2		กลุ่ม 3		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกสังเกตงานสารบรรณของโรงเรียน เช่น งานหนังสือ โตตอบ งานจัดเก็บเอกสาร	2.38	0.96	2.24	1.08	2.69	1.28	1.96
2	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานสารบรรณของโรงเรียน	2.34	0.97	2.25	1.10	2.41	1.15	0.28
3	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกสังเกตงานธุรการในชั้นเรียน เช่น การทำบัญชีเรียกชื่อ การทำทะเบียนนักเรียน ฯลฯ	3.12	1.01	3.47	1.02	3.62	0.98	3.71*
4	จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานธุรการในชั้นเรียน	2.81	1.03	3.09	1.17	3.21	1.26	1.91
5	จัดให้นิสิตศึกษาร่วมประชุมสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์หลังการฝึกงานธุรการ	2.55	1.03	2.40	1.27	2.79	1.24	1.27

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่าผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพในกิจกรรมต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 มีเพียงกิจกรรมเดียวคือ การจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกสังเกตงานธุรการในชั้นเรียน เช่น การทำบัญชี เรียกชื่อ การทำทะเบียนนักเรียน ฯลฯ ที่ผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 โดยกลุ่มที่ 3 มีความเห็นว่าสถาบันฝึกหัดครูได้จัดกิจกรรมนี้ให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกมาก ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 เห็นว่าสถาบันฝึกหัดครูได้จัดกิจกรรมนี้ให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกน้อย ($\bar{X} = 3.12$ และ 3.47) แต่เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มมาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison on Treatment Means) ไม่ปรากฏว่าคู่ใดที่มีความแตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
 ดานงานพัฒนาสังคมและชุมชน จำแนกตามกลุ่มผู้บริหารที่รับผิดชอบ
 ในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

ข้อที่	กิจกรรม	ผู้บริหาร						F
		กลุ่ม 1		กลุ่ม 2		กลุ่ม 3		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	จัดให้ลิตนนักศึกษาได้ฝึก สำรวจและวิเคราะห์ ชุมชน	2.79	1.12	2.33	1.25	2.62	1.01	3.31*
2	จัดให้ลิตนนักศึกษาได้ฝึก วางแผนงาน โครงการ พัฒนาสังคมและชุมชน	2.79	1.14	2.40	1.31	2.66	1.20	2.10
3	จัดให้ลิตนนักศึกษาได้ฝึก ติดต่อและประสานงาน การพัฒนาสังคมและชุมชน ร่วมกับบุคลากรท้องถิ่น	2.84	1.11	2.44	1.33	2.66	1.14	2.29
4	จัดให้ลิตนนักศึกษาได้ฝึก ปฏิบัติงานพัฒนาสังคมและ ชุมชนด้านต่าง ๆ เช่น ด้านอนามัยชุมชน	2.81	1.10	2.36	1.32	2.66	1.37	2.72
5	จัดให้ลิตนนักศึกษาได้มี โอกาสร่วมประชุมสัมมนา เพื่อประเมินผลงานพัฒนา สังคมและชุมชนกับบุคลากร ที่เกี่ยวข้อง เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พัฒนาการ	2.49	1.10	2.05	1.28	2.31	1.07	2.96

* p < .05

จากตารางที่ 15 พบว่าผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพในกิจกรรมต่างๆ โดยส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 มีเพียงกิจกรรมเดียว คือ การจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกสำรวจและวิเคราะห์ชุมชนที่ผู้บริหารที่ผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 เห็นว่าสถาบันฝึกหัดครูได้จัดกิจกรรมนี้ให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกในระดับน้อย ($X = 2.73, 2.62$) และกลุ่มที่ 2 เห็นว่าได้จัดกิจกรรมนี้ให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด ($X = 2.33$) แต่เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มมาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison on Treatment Means) ปรากฏว่าคู่ที่มีความแตกต่างกันคือกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูตามงานพัฒนาบุคลิกภาพในการเป็นครู จำแนกตามกลุ่มผู้บริหารที่รับผิดชอบในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

ข้อที่	กิจกรรม	ผู้บริหาร						F
		กลุ่ม 1		กลุ่ม 2		กลุ่ม 3		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	จัดให้ลิสต์นักศึกษาได้ฝึกงานกริยามารยาทให้เหมาะสมกับการเป็นครู	3.92	0.77	3.91	1.06	4.28	0.88	1.87
2	จัดให้ลิสต์นักศึกษาได้ฝึกพัฒนาการแต่งกายให้เหมาะสมกับการเป็นครู	4.03	0.83	4.13	0.96	4.38	0.82	1.67
3	จัดให้ลิสต์นักศึกษาได้ฝึกการไปถอยค่าต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการเป็นครู	3.96	0.85	4.07	0.96	4.28	0.80	1.32
4	จัดให้ลิสต์นักศึกษาได้ฝึกวางตัวให้เหมาะสมกับการเป็นครู	4.03	0.78	4.11	0.93	4.38	0.78	1.83
5	จัดให้ลิสต์นักศึกษาได้ฝึกตนเองในการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	3.93	0.97	4.06	0.85	4.32	0.77	1.95

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่าผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในกิจกรรมต่าง ๆ ทุกกิจกรรมไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ จัดประสบการณ์วิชาชีพครู คำนวณการ เรียนการสอน จำแนกตามสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	กิจกรรม	วิทยาลัยครู						คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์							F
		พระนคร X̄ S.D.	สวนสุนันทา X̄ S.D.	จันทระเกษม X̄ S.D.	สวนกุหลาบ X̄ S.D.	ธนบุรี X̄ S.D.	บ้านสมเด็จเจ้า X̄ S.D.	ครุศาสตร์ X̄ S.D.	เกษตร X̄ S.D.	รามคำแหง X̄ S.D.	พลศึกษา X̄ S.D.	ประสานมิตร X̄ S.D.	เทพศิรินทร์ X̄ S.D.	บางเขน X̄ S.D.	
1	จัดให้นักศึกษาศึกษาภาคทฤษฎีและแบบเรียน	4.21 0.79	4.12 0.73	4.06 0.75	4.04 0.82	4.10 0.99	3.65 0.79	4.11 0.90	3.67 0.98	3.80 0.63	4.30 0.67	3.53 1.51	4.27 1.19	3.83 0.83	1.10
2	จัดให้นักศึกษาศึกษาภาคปฏิบัติทางการสอนรายวัน	4.21 0.79	4.38 0.57	4.06 0.75	3.96 0.98	4.10 0.88	4.00 0.61	4.39 0.70	4.17 0.72	4.10 0.74	4.50 0.53	3.73 1.44	3.91 1.30	4.08 0.67	0.98
3	จัดให้นักศึกษาศึกษาภาคทฤษฎีและการสอนบางเป็นระบบ	3.58 1.22	3.48 0.77	3.94 0.68	3.70 0.88	3.70 0.82	3.53 0.72	4.11 0.76	4.62 0.65	3.30 0.82	3.56 0.73	3.87 0.99	4.18 0.87	3.58 0.79	2.43*
4	จัดให้นักศึกษาศึกษาภาคทฤษฎีสอนในสถานการณจริง	4.06 0.87	3.88 0.73	3.94 0.66	3.74 0.86	3.60 0.84	3.06 1.03	3.89 0.68	4.23 0.83	3.78 0.97	3.70 0.82	3.36 1.39	3.64 1.21	3.92 0.79	1.76
5	จัดให้นักศึกษาศึกษาภาคทฤษฎีสอนเทียบบางหัวข้อวิชาในสถานการณจริงในโรงเรียน	3.94 1.00	2.84 1.07	3.88 0.86	3.09 1.16	3.33 1.32	2.94 1.39	3.28 1.13	3.50 1.00	3.40 0.97	2.70 1.49	2.93 1.21	4.09 0.83	2.92 1.16	2.39*
6	จัดให้นักศึกษาศึกษาภาคปฏิบัติงานสอนจริงในโรงเรียน	4.28 0.83	3.46 1.39	4.35 0.70	4.09 1.07	4.30 1.06	3.47 1.07	4.11 1.02	4.31 1.03	3.70 0.82	3.60 1.71	3.86 1.51	3.55 1.51	3.17 1.34	1.73
7	จัดให้นักศึกษาศึกษาภาคปฏิบัติและใช้สื่อการสอนชนิดต่างๆ	4.32 0.67	3.81 0.80	4.00 0.71	3.96 0.98	3.78 0.83	3.53 0.87	4.28 0.67	4.33 0.98	4.10 0.57	4.00 0.94	4.07 1.03	4.27 0.79	3.75 0.45	1.45
8	จัดให้นักศึกษาศึกษาภาคทฤษฎีรวบรวมฝึกหัดของฝึกเรียน	3.89 1.13	2.88 1.05	3.59 1.18	3.35 1.15	3.00 1.41	3.18 1.01	3.50 1.20	3.42 0.90	3.00 1.32	3.40 1.43	4.07 0.49	3.82 1.54	2.83 0.94	2.95*
9	จัดให้นักศึกษาศึกษาภาคทฤษฎีสร้างแบบฝึกหัดและฝึกประเมินผลการเรียน	3.89 0.88	3.48 0.82	3.76 0.90	3.43 0.99	3.22 1.30	3.53 0.83	3.67 1.08	3.67 0.65	3.50 0.71	4.00 1.05	3.60 0.91	3.45 1.04	3.50 0.80	0.65
10	จัดให้นักศึกษาศึกษาภาคปฏิบัติตรวจสอบชั้นเรียน	3.83 0.86	3.00 1.02	3.59 1.12	3.13 1.18	3.33 1.41	3.24 0.97	3.78 1.67	3.50 0.90	3.10 0.99	3.70 1.25	3.60 1.18	4.00 1.26	2.50 0.90	2.04*

* P < .05

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูตามงานกิจกรรมนักเรียน จำนวนตามสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	กิจกรรม	วิทยาลัยครู						คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์								F												
		พระนคร		สวนสุนันทา		จันทร์เกษม		สวนกุหลาบ		ธมบุรี		บ้านสมเด็จเจ้า		ครุศาสตร์			เกษตร		รามคำแหง		ศิลปศึกษา		ประสานมิตร		เทพรัตน		บางเขน	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	จัดให้นักศึกษาค้นคว้า ทั้งในและนอกห้องเรียน ตามความต้องการและ ความสนใจของกิจกรรม นักเรียน	3.70	0.92	3.15	0.88	3.71	0.69	3.27	0.88	3.13	0.99	2.94	0.83	3.72	1.02	4.00	0.58	3.10	0.74	3.30	1.16	3.47	1.25	3.45	0.82	3.00	0.85	1.94*
2	จัดให้นักศึกษาค้นคว้า วางแผนงานโครงการ จัดกิจกรรมนักเรียน	3.26	0.93	3.50	0.91	3.71	0.77	3.59	0.73	3.00	1.32	2.88	1.02	3.33	0.97	3.69	1.18	3.30	0.82	3.90	0.99	2.27	0.96	2.91	1.14	3.17	1.03	2.95*
3	จัดให้นักศึกษาค้นคว้า รวมกิจกรรมของชุมชน ต่างๆ ในโรงเรียน	3.55	0.83	3.48	1.19	3.82	0.88	3.76	0.77	3.30	0.95	3.00	0.89	3.44	0.86	3.69	0.75	3.10	0.88	3.67	0.87	3.27	1.03	3.09	1.22	3.09	0.94	1.30
4	จัดให้นักศึกษาค้นคว้า รวมกิจกรรมต่างๆ ที่ โรงเรียนจัดขึ้นทั้งใน และนอกหลักสูตร	3.55	0.89	3.69	0.88	3.88	0.86	3.82	0.73	3.44	1.13	3.12	0.93	3.72	0.83	3.69	0.75	3.30	1.06	4.00	1.00	3.33	0.82	3.45	1.21	2.92	0.90	1.66
5	จัดให้นักศึกษาค้นคว้า รวมในการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ของนักเรียน	3.75	0.91	3.50	0.95	3.94	0.90	3.64	0.73	3.50	1.08	3.35	0.86	3.89	0.68	3.85	0.80	3.20	1.03	4.00	0.82	3.47	0.99	3.27	1.42	2.92	0.79	1.63
6	จัดให้นักศึกษาค้นคว้า ประเมินผลการจัด กิจกรรมต่างๆ ของ นักเรียน	3.16	0.96	3.32	0.95	3.59	0.94	3.27	0.83	2.90	1.20	3.18	0.81	3.00	1.03	3.77	0.83	2.90	0.74	3.90	0.88	2.80	1.08	2.60	1.43	2.75	0.87	2.08*

* P < .05

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพการจัดประชุมการวิจัยวิทยุ ความงานและแนว จำนวนความสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	กิจกรรม	วิทยาลัยครู						คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์								F												
		พระนคร		สวนสุนันทา		จันทรมณฑล		สวนดุสิต		ธบุรี		บ้านสมเด็จเจ้า		ครุศาสตร์			เกษตร		รวม		พลศึกษา		ประสาสมัคร		หมู่บ้าน		บางเขน	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	จัดให้สภานักศึกษาได้มีกิจกรรมรวมของชมรมและจัดพักระเบียบทาง ๆ ของโรงเรียน	3.35	1.42	2.62	0.85	3.25	0.93	3.13	0.87	2.89	1.05	2.69	0.79	3.22	0.81	2.33	0.72	2.70	0.95	3.33	1.41	2.86	0.95	2.18	0.75	2.92	1.00	1.71
2	จัดให้สภานักศึกษาได้มีสิ่งเเวดการปฏิบัติงานสโมสรของอาจารย์เลี้ยง	3.45	1.39	2.96	0.82	3.20	0.86	3.13	1.01	2.78	1.30	2.69	0.70	3.61	1.20	4.08	0.79	3.60	0.97	3.22	1.72	3.86	0.86	4.27	1.01	2.82	0.98	3.00*
3	จัดให้สภานักศึกษาได้มีปฏิบัติงานสโมสร	3.30	1.34	2.77	0.76	3.20	0.86	2.95	1.00	2.78	1.30	2.65	0.72	3.56	1.15	4.08	0.79	3.50	0.85	3.11	1.62	3.27	1.33	4.00	1.34	2.83	1.11	2.44*
4	จัดให้สภานักศึกษาได้มีศึกษาเอกเป็นรายบุคคลพร้อมทั้งหาวิธีการแก้ปัญหาทาง ๆ ที่เกิดขึ้นร่วมกับอาจารย์เลี้ยง	2.90	1.17	3.31	0.88	3.56	0.81	3.65	1.11	2.89	0.93	3.06	0.93	3.28	0.89	3.08	0.90	3.80	0.74	3.40	1.58	3.57	1.22	3.18	1.08	3.08	1.00	1.14
5	จัดให้สภานักศึกษาได้มีรวบรวมและจัดกิจกรรมชมรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพและการศึกษาต่อ	3.05	1.32	2.80	0.82	3.19	0.83	3.00	1.09	2.44	1.01	2.80	1.01	2.61	1.14	2.00	1.28	3.50	1.08	3.67	1.22	2.40	1.24	2.45	0.82	2.82	1.08	2.10*
6	จัดให้สภานักศึกษาได้มีแนะแนวอาชีพและแนะแนวการศึกษาต่อ	2.95	1.27	2.92	0.89	2.88	0.81	2.91	1.04	2.22	0.97	2.88	0.96	2.78	0.94	2.00	1.28	3.30	0.95	3.56	1.59	2.00	1.00	2.18	0.98	2.67	1.07	2.48*
7	จัดให้สภานักศึกษาได้มีบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มาขอรับบริการ	2.84	1.26	2.81	0.98	2.94	0.68	2.83	0.98	2.33	1.00	2.80	0.86	3.00	0.97	2.08	1.38	3.30	1.16	3.78	1.30	1.86	0.86	1.82	0.75	2.58	1.08	3.35*

*P < .05

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูตามงานบูรณาการ จำนวนตามสถาบันฝึกครู

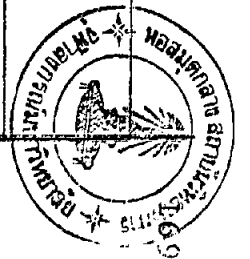
ข้อที่	กิจกรรม	วิทยาลัยครู									คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์							F										
		พระนคร		สวนสุนันทา		จันทร์เกษม		สวนดุสิต		ธนบุรี		บ้านสมเด็จเจ้า		ครุศาสตร์		เกษตร			รามคำแหง		พลศึกษา		ประสานมิตร		เทพรัตน		บางเขน	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	จัดให้นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สังเกตงานบูรณาการ ของโรงเรียน เช่น งาน หนังสือใบประกอบ งานจัด- เกมเอกสาร	2.53	1.17	2.38	1.06	2.88	0.62	2.52	0.99	2.56	1.01	2.41	1.12	2.22	1.06	1.83	1.05	2.40	1.17	2.80	1.48	1.60	0.63	2.36	1.36	2.08	0.90	1.58
2	จัดให้นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติงานบูรณาการของ โรงเรียน	2.42	1.07	2.27	1.12	2.67	0.70	2.43	1.04	2.33	0.87	2.53	1.18	2.22	1.06	1.83	1.03	2.50	1.08	2.50	1.41	1.80	0.94	2.18	1.17	2.08	0.90	0.90
3	จัดให้นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สังเกตงานบูรณาการ ในชั้น เรียน เช่น งานทำบัญชี เรียกชื่อ ทำทะเบียน- นักเรียน ฯลฯ	3.37	1.26	3.00	0.98	3.63	0.81	3.48	1.16	3.11	0.78	3.38	1.20	3.28	1.18	3.50	0.52	3.00	1.15	3.60	0.97	3.60	0.83	4.00	0.89	2.92	1.00	1.21
4	จัดให้นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติงานบูรณาการ ในชั้น เรียน	3.16	1.21	2.88	1.11	3.56	0.96	3.04	1.02	2.67	0.87	3.00	1.27	2.94	1.11	2.82	0.98	2.50	0.97	2.90	1.52	3.00	1.30	3.64	1.50	2.75	0.97	0.96
5	จัดให้นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สัมภาษณ์เพื่อนจากสถาบัน ประสบการณ์จนถึงการฝึก งานบูรณาการ	2.63	1.16	2.58	1.10	3.13	0.96	2.70	1.11	2.33	1.00	2.59	1.06	2.28	1.07	2.00	1.41	2.40	1.17	2.80	1.62	1.67	0.98	2.91	1.38	2.42	1.08	1.59

* P < .05

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดประชุมการศึกษาค้นคว้างานพัฒนาสังคมและชุมชน จำแนกตามสถานศึกษา

ข้อที่	กิจกรรม	วิทยาลัยครู						คณะครุศาสตร์ ศึกษาสาคร								F												
		พระนคร		สวนสุนันทา		จันทระเกษม		สวนดุสิต		ธนบุรี		บ้านสมเด็จเจ้า		ครุศาสตร์			เกษตร		รามรา		พณิชยการ		ประสานมิตร		ปทุมวัน		บางเขน	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	จัดทัศนศึกษาศึกษาโครงการวิจัยและวิเคราะห์ชุมชน	3.00	1.46	2.73	0.83	2.94	0.68	3.00	1.09	2.44	0.88	2.41	1.12	2.50	1.42	2.08	1.68	2.30	1.42	2.70	0.99	1.50	0.85	2.09	0.94	2.33	1.07	2.25*
2	จัดทัศนศึกษาศึกษาโครงการวางแผนงานโครงการพัฒนาสังคมและชุมชน	2.94	1.35	2.73	1.12	3.13	0.72	3.04	1.11	2.44	0.88	2.65	1.11	2.56	1.46	2.08	1.68	2.30	1.42	3.10	1.20	1.47	0.74	2.18	1.08	2.33	1.30	2.39*
3	จัดทัศนศึกษาศึกษาโครงการศึกษาค้นคว้าและประสานงานการพัฒนาสังคมและชุมชนร่วมกับบุคลากรท้องถิ่น	2.94	1.43	2.85	1.08	3.25	0.68	3.04	1.07	2.33	0.71	2.59	1.18	2.67	1.46	2.08	1.68	2.70	1.42	3.00	1.25	1.47	0.74	2.18	1.08	2.25	1.06	2.62*
4	จัดทัศนศึกษาศึกษาโครงการปฏิบัติงานพัฒนาสังคมและชุมชนตามภาพ ๆ ในความหมายชุมชน	2.94	1.39	2.88	1.03	3.06	0.85	3.00	1.13	2.44	0.88	2.35	1.17	2.56	1.50	2.25	1.66	2.10	1.20	3.10	1.52	1.40	0.74	2.45	1.37	2.08	0.90	2.55*
5	จัดทัศนศึกษาศึกษาโครงการโอกาสรวมประชุมสัมมนาเพื่อประเมินผลงานพัฒนาสังคมและชุมชนกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พัฒนาการ	2.50	1.42	2.54	0.95	2.69	0.95	2.61	1.20	1.78	1.09	2.18	1.19	2.50	1.47	2.08	1.68	1.90	0.99	2.40	0.97	1.33	0.72	1.91	1.04	1.92	1.00	1.83*

* P < .05

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูกับงานด้านบุคลิกภาพในการเป็นครู จำนวนเฉพาะงานบัณฑิตครู

ข้อที่	กิจกรรม	วิทยาลัยครู						คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์								F
		พระนคร	ส่วนสุโขทัย	จังหวัดเกษม	สวนดุสิต	ธนบุรี	บ้านสมเด็จเจ้า	ครุศาสตร์	เกษตร	รามคำแหง	พลศึกษา	ประสานมิตร	ปทุมวัน	บางเขน		
		\bar{X} S.D.	\bar{X} S.L.	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.		
1	จัดให้บัณฑิตศึกษาได้ฝึก ทวนทฤษฎีตามรายวิชาให้ เหมาะสมกับการเป็นครู	3.95 1.03	4.23 0.76	4.06 0.85	3.78 0.80	4.00 0.71	3.82 0.95	4.22 0.81	3.92 0.79	3.70 1.06	4.30 0.95	3.93 1.03	3.82 1.17	3.67 1.37	0.71	
2	จัดให้บัณฑิตศึกษาได้ฝึก พัฒนาการแห่งกายให้ เหมาะสมกับการเป็นครู	4.00 1.11	4.27 0.73	4.25 0.77	3.96 0.82	4.11 0.78	4.06 1.03	4.39 0.70	4.17 0.72	4.00 0.82	4.70 4.48	3.93 1.10	4.18 0.75	3.67 1.37	1.02	
3	จัดให้บัณฑิตศึกษาได้ฝึก ความรู้โดยอาศัยทาง ให้เหมาะสมกับการเป็น ครู	4.21 0.79	4.31 0.84	3.88 0.89	3.83 0.83	3.89 0.78	3.94 1.03	4.28 0.83	4.25 0.62	3.70 0.82	4.50 0.53	4.00 1.07	4.18 0.87	3.67 1.37	1.15	
4	จัดให้บัณฑิตศึกษาได้ฝึก วางตัวให้เหมาะสมกับ การเป็นครู	4.16 0.83	4.31 0.68	3.94 0.93	3.96 0.82	4.11 0.78	4.12 0.93	4.39 0.70	4.33 0.65	3.60 0.84	4.60 0.52	4.00 1.00	4.18 0.75	3.75 1.36	1.27	
5	จัดให้บัณฑิตศึกษาได้ฝึก ตนเองในการหาความรู้ เพิ่มเติมอยู่เสมอ	3.94 0.94	4.19 0.80	3.94 0.93	3.83 0.78	3.89 0.78	3.88 1.36	4.44 0.70	4.17 0.72	4.00 0.94	4.56 0.53	4.07 0.70	4.18 0.75	3.67 1.23	1.05	

* P < .05

จากตารางที่ 17-22 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูแต่ละแห่ง เกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูด้าน
ต่าง ๆ พบว่า ผู้บริหารแต่ละสถาบันฝึกหัดครูมีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพการจัด
ประสบการณ์วิชาชีพครูแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูมีความเห็นว่า
สถาบันที่ตนสังกัดจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในกิจกรรมต่าง ๆ
ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 ยกเว้นใน 4 กิจกรรม คือ การจัด
ให้นิสิตนักศึกษาได้สังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ การจัดให้
นิสิตนักศึกษาได้ทดลองสอน เพียงบางหัวข้อวิชาในสถานการณ์จริงในโรง เรียน
การจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกตรวจแบบฝึกหัดของนักเรียน และการจัดให้นิสิตนัก-
ศึกษาได้ฝึกปกครองชั้นเรียน พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูแต่ละแห่งมีความเห็น
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ .05 แต่ เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของแต่ละสถาบัน
มาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบของ เชฟเฟ (Scheffe's
Multiple Comparision on Treatment Mean) ไม่ปรากฏว่ามีคู่ใดที่มีคะแนนเฉลี่ย
แตกต่างกันในทั้ง 4 กิจกรรม

ด้านงานกิจการนักเรียน พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูมีความเห็นว่า
สถาบันที่ตนสังกัด จัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในกิจกรรมต่าง ๆ
ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 ยกเว้นใน 3 กิจกรรม คือ กิจกรรม
การจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกสังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านความต้องการ และความ
สนใจต่อกิจกรรมนักเรียน การจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกวางแผนงานโครงการจัด
กิจกรรมนักเรียน การจัดให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
ของนักเรียน ที่พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูแต่ละแห่งมีความเห็นแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญในระดับที่ .05 แต่ เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของแต่ละสถาบันมาทำการทดสอบ
ความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบของ เชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparision
on Treatment Mean) ไม่ปรากฏว่ามีคู่ใดที่มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันในทั้ง 3
กิจกรรม

ด้านงานแนะแนว พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูมีความเห็นว่าสถาบันที่ตนสังกัด จัดให้นักศึกษาดำเนินการประสบการณ์วิชาชีพในกิจกรรมต่าง ๆ แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 ยกเว้นใน 2 กิจกรรมเท่านั้น คือ กิจกรรมการจัดให้นักศึกษาดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียน และกิจกรรมการจัดให้นักศึกษาดำเนินการศึกษา เด็ก เป็นรายบุคคลพร้อมทั้งหาวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูแต่ละแห่งมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ .05 แต่เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของแต่ละสถาบันมาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของ เชฟเฟ (Scheffé's Multiple Comparison on Treatment Mean) ไม่ปรากฏว่ามีคู่ใดที่มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน

ด้านงานธุรการ พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู มีความเห็นว่าสถาบันที่ตนสังกัด จัดให้นักศึกษาดำเนินการประสบการณ์วิชาชีพในทุกกิจกรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ .05

ด้านงานพัฒนาสังคมและชุมชน พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูมีความเห็นว่าสถาบันที่ตนสังกัด จัดให้นักศึกษาดำเนินการประสบการณ์วิชาชีพในทุกกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ .05

ด้านงานพัฒนาบุคลิกภาพในการเป็นครู พบว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูมีความเห็นว่าสถาบันที่ตนสังกัดจัดให้นักศึกษาดำเนินการประสบการณ์วิชาชีพครูในทุกกิจกรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ .05